

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ὦ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρέπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἣν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν (Α΄ Τιμ. ς΄ 20-21).

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΡΩΜΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ» • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2002 • ΤΕΥΧΟΣ 22

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διαθρησκειακοὶ διάλογοι τῆς «Νέας Ἐποχῆς»... ..	σελ. 1
Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου γιὰ τὴν κήδευση τῶν αὐτοκτονούντων.....	σελ. 3
Ἐπικάλυπτη προπαγάνδα τῆς Πανθρησκείας.....	σελ. 3
Ἡ οὐμανιστικὴ ψυχολογία καὶ τὸ κίνημα τῆς «Θετικῆς σκέψης» στίς Σχολές Γονέων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν	σελ. 6
Στά πρόθυρα μιᾶς «θεολογίας τῆς εὐθανασίας»; 25 ἐρωτήματα ζητοῦν ἀπάντησις	σελ. 17
Πορίσματα Α΄ Λειτουργικοῦ Συνεδρίου «Τὸ μεγαλεῖο τῆς Θείας Λατρείας. Παράδοση ἢ ἀνανέωση;».....	σελ. 21
Ἐπιστολές ἀναγνωστῶν	σελ. 23
Γέροντος Παΐσιου Ἀγιορείτου: Ὁ διάβολος μέ τὴν πολλή του κακία κάνει τὸ μεγαλύτερο καλὸ σήμερα στὸν κόσμον.....	σελ. 23
Εἰδήσεις καὶ Σχόλια	σελ. 24

ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΙΑΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΤΗΣ «ΝΕΑΣ ΕΠΟΧΗΣ»

Καὶ ξαφνικὰ ἐνέσκηψε ἐπιδημία διαθρησκειακῶν συναντήσεων καὶ διαλόγων. Πρὸς πάταξιν τῆς τρομοκρατίας! Μετά τίς Βρυξέλλες, τὴν Ἀσίζην, τὴν Ἀλεξάνδρεια, τὴν Κύπρον, σειρὰ ἔχει ἡ Ἀθήνα τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον.

Γιὰ νὰ ἀξιολογήσῃ κανεὶς σωστά τὰ γεγονότα καὶ τίς ἐξελίξεις μετὰ τίς 11 Σεπτεμβρίου 2001 καὶ στήν παρούσα χρονικὴ στιγμή, θὰ πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του ὅτι: ἡ «σταυροφορία τοῦ καλοῦ ἐναντίον τοῦ κακοῦ» πού ἐκή-

ρυξε ὁ πλανητάρχης, ὅλο καὶ περισσότερο ἀποβάλλει τὸ προσωπεῖο τῆς καὶ φαίνεται πλέον καθαρά ὅτι τὸ τρομοκρατικὸ κτύπημα τῆς 11ης Σεπτεμβρίου ἦταν βούτυρον στό ψωμί τῶν μαθητευομένων μάγων τῆς ἰσοπεδωτικῆς παγκοσμιοποίησης πού προωθείται συνομοτικὰ μέ δάση τὸ δόγμα «ὁ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέσα». Ἡ «σταυροφορία» ξεμασκαρεύεται καθὼς διακηρύσσεται ὅτι ἄρχισε ὁ Γ' παγκόσμιος πόλεμος, ὁ ὁποῖος προεξαγγέλλεται δεκαετοῦς διαρκείας καὶ δηλώνεται ὅτι στόχος του θὰ

είναι ή έξάλειψη του θρησκευτικού ολοκληρωτισμού (βλ. άρθρο Friedman που αναδημοσιεύουμε στή σελ. 30). Για τήν προώθηση των στόχων αυτών ιδρύεται στο άμερικανικό Πεντάγωνο «Γραφείο στρατηγικής έπιρροής» που θά παρουσιάζει τό ψέμα για αλήθεια και τήν αλήθεια για ψέμα! "Ίσως σύντομα, όποιος θά διεκδικεί τήν σωτηριολογική αποκλειστικότητα νά θεωρείται ύποψήφιος τρομοκράτης, έστω και έάν δέν έχει καμμία σχέση μέ τή βία. Πρώτος και μεγαλύτερος ό Κύριός μας Ίησοϋς Χριστός μέ τό «Έγώ ειμί ή Όδός και ή Αλήθεια και ή Ζωή». (Τό όποιο σημαίνει ότι δέν ύπάρχουν πολλοί δρόμοι και πολλές αλήθειες όπως λέγει ή «Νέα Έποχή»). Στόχος τής «σταυροφορίας» ή προώθηση και ή έπιβολή νέας τάξεως όχι μόνον πολιτικών αλλά και θρησκευτικών πραγμάτων. Μέ ώμότητα, κυνισμό και ύποκρισία. Μέ τό φτιασίδωμα των λέξεων. Μέ τήν υιοθέτηση τής νεοσατανιστικής και σαηεντολογικής άντεστραμμένης ήθικης τής έπικράτησης τής τυφλής άπόλυτης δύναμης.

Έν όψει όλων αυτών, όσοι εκ των όρθοδόξων μετέχουν στους διαθρησκειακούς διαλόγους «κατά τής τρομοκρατίας», δέν άντιλαμβάνονται – ή δέν θέλουν νά άντιληφθούν – ότι κατ' αυτόν τόν τρόπο μετατρέπουν τήν Έκκλησία σε θεραπεινίδα των ίσχυρων του κόσμου τούτου για τή προώθηση των δικών τους πολιτικοοικονομικών και γεωστρατηγικών συμφερόντων; Ακόμη χειρότερα, δέν άντιλαμβάνονται ότι ή «θεολογία τής κοινής μαρτυρίας για τήν ειρήνη στον κόσμο» και οι συμπροσευχές μέ τους αίρετικούς όχι μόνον υπέρσδεκτες άπό τόν αληθινό Τριαδικό Θεό

δέν είναι αλλά και άποτελούν βδέλυγμα ενώπιόν Του;

Έάν θέλουν πραγματικά νά ύπηρετήσουν τήν ειρήνη οι συμποσιαζόμενοι περί ειρήνης και καταπολεμήσεως τής τρομοκρατίας, άς καταγγείλουν αυτούς που χρησιμοποιούν τις θρησκείες στά δικά τους παιχνίδια δύναμης και έξουσίας. Άς καταγγείλουν τους παγκοσμίους έπικυριάρχους τής άφανους ύπερξουσίας και παραξουσίας του χρήματος και των μυστικών εταιρειών, που ενώ οι ίδιοι άδολεσχοϋν περί ειρήνης, εκείνοι προβαίνουν σε «άνθρωπιστικούς δομβαρδισμούς ρουτίνας», προωθούν τό ήλεκτρονικό φακέλωμα και περιστέλλουν τις δημοκρατικές έλευθερίες και τά ανθρώπινα δικαιώματα εν όνόματι τής ασφάλειας.

Έάν θέλουν πραγματικά νά ύπηρετήσουν τήν ειρήνη, άς καταγγείλουν τά πραγματικά αίτια τής τρομοκρατίας και τους πραγματικούς τρομοκράτες. Άς καταγγείλουν τή γενοκτονία των Παλαιστινίων άπό τό κράτος του Ίσραήλ και των Κούρδων άπό τους Τούρκους και τήν άνενόχλητη παρουσία του Άττίλα στην Κύπρο.

Και κυρίως οι δικόι μας εκκλησιαστικοί ταγοί, άς δώσουν τό μήνυμα και τό παράδειγμα τής μετανοίας στο λαό μας, τόν όποιο ή διαβόητη διαπλοκή τρέφει μέ τηλεσκοπίδια τύπου Big Brother και Bar για νά πέσει σαν ώριμο φρούτο στην άγκαλιά του «Μεγάλου Άδελφου». Άς του δώσουν μήνυμα άγωνιστικότητας και έλπίδος. Τότε πραγματικά θά συμβάλλουν στην έπικράτηση τής ειρήνης. Τότε πραγματικά ή προσπάθειά τους για τήν ειρήνη θά είναι θεοφιλής.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Έπειδή πολλοί εκ των άγαπητών άναγνωστών μας ρωτούν πώς μπορούν νά βοηθήσουν και οικονομικά τήν προσπάθειά μας, τους πληροφορούμε ότι για τόν σκοπό αυτόν άνοιξαμε τους έξής δύο τραπεζικούς λογαριασμούς, όπου και μπορούν νά καταθέσουν ό,τι προαιρείται ή άγάπη τους:

Έθνική Τράπεζα: **421/614374-15** και Alpha Τράπεζα Πίστεως: **815-002101-039454**.

Έπίσης, **όσοι θέλουν**, μπορούν μέσω ΕΛ.ΤΑ. νά μας ενισχύσουν οικονομικά μέ τήν ένθετη ταχυπληρωμή, ή όποια έχει πολύ χαμηλότερο ταχυδρομικό τέλος άπ' ό,τι ή συνηθισμένη ταχυπληρωμή.

Υπενθυμίζουμε ότι το περιοδικό άποστέλλεται δωρεάν. Γίνονται, όμως, μέ εύγνωμοσύνη δεκτές οι όποιες προαιρετικές εισφορές, μιά και τό περιοδικό δέν έχει άλλους πόρους.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΥΤΟΚΤΟΝΟΥΝΤΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας Κύπρου κατά τή συνεδρία Αὐτῆς, ἀφοῦ μελέτησε σχετική εἰσήγηση τοῦ Μητροπολίτου Κυρηνείας κ. Παύλου περί τοῦ ἀπό κανονικῆς ἐπόψεως ἐπιτρεπτοῦ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κηδεύσεως τῶν αὐτοχειρῶν, συμφώνησε μέ τό περιεχόμενο τῆς εἰσηγήσεως καί γνωστοποιεῖ τά ἀκόλουθα:

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος στηριζομένη στή μακραίωνη Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας θεωρεῖ τήν αὐτοκτονία ὡς τό μέγιστον τῶν ἁμαρτημάτων, διότι ὁ αὐτοκτονῶν φανερώων ἀσέβεια στήν ἐξουσία τοῦ Θεοῦ καί ἀχαριστία πρός τήν ἀγάπη Του ἀποστερεῖ τόν ἑαυτό του τοῦ θείου δώρου τῆς ζωῆς καί πεθαίνει μετά τό θανάσιμο αὐτό ἁμάρτημα ἀμετανόητος. Διά τοῦτο ἡ Ἱερά Σύνοδος καταδικάζει τήν αὐτοκτονία καί ἀπαγορεύει τήν ἐκκλησιαστική κηδεῖα στούς αὐτόχειρες.

2. Ἡ Ἱερά Σύνοδος φιλανθρωπῶς ἐνεργοῦσα ἐξαιρεῖ τῆς τοιαύτης ἀπαγορεύσεως τά πρόσωπα ἐκεῖνα τά ὁποῖα ἀποδεδειγμένως διά προσκομίσεως πιστοποιητικοῦ ὑπό δύο ἰατρῶν δέν ἔχουν σῶας τάς φρένας.

3. Ἡ Ἱερά Σύνοδος συστήνει πρός τούς συγγενεῖς ἐκείνων πού δέν μποροῦν νά κηδευθοῦν

νά κάνουν ἐλεημοσύνη πρός τούς πάσχοντες καί ἀναξιοπαθοῦντες ὑπέρ τῶν ψυχῶν τῶν συγγενῶν τους. Ὑπενθυμίζει στά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἀναλογιζόμενοι τίς τεράστιες εὐθύνες τους ἔναντι τοῦ Θεοῦ, νά δείχνουν συμπάθεια στούς συνανθρώπους τους καί νά μή θίγουν τή φιλοτιμία γιά νά μήν τούς φέρνουν σέ ἀπόγνωση ἢ ὁποῖα μπορεῖ νά τούς ὀδηγήσει στήν αὐτοκτονία. Τέλος συστήνει εἰλικρινῆ μετάνοια, τήν πηγὴ τῆς ἀληθινῆς χαρᾶς καί τή βάση τῆς ἐνδυνάμωσης τῆς πίστεως.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀφοῦ μελέτησε τήν εἰσήγηση τοῦ Χωρεπισκόπου Ἀρσινόης κ. Γεωργίου ὅσον ἀφορᾷ τίς ἐκτροπές, μετά τήν ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων, ἐπαναθεβαιώνει πάγια θέση τῆς Ἐκκλησίας ὅτι ἡ ζωὴ ξεκινᾷ ἐξ ἄκρας συλλήψεως, δηλαδή μέ τή γονιμοποίηση, καί ἀπαιτεῖ πλήρη σεβασμό καί προστασία ἀπό τή στιγμή αὐτή καί μετέπειτα. Ἀπό τή Βιβλικὴ ἐποχὴ μέχρι σήμερα ἡ ἔκτρωση θεωρεῖται ἁμαρτία, ἀφοῦ εἶναι ἡ πράξη θανάτωσης μᾶς ἀθῶας ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως πού δημιουργεῖ ταυτόχρονα μεγάλα ψυχικά τραύματα σ' αὐτοῦς πού τήν διαπράττουν.

Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἱεραῖς Συνόδου
Τῆ 28ῃ Φεβρουαρίου 2002

ΑΠΡΟΚΑΛΥΠΤΗ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΤΗΣ ΠΑΝΘΡΗΣΚΕΙΑΣ (Διακήρυξη Κληρικῶν καί Μοναχῶν)

Ἡ τραγικὴ πτῶση τῶν διδύμων πύργων τῆς Νέας Ὑόρκης πού συμπαρέσυρε στό θάνατο χιλιάδες ἀθῶους πολίτες τῶν Η.Π.Α. φαίνεται ὅτι ἀποτελεῖ ὀριακὸ σταθμὸ στούς σχεδιασμούς τῶν ἀρχιτεκτόνων τῆς «Νέας Ἐποχῆς». Ἀμέσως μετά ἀκολούθησε ἡ πτῶση τῶν τειχῶν ἀνάμεσα στίς μέχρι τώρα διαφοροποιημένες στή διδασκαλία καί στήν ἐν γένει ζωὴ θρησκείας.

Τό ἄκρως ἀνησυχητικὸ εἶναι ὅτι ὀρθόδοξοι Ἱεράρχες ἐνεπλάκησαν στούς παγκοσμιοποιητικούς σχεδιασμούς, οἱ ὁποῖοι ἀκυρώνουν τή μοναδικότητα τῆς θεανδρικής προσωπικότητος τοῦ Σωτῆρος μας Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας Του καί τῆς μετέπειτα θεανθρωπίνης Παραδόσεως.

Λύπη μᾶς προξένησε ἡ πρωτοβουλία τοῦ

Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου και του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Πρόντι να συνέλθουν οι εκπρόσωποι των τριών θρησκειών Χριστιανισμού, Ίουδαϊσμού και Μουσουλμανισμού στις Βρυξέλλες στις 19 και 20 Δεκεμβρίου 2001. Τό κοινό Ανακοινωθέν ὄζει πανθρησκειακῆς νοσοτροπίας ἀσυμβίβαστης μέ τήν ὀρθόδοξη ἐν Χριστῷ ἀλήθεια, ἡ ὀποία συμπίγεται μέσα στούς νέους στόχους «τῶν ἐξοικειώσεων» καί τῶν κοινῶν στοιχείων «τῶν ἡμετέρων μονοθεϊστικῶν Θρησκειῶν» τῆς Νέας Ἐποχῆς. Στο κοινό Ανακοινωθέν προτείνεται ἐπίσης «ἡ ἀφαίρεσις ἐκ τῶν διδακτικῶν ἐγγχειριδίων πασσῶν τῶν δηλώσεων ἡ ἀναφορῶν εἰς προκαταλήψεις τῶν πολιτιστικῶν παραδόσεων καί τῶν ἐθνικῶν ὀμάδων». Στήν ἐπίσκεψή του στό Ἰράν ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ὀμίλησε ἀπερίφραστα γιά τήν **ιερότητα καί ἰσότητα τῶν «Ἱερῶν Γραφῶν», δηλαδή τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τοῦ Κορανίου.**

Κορύφωση τῶν μέχρι σήμερα πανθρησκειακῶν ἐκδηλώσεων ἀποτελεῖ ἡ πρόσφατη συνάντηση τῆς Ἀσίζης. Ἐκεῖ ἐπί θρόνου ὑψηλοῦ καί ἐπιρμένου **προεβλήθη γιά ἄλλη μιὰ φορά ὁ Πάπας ὡς ἀρχηγός τῆς Πανθρησκείας.** Μέ πρόσκληση τοῦ Πάπα διακόσιοι περίπου ἀρχηγοί καί εκπρόσωποι ὄλων τῶν Θρησκειῶν συναντήθηκαν στήν παραπάνω ἰταλική πόλη, ἀντήλλαξαν ἀγαπητικούς ἀσπασμούς, συμπροσευχῆθηκαν καί συνέταξαν κοινό Ἀνακοινωθέν πανθρησκειακῆς νοσοτροπίας. Ἐμφανῶς, βέβαια, ἀποφεύχθηκε ἡ συμπροσευχή μέ ἔτεροθρήσκους, μολονότι ὀρισμένες πράξεις ἐνέχουν λατρευτικό χαρακτήρα. Τί νά ἐσήμαινε ἄραγε ἡ προσφορά φωτός ἀπό ὄλους εἰς κοινόν κηροστάσιον; **Κατεδάφιση πάντως τῶν ἐκκλησιολογικῶν ὀρίων ἀποτελεῖ γιά τούς Ὁρθοδόξους ἡ συμπροσευχή μέ τούς διαπιστωμένα αίρετικούς ἔτεροδόξους,** ἀπαγορευμένη ἀπό τούς Ἀποστολικούς ἱεροῦς κανόνες καί ἐκείνους τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Ἐποτιμητική γιά ὄλους καί ἀκατανόητη μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ἡ δήλωση τοῦ Ἐπισκόπου Ἀχαΐας κ. Ἀθανασίου, Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στίς Βρυξέλλες, πού καταχωρεῖται στό παπικό περιοδικό *Anvenire*. Ἐκεῖ ὁ θεοφιλέστατος, μεταξύ ἄλλων παρομοίων ἐκτιμήσεων, θεωρεῖ τόν Μα-

καριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο καί τήν περί Αὐτόν Ἱερά Σύνοδο δεσμίους τῶν ἀπληροφορητῶν Χριστιανῶν τῆς Ἑλλάδος καί τῶν φανατικῶν ἡ φονταμενταλιστικῶν τῆς ὀμάδων. Γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος – ὑποστηρίζει ὁ ὡς ἄνω Ἱεράρχης – δέν μετέσχε στό πανθρησκειακό σόου τῆς Ἀσίζης.

Προανάκρουσμα πανθρησκειακό τῶν ἀνωτέρω ἐκδηλώσεων ὑπῆρξε κυρίως τό βιβλίο τοῦ Olivier Clément «Ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς» (ἐκδόσεις Ἀκρίτας), καί οἱ δηλώσεις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γαλλίας κ. Ἱερεμίου, πού βρίσκονται στό ἴδιο βιβλίο. Πολύ προκλητικά ὁ οἰκουμενιστής νεοορθόδοξος Clément στό βιβλίο του ὑποστηρίζει ὀτι «Οἱ ἀναζητήσεις τῆς Νέας Ἐποχῆς μᾶς παραπέμπουν στήν ὑψηλή θεολογία (ἐξ ὀρισμοῦ νηπιτική), τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας» (σελ. 281-282). Ἐτσι ἐξισώνεται ὁ νεοεποχίτικος διαλογισμός μέ τήν ὀρθόδοξη προσευχή.

Σ' αὐτήν τήν ἀλυσίδα τῶν πανθρησκειακῶν συνευρέσεων ἐντάσσονται ἡ αἰφνιδίως ἀνακοινωθεῖσα πανθρησκειακή συνάντηση τῆς Κύπρου, περί τά μέσα τοῦ Μαρτίου καί ἡ προγραμματισμένη ἀπό τή Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διαθρησκειακή συνάντηση τῶν Ἀθηνῶν γιά τό Σεπτέμβριο τοῦ 2002. Τό πρωτόγνωρο αὐτό γεγονός γιά τήν ὀρθόδοξη Ἑλλάδα ἐπιτείνει τήν ἀγωνία τοῦ πιστοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ γιά τήν πορεία τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ἐξελίξεων οἱ αὐτοῦργοί τῆς πανθρησκείας ὀδηγοῦνται μόνοι τους στήν ἀποκοπή τους ἀπό τό Σῶμα τῆς Ἁγίας Ὁρθοδοξίας μας, τό ὀποῖο οὐδέποτε ἀπό τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀποστόλων ἐγνώρισε παρόμοια ἀποστασία. Εἶναι ἀδύνατον πλέον οἱ ὀρθοδοξοῦντες Ἱεράρχες, πρεσβύτεροι, διάκονοι καί ὁ λαός τοῦ Θεοῦ νά πείθονται εἰς ἡγουμένους πού ὄχι μόνον δέν ἀγρυπνοῦν γιά τή σωτηρία, ἀλλά ὀδηγοῦν στήν ἀπώλεια. Ἡ σωτηρία κάθε ἀνθρώπινου προσώπου ἀλλά καί τοῦ Σύμπαντος κόσμου δέν μπορεῖ νά πραγματοποιηθεῖ μέ τό ἀνακάτεμα ὄλων τῶν θρησκειῶν σέ μία πανθρησκεία ἀλλά στήν διά τῆς μετανοίας ἔνωση ὄλων μας μέ τό μοναδικό θεανδρικό πρόσωπο τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ Του, ἐκτός τῆς ὀποίας δέν ὑπάρχει σωτηρία.

Οί ύπογράφωντες

Πρωτ. Θεόδωρος Ζήσης, Καθηγητής Θεολ. Σχολῆς Α.Π.Θ.

Πρωτ. Γεώργιος Μεταλληνός, Καθηγητής Θεολ. Σχολῆς Παν. Ἀθηνῶν

Ἀρχιμ. Ἀθανάσιος Ἀναστασίου, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Μεγάλου Μετεώρου

Ἀρχιμ. Μάξιμος Κυρίτσης, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Ἁγ. Διονυσίου Ὀλύμπου

Ἀρχιμ. Στέφανος Ρῆνος, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Μεταμορφώσεως Δρυοδούρου

Ἀρχιμ. Θεόδωρος Διαμάντης, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Μολυβδοσκεπάστου

Ἀρχιμ. Κοσμάς Σιῶζος, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Στομίου

Ἀρχιμ. Μάξιμος Καραβᾶς, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Ἁγ. Παρασκευῆς Μηλοχωρίου

Ἀρχιμ. Σεβαστιανός Ἀμανατίδης, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Ἁγ. Παρασκευῆς Καστορίας

Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Τσαβδαρίδης, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Ὁσ. Νικοδήμου Γουμενίσσης

Ἀρχιμ. Θεόκλητος Μπόλκας, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Ὁσ. Ἀρσένιου Χαλκιδικῆς

Ἀρχιμ. Κύριλλος Κεχαγιόγλου, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Παντοκράτορος Μελισσοχωρίου

Ἀρχιμ. Τιμόθεος Τσότρας, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Ὁσ. Ἰωάννου Ρώσσου Κασσανδρείας

Ἀρχιμ. Διονύσιος Λιθέρης, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Ἁγ. Διονυσίου Ζακύνθου

Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Δρόσος, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Προυσσοῦ

Ἀρχιμ. Νικόδημος Μπαρούσης, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Χρυσοποδαριτίσης Πατρῶν

Ἀρχιμ. Γρηγόριος Χατζηνικολάου, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Ἁγ. Τριάδος Γατζέας Βόλου

Ἀρχιμ. Συμεών Ἀναστασίου, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Μεταμορφώσεως Φλαμουρίου

Ἀρχιμ. Ἀγαθάγγελος Σφονδυλιᾶς, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Παναγίας Γουμενίσσης

Ἀρχιμ. Βησσαρίων Βάσσου, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Ἁγ. Ραφήλ, Νικολάου και Εἰρήνης Γουμενίσσης

Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Πῆχος, Καθηγούμενος Ἱ.Μ. Λογγοβάρδας

Ἀρχιμ. Γερμανός Δημᾶκος, Προηγούμενος Ἱ.Μ. Ἀγάθωνος

Ἀρχιμ. Ἀμβρόσιος Λάζαρης, Πνευματικός Ἱ.Μ. Δαδίου

Ἀρχιμ. Ἰωαννίκιος Κοτσώνης, Πνευματικός Ἱ.Μ. Ἁγ. Γρηγορίου Παλαμᾶ Κουφαλίων

Ἀρχιμ. Γρηγόριος Παπασωτηρίου, Πνευματικός Ἱ.Μ. Τιμ. Προδρόμου Κασσανδρείας

Ἀρχιμ. Ἀρσένιος Κομπούγιας, Πνευματικός Ἱ.Μ. Παναγίας Γοργοεπηκόου Ναυπάκτου

Ἀρχιμ. Θεόφιλος Ζησόπουλος, Πνευματικός Ὁρθ. Χριστ. Ἀδελφότητος «ΛΥΔΙΑ»

Ἀρχιμ. Ἐμμανουήλ Καλύδας, Ἱεροκῆρυξ Ἱ. Μητρο. Ἀττικῆς

Ἀρχιμ. Νικόδημος Δαούλκας, Γεν. Ἀρχ. Ἐπίτροπος Ἱ. Μητρο. Γουμενίσσης

Ἀρχιμ. Κοσμάς Παλαιογιάννης, Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Ἀρχιμ. Ἰωήλ Κωνσταντᾶρος, Ἱεροκῆρυξ Ἱ. Μητρο. Δρυῖν/λεως, Πωγ/νῆς καὶ Κονίτσης

Ἀρχιμ. Χερουβείμ Σουτόπουλος, Ἱεροκῆρυξ Ἱ. Μητρο. Δρυῖν/λεως, Πωγ/νῆς καὶ Κονίτσης

Ἀρχιμ. Θεόκλητος Τσίρκας, Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Ἀρχιμ. Φώτιος Γεωργίου, Ἱ. Μητρο. Καστορίας

Ἀρχιμ. Νικηφόρος Μανάδης, Ἱεροκῆρυξ Ἱ. Μητρο. Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας

Ἀρχιμ. Ἰγνάτιος Καλαϊτζόπουλος, Ἱ. Μητροπ. Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας

Ἀρχιμ. Λαυρέντιος Γρατσίνας, Ἱ. Μητρο. Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας

Ἀρχιμ. Ἀθανάσιος Σιαμάκης, Ἱ. Μητρο. Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας

Ἀρχιμ. Ἐπιφάνιος Χατζηγιάννου, Ἱ. Μητροπ. Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας

Ἀρχιμ. Μελέτιος Βαδραχάνης, Ἱ. Μητρο. Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας

Ἀρχιμ. Αὐγουστίνος Αὐξωνίδης, Ἱ. Μητρο. Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας

Ἀρχιμ. Ἱερόθεος Κοκονός, Ἱ. Μητρο. Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας

Ἀρχιμ. Παῖσιος Παπαδόπουλος, Ἱ. Μητρο. Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας

Ἀρχιμ. Παῦλος Ντανᾶς, Ἱ. Μητρο. Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Ἱερομ. Γερβάσιος Σπυρόπουλος Ἱ. Μητρο. Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας

Ἱερομ. Ἡλίας Ζαχαράκης, Ἱ. Μητρο. Καρπενησίου

Ἱερομ. Ἱερόθεος Σκιαδᾶς Ἱ. Μητρο. Αἰτω-

λίας και Ἀκαρνανίας

Πρωτοπρ. Σαράντης Σαράντος, Καθηγη-
τῆς Ριζαρείου Ἐκκλ. Σχολῆς

Πρωτοπρ. Δημήτριος Βασιλειάδης, Ἰ. Μη-
τροπ. Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς

Πρωτοπρ. Θεόφιλος Τσολακίδης, Ἰ. Μητρο.
Λαγκαδά, Λυκειαρχῆς

Πρωτοπρ. Γεώργιος Κουγιουμτζόγλου, Ἰ.
Μητρο. Σιδηροκάστρου

Πρωτοπρ. Χριστόδουλος Δεληγιάννης,
Γεν. Ἀρχ. Ἐπίτροπος Ἰ. Μητρο. Δρυῖν/λεως

Πρωτοπρ. Διονύσιος Τάτσης, Ἰ. Μητρο.
Δρυῖνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης

Πρωτοπρ. Γεώργιος Χρόνης, Ἰ. Μητρο. Με-
σογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

Πρωτοπρ. Λάμπρος Φωτόπουλος, Ἰ. Μητρο.
Ἀττικῆς

Πρωτοπρ. Ἰωάννης Φωτόπουλος, Ἰ.
Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Πρωτοπρ. Ἀντώνιος Μπουσδέκης, Ἰ. Μη-
τρο. Νικαίας

Πρεσβ. Ἀθανάσιος Μηνᾶς, Ἰ. Ἀρχιεπι-
σκοπῆς Ἀθηνῶν

Πρεσβ. Ἀναστάσιος Τραϊφόρος, Ἰ. Μητρο.
Ἀττικῆς

Πρεσβ. Ἀθανάσιος Γεραμάνης, Ἰ. Μητρο.
Θηβῶν καὶ Λεβαδείας

Πρεσβ. Ἀναστάσιος Κοροπούλης, Ἰ. Μητρο.
Ἀττικῆς

Πρεσβ. Βασίλειος Κοκολάκης, Ἰ. Ἀρχιεπι-
σκοπῆς Ἀθηνῶν

Πρεσβ. Γεώργιος Παπαδάκης, Ἰ. Μητρο.
Ἀττικῆς

Πρεσβ. Δημήτριος Μάρτης, Ἰ. Μητρο. Με-
σογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

Πρεσβ. Χρήστος Κατσούλης, Ἰ. Μητρο.
Ἀττικῆς

Πρεσβ. Στέφανος Στεφόπουλος, Ἰ. Ἀρχιε-
πισκοπῆς Ἀθηνῶν

Πρεσβ. Εὐστάθιος Ἀθανασόπουλος, Ἰ.
Μητρο. Ἀττικῆς

Πρεσβ. Γεώργιος Αὐθίνος, Ἰ. Ἀρχιεπι-
σκοπῆς Ἀθηνῶν

Πρεσβ. Σταῦρος Τρικαλιώτης, Ἰ. Ἀρχιεπι-
σκοπῆς Ἀθηνῶν

Πρεσβ. Χαράλαμπος Θεοδώσης, Ἰ. Μητρο.
Ἀττικῆς

Πρεσβ. Πέτρος Πανταζῆς, Ἰ. Ἀρχιεπι-
σκοπῆς Ἀθηνῶν

Πρεσβ. Νικόλαος Μέμος, Ἰ. Μητρο.
Δρυῖν/λεως, Πωγ/νῆς καὶ Κονίτσης

Πρεσβ. Ἀπόστολος Νάκος, Ἰ. Μητρο. Δρυ-
ῖν/λεως, Πωγ/νῆς καὶ Κονίτσης

Πρεσβ. Φώτιος Τσάμης, Ἰ. Μητρο. Δρυῖν/λε-
ως, Πωγ/νῆς καὶ Κονίτσης

Πρεσβ. Γεώργιος Τόλης, Ἰ. Μητρο. Δρυῖν/λε-
ως, Πωγ/νῆς καὶ Κονίτσης

Ἱεροδ. Γεώργιος Διαμαντόπουλος, Ἰ.
Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Ἱεροδ. Βασίλειος Σπηλιόπουλος, Ἰ. Μητρο.
Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας

Η ΟΥΜΑΝΙΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ «ΘΕΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ» ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΓΟΝΕΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ Τοῦ Συλλόγου Ἐπιστημόνων «Προοπτική»

1. Εἰσαγωγή

Μολονότι καὶ τό φετινό πρόγραμμα τῶν Σχολῶν Γονέων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ὀλοκληρώνεται¹, κρίνεται σκόπιμη ἡ παροῦσα ἀναφορά σέ ἓνα φαινόμενο πού προκάλεσε καὶ συνεχίζει νά προκαλεῖ ἰδιαίτερο προβληματισμό καὶ ἀνησυχία. Ἡ συνεχιζόμενη καὶ φέτος, παρὰ τίς ἐπανειλημμένες δια-

μαρτυρίες, συμμετοχή στίς Σχολές Γονέων τῆς Ἰ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν εἰσηγητῶν μέ ἐκπεφρασμένη φιλοσοφία ἀποδεδειγμένα μὴ συμβατή μέ τήν ὀρθόδοξη πίστη, γεννᾷ πολλὰ ἐρωτηματικά.

Μέ λύπη μας διαπιστώνουμε ὅτι ἔχει γίνει σύνθηρες πλέον φαινόμενο νά μονοπωλοῦν εἰσηγητές μέ ἰδιότητα ψυχοθεραπευτῆ, ψυχα-

ναλυτή ή ψυχολόγου θέματα για τὰ ὅποια θὰ ἀνέμενε κανεὶς εἰσηγήσεις μέσα στοὺς Ἐνοριακοὺς Ναοὺς κατ' ἐξοχὴν ἀπὸ ἱερεῖς καὶ θεολόγους. Ἀναρωτιέται κανεὶς ἐάν στέρευαν τὰ νάματα τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς μας καὶ ἐάν ἡ νηπιτικὴ μας θεολογία ἀδυνατεῖ πλέον νὰ δώσει ἀπαντήσεις στὰ σύγχρονα προβλήματα τῶν γονέων, ὥστε νὰ χρήζει ὑποστήριξης καὶ συμπλήρωσης ἀπὸ θεωρίες καὶ πρακτικὲς οὐμανιστικῆς φιλοσοφίας.

Ὁ λόγος, ὅμως, ἐδῶ γίνεται γιὰ τὴν παρουσία στὰ προγράμματα τῶν Σχολῶν Γονέων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν τοῦ κ. **Κωνσταντίνου Τοιμπούκη Δρ. Ψυχολογίας**, καὶ τῆς κ. **Ἰωάννας Μαροῦ**, προέδρου τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας Προγεννητικῆς Ἀγωγῆς», τῶν ὁποίων οἱ θέσεις, πέραν τῆς οὐμανιστικῆς τους χροιάς περιέχουν στοιχεῖα ἀσυμβίβαστα μὲ τὴν ὀρθόδοξη θεολογικὴ μας παράδοση.

2. Τὸ κίνημα τῆς «θετικῆς σκέψης»²

Κατὰ τὸν περασμένο αἰῶνα κάνει τὴν ἐμφάνισή του τὸ κίνημα τῆς θετικῆς σκέψης. Ὁ **Ralph Waldo Emerson** (1803-1882), ὁ κύριος ἐκφραστής του, διεκήρυξε πὼς ἡ μόνη πραγματικότητα εἶναι τὸ «θεϊκὸ στοιχεῖο», πού βρῆσκει μέσα στὸν ἄνθρωπο. Χρησιμοποίησε τὴν ὕπνωση μὲ σκοπὸ νὰ ἀφυπνίσει τίς ἐσωτερικὲς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὑποσχέθηκε μὲ τὴ μέθοδό του νὰ ὀδηγήσει στὴν πληρότητα τῆς ὕπαρξης. Παράλληλα, ὁ Γάλλος φαρμακοποιὸς **Emile Coue** (1856-1926) διεκήρυττε παρόμοιες θέσεις. **Τὸ βασικότερο δόγμα τῆς νέας τάσης εἶναι ὅτι ἡ σκέψη τοῦ ἀνθρώπου ταυτίζεται μὲ τὴν πράξη καὶ ὅτι ἡ σκέψη μπορεῖ ν' ἀλλάξει τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἀρκεῖ νὰ «περάσει» καὶ νὰ κυριαρχήσει στὸ ὑποσυνείδητο.** Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν ἐνεργοποιοῦνται ἀπεριόριστοι δυνάμεις πού μεταβάλλουν ὁποιαδήποτε ἀρνητικὴ κατάσταση σὲ θετικὴ, ἀφοῦ ὅλα τὰ δυσάρεστα καὶ ἀρνητικὰ στὸν κόσμον καὶ στὸν ἄνθρωπον ἀντιμετωπίζονται μὲ θετικὲς σκέψεις. Ὁ R.Dahlke (BIO 4/1987, σ.68) ἀναφέρει ὅτι, σύμφωνα μὲ τὴ «θετικὴ σκέψη», ἂν κανεὶς δὲν νοιώθει καλά, μπορεῖ νὰ καταφύγει στὴν κλασσικὴ φράση: «ἀπὸ μέρα σὲ μέρα εἶμαι πάντοτε ὄλο καὶ καλλίτερα». Θετικὲς σκέψεις πού γίνονται ἀντικείμενο διαλογισμοῦ, ἀτομικοῦ ἢ ὁμαδικοῦ, εἰσχωροῦν στὸ

ὑποσυνείδητο καὶ λαμβάνουν ἀπὸ ἐκεῖ τὴ δύναμή τους.

Πέραν τῶν R.W.Emerson καὶ Emile Coue, «πατέρας» τῆς θετικῆς σκέψης θεωρεῖται ὁ **Joseph Murphy**. Ὁ Murphy δεχόταν μόνο μιὰ «**Ἀτέλειωτη Δύναμη** πού βρῆσκει στὸν καθένα ἄνθρωπον καὶ καθιστᾷ δυνατὴ τὴν ἐκπλήρωση κάθε ἐπιθυμίας, πού εἶναι ὁ «**Θεὸς πού βρῆσκει μέσα μας**» (J.Murphy, Die Kosmische Dimension ihrer Kraft. Positives Denken im Einklang mit dem Universum des Geistes, Munchen 1982 σ. 11 καὶ 27). Τίποτε στὸν κόσμον δὲν εἶναι ἰσχυρότερο ἀπὸ αὐτὴ τὴ δύναμη, ἡ ὁποία «μπορεῖ νὰ ἐκπληρώσει ὁποιαδήποτε ἐπιθυμία σας. Αὐτὴ εἶναι ἡ πνευματικὴ φύση καὶ βρῆσκει μέσα μας, εἶναι τὸ πνεῦμα πού εἶναι μέρος τοῦ Παγκόσμιου Πνεύματος καὶ ἓνα μ' αὐτό» (J.Murphy, Die Gesetze des Denkens und Glaubens, Munchen 1983, σ.13). Αὐτὴ ἡ «**Κοσμικὴ Δύναμη**» μέσα μας γνωρίζει ὅλες τίς «θεραπευτικὲς διαδικασίες». Ὅταν κανεὶς τὴ δραστηριοποιήσει, μπορεῖ νὰ κάνει θαύματα. (Murphy, Die Kosmische Dimension, σελ.62). Ὁ Murphy καὶ ἄλλοι ἀπόστολοι τῆς «θετικῆς σκέψης» πού προπαγανδίζουν τὴ «συνταγὴ» τους, **χρησιμοποιοῦν χριστιανικούς ὅρους, ὅπως «πίστη» καὶ «προσευχή».** Ὅμως οἱ ὅροι αὐτοὶ δηλώνουν **διαλογιστικὲς καταστάσεις καὶ ταυτίζονται μὲ τὴ σκέψη καὶ μὲ νοητικὲς καταστάσεις.**

Ἡ μέθοδος τῶν «θεραπευτῶν» τῆς «θετικῆς σκέψης» στηρίζεται στὴν **αὐθυποβολή.**

Ἡ χρῆση τῆς αὐθυποβολῆς προϋποθέτει τίς ἀνθρωπολογικὲς δοξασίες τῶν ὁμάδων τῆς «θετικῆς σκέψης», ὅτι μέσα στὸν ἄνθρωπον ὑπάρχουν δυνάμεις «αὐτοθεραπείας», τίς ὁποῖες κανεὶς πρέπει νὰ ἐνεργοποιήσει μὲ τὴν ὑποβολή, μὲ συνεχεῖ ἐπανάληψη «θετικῶν» φράσεων, κάτω ἀπὸ καταστάσεις ὑπνωτικῆς ἢ μὴ ὑπνωτικῆς.

Στὴν Ἑλλάδα τὸ κίνημα τῆς «θετικῆς σκέψης» ἔχει παρουσία ἀπὸ τὴ δεκαετία τοῦ 1920, ὅπως μᾶς διαφωτίζει ὁ μακαριστὸς π. Ἄντ. Ἀλεξιάδης. Τὸ κίνημα τῆς «θετικῆς σκέψης» ἐκπροσωπήθηκε ἢ καὶ ἐκπροσωπεῖται μέχρι σήμερον, τοῦλάχιστον φιλοσοφικά, ἀπὸ τὴν **Ἀρμονικὴ Ζωὴ τοῦ Ρ. Νάτζεμου, τὴν Ἐταιρεία Ψυχικῶν Ἐρευνῶν, τὴν Παραψυχολογικὴ Ἐταιρεία Ἑλλάδος, τὸ**

Ίνστιτούτο Παραψυχολογίας, τήν Μεταφυσική Έταιρεία, τήν Ψυχοδυναμική του Θεοφάνη Μπούκα, τό Silva Mind Control κ.ά.

3. Ίδεολογική αντιπαράθεση του κινήματος της «θετικής σκέψης» με τήν Χριστιανική Θεώρηση²

Τό κίνημα της «θετικής σκέψης» στηρίζεται σε αντιχριστιανικές αντιλήψεις περί Θεού, περί κόσμου, περί ανθρώπου. Κατά τήν ὀρθόδοξη πίστη ὁ Θεός εἶναι Τριαδικός, ὁ Θεός εἶναι κοινωνία προσώπων, δέν εἶναι κάποια ἀπρόσωπη δύναμη πού σκορπίζεται παντοῦ. Ἀντίθετα, σύμφωνα μέ τίς δοξασίες τῶν ἐκφραστῶν τοῦ κινήματος της «θετικής σκέψης», δέν ὑπάρχει προσωπικός Θεός. «Θεός» ὀνομάζεται «ἡ ὁλότητα τοῦ πνεύματος», ἡ «συμπαντική Κοσμική Ἀρχή της Ζωής». Ἐπίσης ὑπογραμμίζεται πώς αὐτός εἶναι ὁ «θεός» πού ἀναφέρεται στή Βίβλο καί πού ἔχει πολλά ὀνόματα: «Θεός, Ἀλλάχ, Βράχμα, Παν-Πνεῦμα κ.ο.κ. (J. Murphy, Die Kosmische Dimension, σ. 102). Σέ ἄλλο σημεῖο ὁ Murphy ἀναφέρει: «ἄν τό δεῖ κανεῖς ψυχολογικά, Θεός γίνεται γιά σᾶς αὐτό πού ἐκλαμβάνετε γιά Θεό... εἴτε τό ὀνομάζετε Ἁγία Τριάδα ἢ Δημιουργό, εἴτε Ἀλλάχ, Βράχμα ἢ Βίσνου, Ἀνώτατη Ψυχή ἢ Πρόνοια, ἄπειρη Σοφία ἢ Πανταχοῦ Παρουσία, κατασκευαστή τοῦ Σύμπαντος ἢ Θεῖκό Πνεῦμα, Ἀνώτατο Ὄν, Ἀρχή της Ζωής, Ζῶντα Θεό ἢ Δημιουργική Παντοδυναμία· δέν ἔχει σημασία» (J. Murphy, Die Gesetze, σ. 67).

Αὐτός ὁ «θεός» πού εὐαγγελίζεται ἡ κίνηση της «θετικής σκέψης» δέν εἶναι ὁ Θεός της Ἁγίας Γραφῆς. Δέν εἶναι Ἐκεῖνος πού στό πρόσωπο τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου Του διεκήρυξε: «Ἐγώ εἰμί ἡ ὁδός καί ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωή, οὐδεὶς ἔρχεται πρός τόν Πατέρα εἰ μή δι' ἐμοῦ» (Ἰω. ιδ' 6). **Ὁ προσωπικός Θεός τῶν Χριστιανῶν εἶναι ἐντελῶς διαφορετικός ἀπό τόν «θεό μέσα μας».** Ἡ ἔννοια τοῦ «θεοῦ μέσα μας» εἶναι ιδιαίτερα διαδεδομένη στους ἐκφραστῆς τοῦ κινήματος της «θετικής σκέψης». Τήν θέση τοῦ Θεοῦ παίρνει ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος. **Μέσα μας**, λέει ὁ Murphy καί οἱ ὀπαδοί του, **βρίσκεται ἡ ἀπεριόριστη θεϊκή δύναμη.** Πολύ εὐστοχα ὁ μακαριστός π. Ἀντώνιος Ἀλεξζόπουλος ἀναφέρει ὅτι ἡ σχετική ἀντίληψη τῶν ἐκφραστῶν τοῦ ἔξεταζομένου

κινήματος μοιάζει μέ τήν ἀντίληψη τῶν κατοίκων τῆς Σαμάρειας γιά τόν Σίμωνα τόν μάγο «οὗτος ἐστίν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη!» (Πράξ. η' 10).

Ὁ ἄνθρωπος θεοποιεῖται καί ὅλες οἱ δυνατότητές του ἀπολυτοποιοῦνται. Αὐτή εἶναι καί ἡ δεσπόζουσα δοξασία τοῦ κινήματος της «θετικής σκέψης», μία δοξασία ἡ ὁποία συναντᾶται στίς περισσότερες ἀποκρυφιστικές ομάδες της «Νέας Ἐποχῆς».

Ἕλληνες καί ξένοι ἐκφραστῆς της «θετικής σκέψης» κάνουν λόγο γιά πίστη στόν Θεό. Ὁμως, **μέ τόν ὄρο «πίστη» ἐννοοῦν θεϊκή σκέψη,** πεποίθηση στίς ἀπεριόριστες δυνατότητες τοῦ «ἐαυτοῦ» μας, τοῦ ὑποσυνειδήτου, πού ταυτίζεται μέ τόν «θεό». Μεταξύ πίστης καί σκέψης δέν ὑπάρχει διαφορά, λέγει ὁ Murphy. Μέ τόν «προγραμματισμό» της «πίστης» ἢ της «σκέψης», μποροῦν ν' ἀλλάξουν τά πάντα, «αὐτό πού πιστεύετε, γίνεσθε» (Die Gesetze, σ.35), **«σκέπτεσθε καλό, ἀποτέλεσμα εἶναι τό καλό, σκέπτεσθε κακό ἀκολουθεῖ κακό»** (J. Murphy, Das I Ging Orakel Ihres Unterbewusstseins, Genf 1980, σ. 39).

Αὐτοῦ τοῦ εἶδους ἡ «πίστη» εἶναι μόνο στάση της σκέψης καί ἐμπιστοσύνη στή δύναμη τοῦ ὑποσυνειδήτου. Ἡ πίστη ἔχει τήν ἀναφορά της σέ μυστικές δυνάμεις πού δῆθεν ὑπάρχουν μέσα στόν ἄνθρωπο, τίς ὁποῖες ὁ ἀποκρυφισμός της «θετικής σκέψης» ὑπόσχεται νά δραστηριοποιήσει, σύμφωνα μέ τίς ἐπιθυμίες τοῦ ἀνθρώπου. Ἐτσι ἡ τάση αὐτή συνδέεται μέ τίς ἀποκρυφιστικές ομάδες καί τά τελετουργικά της μαγείας³.

Ἀκόμη κι ἄν γίνεται λόγος γιά τόν Ἰησοῦ Χριστό ἢ χρησιμοποιοῦνται Γραφικά ἐδάφια, ἡ «πίστη» δέν προσδιορίζει τό περιεχόμενο τοῦ χριστιανικοῦ ὄρου. Ἡ χριστιανική πίστη ἔχει τήν ἀναφορά της στόν Θεό, πού εἶναι πρόσωπο καί ὄχι κάποια ἀπρόσωπη «Συμπαντική» Δύναμη. Δέν ἀναφέρεται στόν ἑαυτό μας οὔτε ἀποτελεῖ δύναμη «καθ' ἑαυτήν», πού δρᾷ ἐπειδή ὁ ἄνθρωπος «πιστεύει» σ' αὐτήν. Ἄν ἦταν ἔτσι, δέν θά ἐπρόκειτο γιά πίστη στόν Θεό, ἀλλά γιά δύναμη πού ἀπευθύνεται «στόν Θεό», μέ σκοπό νά τόν ἐξαναγκάσει νά κάνει αὐτό πού ὁ ἄνθρωπος «πιστεύει», ἕνα εἶδος «προγραμματισμοῦ» τοῦ «Θεοῦ», προσαρμοσμένου στήν ἀνθρώπινη θέληση⁴.

Ἡ πίστη τοῦ ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ δέν εἶναι ἀποτέλεσμα δικῶν του προσπαθειῶν, ἀλλά εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ, καρπός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Δῶρα τοῦ Θεοῦ εἶναι καί ἡ ἀληθινή χαρά καί ἡ εἰρήνη, καί ὄχι ἀποτέλεσμα κάποιων «τεχνικῶν» πού προσφέρονται μέ ὑψηλή ἀμοιβή στά διάφορα σεμινάρια τῶν κινήσεων τῆς «θετικῆς σκέψης» (πρὸβλ. Γαλ. ε' 22). Ὁ ὀρθόδοξος Χριστιανός δέν ἔχει ἐμπιστοσύνη στόν ἑαυτό του, σέ κάποιες «δυνάμεις μέσα του», ἀλλά ἀναμένει βοήθεια ἄνωθεν, ἀπό τόν Θεό. **Ἡ πίστη του ἀναφέρεται στόν Θεό, δέν εἶναι πίστη στήν πίστη.** Αὐτό τό δεβαιώνει ἡ Ἁγία Γραφή: «Ἐχετε πίστιν Θεοῦ...!» (Μάρκ. ια' 22).

Ὁ χριστιανός παρακινεῖται νά ἀγωνίζεται γιά τήν πίστη πού παραδόθηκε «ἄπαξ» στούς Ἁγίους (Ἰούδα 3). Ἡ πίστη τοῦ Χριστιανοῦ δέν ταυτίζεται μέ τίς δικές του προσωπικές ἐπιθυμίες. Ἡ «πίστη» τῶν ομάδων τῆς «θετικῆς σκέψης» εἶναι **εἶδος ἀνθυποβολῆς**. Πιστεύουν πώς τό ἀποτέλεσμα δέν ἐξαρτᾶται ἀπό τή Θεία Βούληση, ἀλλά ἀπό τή δεβαιότητα τῆς «πίστης», ἀπό τήν ἔνταση μέ τήν ὁποία ἀσκεῖται ἡ «θετική σκέψη». Γιά τόν Χριστιανό τά πάντα δοῦσκονται στήν κυριότητα τοῦ Θεοῦ καί Ἐκεῖνος μοιράζει τά χαρίσματά Του, σύμφωνα μέ τή Θεία Του βούληση (Α' Κορ. ιβ' 11, Ἐβρ. β' 4).

Τό κίνημα τῆς «θετικῆς σκέψης» ὑπόσχεται: «Τά πάντα εἶναι δικά σας, ἐσεῖς οἱ ἴδιοι εἴσθε οἱ δημιουργοί, ἀρκεῖ νά σκεφθεῖτε δημιουργικά». Ἔτσι ἡ κυριότητα τοῦ Θεοῦ παραδίδεται στή δύναμη τῆς σκέψης, εἴτε θετική εἶναι εἴτε ἀρνητική. Ὁ ἀπόλυτος «κύριος» εἶναι πλέον ἡ σκέψη ἢ ἡ «πίστη» μας καί ὁ «θεός» πρέπει νά κάνει αὐτό πού περιμένουμε, γιὰ ὅσα πιστέψουμε ἢ σκεφθοῦμε, πρέπει νά γίνουν πραγματικότητα μέ αὐτόματες διαδικασίες, δέν χρειάζεται προσωπική σχέση ἀγάπης μέ τόν προσωπικό Θεό. Αὐτή ἡ «πίστη»

μπορεῖ νά ἐνισχυθεῖ ἀπό τήν «προσευχή» ἰσχυρίζεται ὁ Murphy. Ἀλλά καί πάλι ἐδῶ χρησιμοποιεῖται χριστιανικός ὅρος μέ ἄλλο περιεχόμενο. Οἱ «προσευχές» τοῦ Murphy, εἶναι στήν πραγματικότητα «συζήτηση μέ τόν ἑαυτό μας». Ἄν κανεῖς προσευχηθεῖ «σωστά» τότε τίθεται σέ λειτουργία ἕνας παγκόσμιος νόμος πού φέρνει ἀποτελέσματα, δέν μπορεῖ νά γίνει ἀλλιῶς! Ἔτσι ὁ Charles Capps, ἡγετικό στέλεχος αὐτῆς τῆς τάσης, ἀναφέρει: «Δέν εἶναι ἀπλή θεωρία, ἀλλά πραγματικότητα. Ἐδῶ πρόκειται γιά πνευματικό νόμο. Λειτουργεῖ κάθε φορά, μέ τήν προϋπόθεση πώς θά σκεφθοῦμε σωστά. Τούς πνευματικούς νόμους τούς θέτει κανεῖς ἀμέσως σέ κίνηση, μόλις ἐκφράσει τίς λέξεις... τότε ὅλα ὅσα πει κανεῖς θά συμβοῦν». **Ἐδῶ ὑποστηρίζεται πώς ὁ ἴδιος ὁ Θεός ὑπόκειται στούς «πνευματικούς νόμους», ὅμως αὐτό ἀποτελεῖ τή βάση κάθε τελετουργικοῦ τῆς μαγείας καί γενικότερα τοῦ ἀποκρυφισμοῦ.** Δέν εἶναι ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ πού ἐνεργεῖ, ἡ ὁποία προϋποθέτει ταπεινώση ἀπό μέρους τοῦ ἀνθρώπου, πού καλεῖται νά ἐκζητήσει τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός μπορεῖ κατά τήν ἀντίληψη αὐτή νά ἐξαναγκασθεῖ ἀπό τούς «νόμους»⁵.

Γιά τόν πιστό ἡ ἁμαρτία ταυτίζεται μέ τήν αὐτονόμηση τοῦ ἀνθρώπου. Γι' αὐτό ὁ ἀπόστολος Πέτρος παρακινεῖ: «Ταπεινώθητε οὖν ὑπό τήν κραταιάν χεῖρα τοῦ Θεοῦ ἵνα ἡμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ» (Α' Πέτρ. ε' 6). Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἐταπεινώσε τόν ἑαυτό του «γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου» καί ὁ ἀπόστολος συμπεραίνει πώς πρέπει νά ὑπάρχει καί σέ μᾶς τό ἴδιο φρόνημα, «ὃ καί ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» ὁ ὁποῖος «ἐκκένωσεν ἑαυτόν» (Φιλ. β' 5-8). Ἀντίθετα, οἱ ὁπαδοί τῆς «θετικῆς σκέψης» παρακινοῦνται νά ἔχουν συναίσθηση τῆς δικῆς τους ἀξίας καί νά ἀποκτήσουν τή «γνώση» τῶν δῆθεν ἀπεριόριστων δυνατοτήτων τους. Ἡ μόνη «ἁμαρτία» πού ὑπάρχει γι' αὐτούς εἶναι ἡ

Ἡ «Παρακαταθήκη» στό Διαδίκτυο φιλοξενεῖται στόν Διαδικτυακό Τόπο
ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΛΟΓΟΣ

στή διεύθυνση
www.orthodoxnet.gr

ἄγνοια τῶν νόμων πού τούς προσφέρουν αὐτές τίς «δυνατότητες». **Τό νά εἶναι κανεῖς ἀσθενής, πτωχός, θλιμμένος, αὐτό εἶναι ἄμαρτία. Ὅποιος σκέπτεται θετικά, ἱκανοποιεῖ ὅλες του τίς ἐπιθυμίες καί δέν μπορεῖ νά εἶναι φτωχός ἢ δυστυχισμένος.** Τό νά θεωρήσει κανεῖς τόν ἑαυτό του ἄμαρτωλό, λογίζεται «ἀρνητική σκέψη», μόνο τότε γίνεται «ἄμαρτωλός» καί αὐτοδυσχετίζεται στήν δυστυχία. Καί ἐρωτοῦμε: Δέν εἶναι αὐτό «ἀντίστροφο εὐαγγέλιο»;

Ἡ βασική δοξασία τοῦ κινήματος τῆς «θετικής σκέψης», ὅτι μέσα μας βρίσκεται ὁ «θεός» καί ἡ «ἀπεριόριστη Δύναμη» τήν ὁποία μπορούμε μέ τή σκέψη ἢ τή νοητική μας στάση νά δραστηριοποιήσουμε, πόρρω ἀπέχει τῆς Ὁρθοδοξίας. Κατά τήν ὀρθόδοξη ἀντίληψη ἡ σωτηρία δέν ἐρχεται «ἀπό μέσα μας», ἀλλά εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς θείας χάριτος, ἡ ὁποία βέβαια προϋποθέτει τήν συνέργεια τοῦ πιστοῦ. Ἡ περί Θεοῦ καί περί ἀνθρώπου ἀντίληψη τῆς κίνησης τῆς «θετικής σκέψης» καί ἡ βασική της θέση πώς ὁ ἄνθρωπος προσδιορίζει τή ζωή του σύμφωνα μέ τή «νοητική στάση» καί τίς ἐπιθυμίες του, ἀκυρώνει τή χριστιανική ἀντίληψη περί ἀρετῆς. Ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι πλέον ὑπόλογος ἀπέναντι κάποιου ἔξω ἀπό τόν ἑαυτό του, δέν ὑπάρχει ἠθικός νόμος ἔξω ἀπό αὐτό πού ὁ ἴδιος θεωρεῖ καλό. Ἐνας ἄνθρωπος πού μέσῳ τῆς αὐτογνωσίας ἔφθασε δῆθεν στήν αὐτοπραγμάτωση, **πραγματοποιεῖ τό καθετί πού θά θελήσει μόνο μέ τή σκέψη του**, γιατί ὁ ἄνθρωπος εἶναι πάντοτε αὐτό πού σκέπτεται· αὐτός μέ τή δύναμη τῆς «συνείδησης» δημιουργεῖ τόν κόσμο γύρω του! Ἐπομένως ὁ ἄνθρωπος δέν χρειάζεται κανέναν σωτήρα ἔξω ἀπό τόν ἑαυτό του· χρειάζεται μόνο τή δική του «θετική σκέψη».

Ἄς δοῦμε τώρα τήν ἐπίδραση τῶν ἰδεῶν τῆς «θετικής σκέψης» στίς ἀπόψεις τοῦ Κωνσταντίνου Τσιμπούκη καί τῆς Ἰωάννας Μαρῆ.

4. Κωνσταντίνος Τσιμπούκης

Ἡ προβληματική πού ἀναπτύσσει ὁ Κων. Τσιμπούκης βασίζεται σέ διατυπωμένες θέσεις του⁶, ἀσυμβίβαστες μέ τήν ὀρθόδοξη πίστη. Στήν παρούσα ἐργασία θά ἀναφερθοῦμε μόνο σέ δημοσιευμένες θέσεις του.

Προτοῦ ἀναλυθοῦν οἱ καταγεγραμμένες θέσεις τοῦ Κων. Τσιμπούκη, θά πρέπει νά σημει-

ωθεῖ ἡ στενή συνεργασία του μέ τόν **Κων. Παπανικόλα** καί τό «**Ἀπελευθερωτικό Κίνημα Οἰκολόγοι Ἑλλάδας**». Ὁ Κων. Παπανικόλας εἶναι γνωστός ἐκφραστής στήν Ἑλλάδα τῆς φιλοσοφίας τοῦ κινήματος τῆς «θετικής σκέψης». Ἡ συνεργασία αὐτή ἀποδεικνύεται ἀπό τά ἔξῃς δεδομένα:

- Ὁ Κωνσταντίνος Τσιμπούκης ἀρθρογράφησε⁷ καί χρηματοδότησε⁸ τό περιοδικό «**Εὐτυχία**».

- Ἐπί σειράν ἐτῶν ὁ Κων. Τσιμπούκης ὑπῆρξε ἐπιστημονικός συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ «**Υγεία-Οἰκολογία**» τοῦ Κων. Παπανικόλα.

- Ὁ Τσιμπούκης ἦταν ὁμιλητής σέ συνάξεις τῶν ὀργανώσεων τοῦ Κων. Παπανικόλα⁹.

Μελετώντας κανεῖς διεξοδικά τά βιβλία τοῦ Κων. Τσιμπούκη καταλήγει στίς ἔξῃς διαπιστώσεις:

1. Στά βιβλία τοῦ Κων. Τσιμπούκη ὑπάρχουν θέσεις ἐναρμονισμένες μέ τό πνεῦμα τοῦ κινήματος τῆς «θετικής σκέψης».

2. Ἐπίσης στά βιβλία του παρατίθενται παραπομπές καί συγκεκριμένες ἀναφορές σέ συγγραφείς μέ φιλοσοφία ἐναρμονισμένη μέ τό κίνημα τῆς «θετικής σκέψης».

4.1. Θέσεις στά βιβλία τοῦ Κων. Τσιμπούκη ἐναρμονισμένες μέ τό πνεῦμα τοῦ κινήματος τῆς «θετικής σκέψης»

Παρακάτω παρατίθενται αὐτούσια κείμενα δημοσιευμένα σέ βιβλία, περιοδικά ἢ ἐφημερίδες τοῦ Κων. Τσιμπούκη ἀπ' ὅπου διαφαίνεται ἡ ἐναρμόνιση μέ τό πνεῦμα τοῦ κινήματος τῆς «θετικής σκέψης».

α) «**Η ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ** (ἐδῶ ἀναφέρεται στό ὁμώνυμο βιβλίο) πού κρατᾶς θέλει πάνω ἀπ' ὅλα τή δική σου προσπάθεια, τό δικό σου ἀγῶνα, γιά νά σέ βοηθήσει. Ἄπαιτεῖ πάθος καί ψυχικό κόστος... Μπορεῖ νά μὴν κορεσθεῖ ἡ ψυχική σου πείνα καί δίψα, ἀλλά εἶναι μιά μικρή λύτρωση, ἕνα πρῶτο βῆμα. Ἐνα βῆμα πιό κοντά στόν πλήρη ἀνθρωπισμό σου. Ἐνα βῆμα στήν ἀπόκτηση τῆς ἀπόλυτης ἐμπιστοσύνης στίς ἱκανότητές σου καί στήν βεβαιότητα ὅτι **μπορεῖς νά σωθεῖς ἂν πιστέψεις στόν ἑαυτό σου καί ἀξιοποιήσεις τά προσόντα σου. Θυμήσου τί εἶπε ὁ Βούδας**¹⁰ «Νά εἶσαι τό λυχνάρι πού φωτίζει τό δρόμο σου. Μὴν ψάχνεις

ἔξω ἀπό τόν ἑαυτό σου». Τήν ἴδια ἀρχή διατύπωσε καί ὁ Χριστός ὅταν εἶπε : «**Ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν** δέν βρῖσκεται ἐδῶ ἢ ἐκεῖ. Βρῖσκεται μέσα μας». **Βρῖσκεται στόν τρόπο πού ἐπιλέγουμε νά σκεπτόμαστε, νά ἐνεργοῦμε καί νά ἀντιδροῦμε.** Ἡ ζωή μας διαμορφώνεται ἀπό τίς σκέψεις πού κάνουμε. Αὐτές δημιουργοῦν τά συναισθήματα πού νοιώθουμε καί κατευθύνουν τίς πράξεις μας» (Ἡ ψυχική ὑγεία τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου, Ἔκδοση Θ', σ.14-15)

Ἔτσι, ἡ ἀπόκτηση ἀπόλυτης ἐμπιστοσύνης στίς ἰκανότητές μας καί πίστεως στόν ἑαυτό μας, ἡ ὁποία θά μᾶς παράσχει τήν αὐτοσωτηρία, εἶναι ἀπό τούς στόχους τοῦ ἐν λόγῳ βιβλίου. Μάλιστα, ἐρμηνεύοντας λανθασμένα τό Εὐαγγελικό χωρίο, διατυπώνεται ὅτι ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν βρῖσκεται στόν τρόπο πού ἐπιλέγουμε νά σκεπτόμαστε, νά ἐνεργοῦμε καί νά ἀντιδροῦμε καθὼς ἐπίσης ὅτι τά πάντα στήν ζωή μας διαμορφώνονται ἀπό τίς σκέψεις μας, πράγμα πού ἀποτελεῖ βασική θέση τῶν ἐκφραστῶν τοῦ κινήματος τῆς «θετικῆς σκέψης».

β) «Θά κατανοήσετε ὅτι γεννηθήκατε γιά ἓνα σκοπό στήν ζωή σας καί θά ἀναπτύξετε μία θετική, νικητήρια στάση ἀπέναντι στόν ἑαυτό σας καί στή ζωή. Θά δεῖτε πῶς πρέπει νά ζεῖτε τή ζωή σας, ὥστε νά εἶστε σέ ἀρμονία μέ τόν ἑαυτό σας, τό περιβάλλον σας, τό Θεό. Τό ἀποτέλεσμα θά εἶναι νά κάνετε τή ζωή σας ὅ,τι κάνει καί ὁ μέγας ζωγράφος μέ τό ἀριστοῦργημα του: τό διαμορφώνει, τό πλάθει καί τό τελειοποιεῖ, ὅπως τοῦ ἀρέσει», (Ὁ σωστός γονιός, δάσκαλος, ἀνθρώπος. Τά 12 ἀπαραίτητα δῆματα σ.10-12.)

γ) «Ἡ ζωή μας εἶναι δική μας ὑπόθεση καί ἡ ἐπιλογή εἶναι δική μας. Ὄταν γίνονται πράγματα πού δέ μᾶς ἀρέσουν εἴμαστε ἐμεῖς πού χάσαμε τόν ἔλεγχο τῆς κατάστασης. **Ὄταν νοιώθουμε ἀπογοήτευση, εἴμαστε ἐμεῖς πού διαλέξαμε νά κάνουμε σκέψεις ἀπογοήτευσης...**» (Ὁ σωστός γονιός ... σ.233-234)

Συμπέρασμα : ἡ θλίψη ἀπό τίς ἀμαρτίες μας ξεπερνιέται μέ θετικές σκέψεις καί ὄχι μέ τήν μετάνοια καί τήν ἐξομολόγηση!

δ) «Ἡ κάθε ἀρρώστια κρύβει μέσα της τά σπέρματα γιά τό πῶς θά ξεπεράσουμε αὐτή τήν ἀρρώστια. **Εἶναι ἀνάγκη νά μάθουμε ὅτι ἡ**

σκέψη εἶναι ἰκανή νά θεραπεύσει καί νά δημιουργήσει μία εὐτυχισμένη ζωή. Ὁ Γουίλιαμ Τζέιμς τό ἔθεσε ὡς ἐξῆς: «Ἡ μεγαλύτερη ἀνακάλυψη τῆς γενιᾶς μου εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά ἀλλάξει τή ζωή του, μεταβάλλοντας τίς νοητικές στάσεις». Γι' αὐτό αὐτή τή στιγμή πρέπει νά ἀποφασίσουμε νά ξαναγεννηθοῦμε καί νά δεχθοῦμε τήν πρόκληση νά ἀνακαλύψουμε τόν ἑαυτό μας καί νά δημιουργήσουμε τή ζωή μας...» (Ὁ σωστός γονιός... σ.185).

ε) «Ἄν π.χ. πάρετε μιά στάση λύπης, ἀκεφιάς, ἀποτυχίας, θά δεῖτε ὅτι πολύ σύντομα θά νοιώσετε πραγματικά λύπη, ἀκεφιά καί ἀποτυχία. Ἄν ἀντίθετα, παίξετε τό ρόλο τοῦ χαρούμενου, τοῦ αισιόδοξου, θά διαπιστώσετε ὅτι καί ὁ ἐσωτερικός σας κόσμος ἐναρμονίζεται ἀνάλογα.» (Ἡ ψυχική ὑγεία ... σ.76-78)

στ) «Στό δρόμο αὐτό τῆς προσπάθειας δέ θά ἀφήσουμε νά μᾶς κλονίσουν οἱ τυχόν ἀποτυχίες. **Θά διαγράψουμε ἀπό τό λεξιλόγιό μας λέξεις καί φράσεις ὅπως: ἀποτυχία, ἀστοχία, ἀδύνατο, ἀπραγματοποίητο, ἀπίθανο, ὑποχώρηση, ἄσκοπος ἢ μάταιος ἀγώνας, ἀκαρπῆ προσπάθεια, ματαιοπονία, χάνω τόν καιρό μου, δέν μπορῶ, δέ γίνεται καί τίς παρόμοιες, γιατί αὐτές ναρκώνουν τό νοῦ, μᾶς προδιαθέτουν ἀρνητικά πρὸς τό στόχο μας καί διώχνουν μακριά τήν ἐπιτυχία...** Ἡ ἀρχή πού θά μᾶς κυριαρχεῖ θά εἶναι: «Ὅ,τι δέ μέ σκοτώνει μέ δυναμώνει... Πρέπει, λοιπόν, νά γίνουμε οἱ κηπουροί τοῦ μυαλοῦ μας καί οἱ διαιτολόγοι τῆς καρδιάς μας καί τοῦ σώματός μας. Νά καλλιεργοῦμε καί νά τρέφουμε τίς θετικές συγκινήσεις καί νά καταπολεμοῦμε καί νά ἐξαφανίζουμε τίς ἀρνητικές.» (Ἡ ψυχική ὑγεία... σ. 118-121)

ζ) «Εἶναι ἀπαραίτητο νά γνωρίσουμε καλά τίς δυνατότητές μας, ἀλλά καί νά τίς ἀναγνωρίσουμε. Νά τίς παραδεχθοῦμε. Νά πείσουμε τόν ἑαυτό μας γι' αὐτές. **Νά ποῦμε πολλές φορές: ἔχω χαρίσματα.**» (Ὁ σωστός γονιός... σελ. 191).

η) Ὁ Κων. Τσιμπούκης συχνά ἀναφέρεται στήν πίστη στόν Θεό. Ἡ πίστη ὅμως, παρουσιάζεται ὡς μιά ἀφηρημένη ἔννοια, **μὴ συνδεδεμένη μέ τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ.**

«Μέ τήν πίστη στόν Θεό ὁ ἄνθρωπος αἰτιολογεῖ τό καθετί πού τοῦ συμβαίνει. Ἐξηγεῖ τά ὑπεράνθρωπα καί ἀντιμετωπίζει τά ἀνθρώ-

πινα. Μέ αυτήν κερδίζει την έσωτερική πολυτιμη ειρήνη. Μιά θλίψη μεγάλη στή ζωή τόν άπιστο θά τόν όδηγήσει στό ψυχιατρείο ή στήν αυτοκτονία. Τόν πιστό θά τόν ώριμάσει, θά τόν κάνει σοφότερο καί εύσεδέστερο. ‘Η πίστη δίνει δύναμη για τήν πραγματοποίηση του ανθρώπινου θέλω καί ρίχνει άπλετο φως στό τί πρέπει». (‘Η ψυχική ύγεια... σ.109-111.)

θ) «Ώστόσο, θά ποϋμε, για μιá φορά άκόμη, ότι **ó άνθρωπος κρύβει μέσα του τεράστιο απόθεμα δυνάμεων. Μπορεί νά πετύχει ό,τι θέλει**, άρκεί νά γνωρίζει τί θά πρέπει νά πληρώσει γι’ αυτό καί νά τό έχει πληρώσει. Τίποτε δέ χαρίζεται στή ζωή». (‘Η ψυχική ύγεια... σ.116)

Έρωτοϋμε όμως: ‘Υπάρχει έστω καί ένα πράγμα πού μπορεί νά πετύχει ó άνθρωπος μόνος του, χωρίς νά τό επιτρέψει ó Θεός;

ι) «Ένιωσα πολύ δικαιωμένος όταν διάβασα τίς θέσεις του Στίβ Τζόουνς στό άρθρο του «Περιπέτεια στά δάθη του κυττάρου» όπου χαρακτηριστικά τονίζει «Νά θυμάστε πάντοτε ότι όλες οι δυνατότητες υπάρχουν μέσα μας! Άπλως οι πολιτιστικές συνθήκες έρχονται κάθε φορά καί ανασύρουν μερικές» (‘Ο σωστός γονιός...)

κ) Άξιοσημείωτες είναι επίσης οι άπόψεις του Κων. Τσιμπούκη πού δημοσιεύθηκαν στήν έφημερίδα του «Διαπαιδαγώγηση», στό πρωτοσέλιδο άρθρο του μέ τίτλο «Γιά έναν καλύτερο κόσμο πρέπει να λέμε: από μένα έξαρτώνται τά πάντα»: «Άν έμεις αισθανόμαστε καί φερόμαστε σάν σκουλήκια, δέν πρέπει νά παραπονήσουμε πού μάς πατάνε οι άλλοι... Άντίθετα, αν έμεις νιώθουμε καί φερόμαστε σάν άετοί, πού μετεωριζόμαστε άδίαστα καί φυσικά σέ άπροσπέλαστα ύψη, θά βλέπουμε τούς συνανθρώπους μας νά μάς ξεχωρίζουν, νά μάς θαυμάζουν καί νά μάς καμαρώνουν... ‘Η πρόοδος μας έξαρτάται από τό πόσο σημαντικό, αξιόλογο καί έλκυστικό νιώθουμε τόν έναντό μας... **Κοιτάξτε μέσα στον καθρέφτη σας καί πέστε μέ ένθουσιασμό «Μου άρέσει ó έναντός μου, μου άρέσει αυτό πού είμαι, μου άρέσει ή μαγεία καί ή άκτινοβολία τής προσωπικότητάς μου...»** (Διαπαιδαγώγηση, άρ. φ. 167, ‘Ιανουάριος 2002)

λ) «Επίσης έχει διαπιστωθεί ότι οι έξομολόγοι πού έφαρμόζουν τά δεδομένα τής ψυχο-

λογικής έπιστήμης είναι σέ θέση νά επιτελέσουν πιό καλά τό έργο τους. Στίς μέρες μας φαίνεται ότι ή επιβολή του κανονικού επιτιμίου από τόν εκπρόσωπο του Θεού στον έξομολογούμενο δέν έχει τά άποτελέσματα πού είχε παλιότερα... Γι’ αυτό, καλό θά είναι, οι ψυχολόγοι νά πιστεύουν καί οι έξομολόγοι νά έχουν σπουδάσει ψυχολογία» (‘Η ψυχική ύγεια... σελ. 246-247)

Δηλαδή: Οι ψυχολόγοι γνωρίζουν καλύτερα τή θεραπεία τής ψυχής, καί ó έξομολόγος έχει τάχα άνάγκη «άσκησης» σέ μεθόδους ψυχοθεραπείας, λές καί ή ταπείνωση, ή μετάνοια, ή προσευχή καί ή πατερική σοφία δέν επαρκούν για νά επιτελέσει ó ιερέας τό μυστήριο τής Έξομολογήσεως, πού όδηγεί στήν άληθινή θεραπεία τής ψυχής. **Τί μάς λείπει, άραγε, ή γνώση ή ή άγιότητα;**

Πολύ εύστοχη ήταν ή σχετική παράγραφος των Πορισμάτων του Α΄ Λειτουργικού Συνεδρίου, μέ θέμα «Τό μεγαλειό τής Θείας Λατρείας. Παράδοση ή ανανέωση;» πού αναφέρει: **«‘Η είσοδος των ψυχολόγων-ψυχοθεραπευτών στον ιερό χώρο τής Έκκλησίας τείνει νά υποκαταστήσει τό ιερό μυστήριο τής Έξομολογήσεως καί προκαλεί δυσλειτουργίες στό έργο των έξομολόγων.** Τήν παραπάνω τακτική εύνοούν όρισμένοι ιερείς-ψυχίατροι, οι όποιοι ψυχολογοποιούν τούς θεανθρώπινους θεσμούς τής ‘Ορθόδοξου Έκκλησίας»

4.2. Παραπομπές του Κων. Τσιμπούκη σέ συγγραφείς μέ άποδεδειγμένη συγγραφικά φιλοσοφία έναρμονισμένη μέ τό κίνημα τής «θετικής σκέψης»

Άπαραίτητη είναι ή άναφορά στίς βιβλιογραφικές πηγές των έργων του Κων. Τσιμπούκη¹¹ από τίς όποιες δανείζεται έδάφια πού παραθέτει αυτούσια στά βιβλία του, άφοϋ διαπιστώνεται ότι ή πλειονότητα των φιλοσοφικών στοχασμών καί ισχυρισμών του βασίζεται καί έμπνέεται από αυτές.

Δέν χρειάζονται σχολιασμό οι παραπομπές πού γίνονται από τόν Κων. Τσιμπούκη σέ πρόσωπα γνωστής θρησκευτικής καί φιλοσοφικής τοποθέτησης, άσυμβίβαστης μέ τήν όρθόδοξη πίστη, όπως στον **Βούδα** (‘Η ψυχική ύγεια... σελ. 14) στον **Γκάντι** (‘Ο σωστός γονιός... σελ. 233) στον **Λάο Τσέ** (‘Ο σωστός γονιός... σελ.

127) και τον **Νίτσε** (‘Η ψυχική υγεία... σελ. 163, 197).

Κατωτέρω παρατίθενται παραπομπές που κάνει ο Κων. Τσιμπούκης στις συγγραφικές του εργασίες σε συγγραφείς με αποδεδειγμένη φιλοσοφική σχέση με το κίνημα της «θετικής σκέψης».

α) Τόσο στο βιβλίο του «‘Ο σωστός γονιός, ..., σ. 263), όσο και στο «‘Η ψυχική υγεία... σ. 195-196), παραπέμπει στον **Ρόμπερτ Νάτσεμ**, γνωστό από την δραστηριότητά του στην χώρα μας, μέσω του κέντρου «**Αρμονική Ζωή**».

β) Στά έργα του ο Κων. Ι. Τσιμπούκης παραπέμπει¹² σε κείμενα του Ρ.Ο. Έμερσον, γνωστού προδρόμου του κινήματος της «θετικής σκέψης» (βλ. π. Α. Άλεδίζοπούλου, (1991) *Αυτόγνωσία, Αυτόπραγμάτωση, Σωτηρία*, Έκδ. Ί.Μ. Νικοπόλεως)

γ) Προβληματισμό μās δημιουργούν και οι παραπομπές¹³ του Κων. Τσιμπούκη, στον **Χαλίλ Γκιμπράν**, γνωστό έκφραστή του απόλυτου μονισμού, της όλιστικής θεώρησης του κόσμου και της κυκλικής πορείας της ιστορίας¹⁴ (ό οποίος μάλιστα αρνείται την ύπαρξη προσωπικού Θεού και ισχυρίζεται πώς αυτό που αποδίδει την αμοιδή για την ανθρώπινη καλοσύνη είναι το «Σύμπαν»¹⁵). Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα των αυτών παραπομπών: «Τότε βλέπουμε πόσο δίκαιο είχε ο Χαλίλ Γκιμπράν όταν έλεγε: Μή λέτε, ‘δρῆκα την ἀλήθεια’, αλλά νά λέτε, ‘δρῆκα μιάν ἀλήθεια’. Μή λέτε, ‘δρῆκα τό μονοπάτι της ψυχῆς’, αλλά νά λέτε ‘Συνάντησα την ψυχή που περπατούσε στο μονοπάτι μου’» (‘Η ψυχική υγεία... σ. 59-60)

δ) ‘Ο Κων. Τσιμπούκης στά έργα του παραπέμπει¹⁶ στον **Γουίλλιαμ Τζέιμς** γνωστό ψυχολόγο εμπειριστή. Χαρακτηριστικό παράδειγμα των παραπομπών του Κων. Τσιμπούκη στο έργο του Γουίλλιαμ Τζέιμς συνιστά τό κάτωθι:

«‘Ο William James τό ἔθεσε ὡς ἐξῆς: “Η μεγαλύτερη ἀνακάλυψη της γενιᾶς μου εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά ἀλλάξει τή ζωή του, μεταβάλλοντας τίς νοητικές στάσεις. Γι’ αὐτό αὐτή τήν στιγμή πρέπει νά ἀποφασίσουμε νά ξαναγεννηθοῦμε καί νά δεχθοῦμε τήν πρόκληση νά ἀνακαλύψουμε τόν ἑαυτό μας καί νά δημιουργήσουμε τή ζωή μας» (‘Η ψυχική υγεία... σ.233). Ἐνδιαφέρον ἐπίσης προκαλοῦν οἱ

παρατηρήσεις: «‘Η ἐνέργεια φαίνεται ὅτι ἀκολουθεῖ τό αἶσθημα, πραγματικῶς ὁμως ἡ ἐνέργεια καί τό αἶσθημα συμβαδίζουν, καί κανονίζοντας τήν ἐνέργειαν πού εἶναι ὑπό τόν ἀμεσώτερον ἔλεγχον τῆς θελήσεώς μας, δυνάμεθα ἐμμέσως νά κανονίσωμεν τό αἶσθημα πού δέν ὑπόκειται ὁμοίως εἰς αὐτήν»... Ἰδοῦ, λέγει ὁ Τζέιμς, ἡ ὑπερτάτη ὁδός τῆς θελήσεως πρὸς τήν φαιδρότητα, ἐάν ἡ φαιδρότης ἔχει χαθῆ, εἶναι νά λάβῃς τήν στάσιν τοῦ φαιδροῦ ἀνθρώπου καί νά ἐνεργῆς καί νά ὀμιλῆς ὡς ἐάν ἡ φαιδρότης ὑπῆρχε ἤδη¹⁷.

ε) Τόσο στο βιβλίο «‘Η ψυχική υγεία...» ὅσο καί στο «‘Ο σωστός γονιός...», ὁ Κων. Τσιμπούκης παραπέμπει¹⁸ σε ἕναν ἐκφραστή τοῦ κινήματος τῆς θετικής σκέψης, τόν **Νταϊήλ Κάρνετζ**¹⁹. Ἐπίσης στο βιβλίο του «‘Ο σωστός γονιός...» παραπέμπει στον **Ο. Μαντίνο**, ὁ ὁποῖος ἀπό τά κείμενά του φαίνεται ὅτι ἀκολουθεῖ καί εὐαγγελίζεται τίς ἀρχές τῆς «θετικής σκέψης»²⁰ καί λέγει: «‘Ο Ο. Μαντίνο στο βιβλίο του: ‘Ο Μεγαλύτερος Πωλητής στον Κόσμο γράφει: Τῆ λογική μου μπορεῖ νά τήν ἀντικρούσουν... Μά ἡ ἀγάπη μου θά μαλακώσει τίς καρδιές, ὅπως τοῦ ἡλίου οἱ ἀκτίνες μαλακώνουν τό πιό κρύο χῶμα. Καί γιά νά τό πετύχω αὐτό, συνεχίζει: Θά ἐπαινώ τούς ἐχθρούς μου καί θά γίνονται φίλοι... Στίς πράξεις τῶν ἄλλων θ’ ἀντιδρῶ μέ ἀγάπη... **Καί πάνω ἀπ’ ὅλα θά ἀγαπῶ τόν ἑαυτό μου.** (σ.243)

στ) Στο βιβλίο «‘Η ψυχική υγεία...» ὁ Κων. Τσιμπούκης παραπέμπει σε ἕναν ἄλλον ἐκφραστή τῆς θετικής σκέψης τόν **Ρόμπερτ Κόλλιερ**²¹ καί ἀναφέρει : «**Μπορεῖς νά γίνεις ὅ,τι θελήσεις, νά ἔχεις ὅ,τι ἐπιθυμήσεις, νά ὀλοκληρώσεις ὅ,τι στοχεύσεις ... ἂν κρατηθεῖς στήν ἐπιθυμία μέ τήν ἐντιμότητα ἑνός σκοποῦ**» λέγει ὁ Ρόμπερτ Κόλλιερ» (σ. 48)

5. Ἰωάννα Μαργῆ

‘Η δεύτερη περίπτωση, τῆς κ. Ἰωάννας Μαργῆ, Προέδρου τῆς «**Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας Προγεννητικῆς Ἀγωγῆς**» εἶναι λιγότερο ἀναλυτική ἀλλά ἐξ ἴσου ἀποκαλυπτική. Κινεῖται παράλληλα μέ τίς βασικές ἀρχές τοῦ κινήματος τῆς «θετικής σκέψης». Εἶναι γνωστό ὅτι ὁ ἐν λόγῳ φορέας στον ὁποῖο ἡ κ. Μαργῆ κατέχει τήν θέση τῆς Προέδρου ἔχει χαρακτηριστεῖ ὡς **μία ἀπό τίς ὁμάδες τίς ἀσυμβίβαστες μέ τήν**

ὀρθόδοξη πίστη στήν Ζ΄ Πανορθόδοξο Συνδιάσκεψη τῆς Ἀλιάρτου (20-26.09.1995).

Ἐνδεικτικά ἀναφέρονται οἱ ἐξῆς διατυπωμένες θέσεις τῆς κ. Ἰωάννας Μαρῆ:

ἢ «Αὐτή ἡ σπιθαμή πού εἶναι ἱκανή νά ξυπνήσει τήν συνείδησή μας καί νά μᾶς φέρει ἕνα νέο φῶς στή διάνοιά μας, μιὰ νέα ἀπειρη ζεστασιά στήν καρδιά μας, μιὰ νέα δύναμη στήν θέλησή μας. Καί ὁμως, ἂν ὁ Χριστός γεννήθηκε καί ἔφερε στή γῆ τήν Θεία Ἀγάπη εἶναι γιά νά μᾶς δείξει ὅτι καί ἐμεῖς μποροῦμε νά γεννηθοῦμε καί νά φέρουμε μέσα μας τή γέννηση τῆς Θείας Ἀγάπης καί αὐτή ἡ Θεία Ἀγάπη νά ξυπνήσει μέσα μας ἕνα Νέο Φῶς, μιὰ ζεστασιά, μιὰ Δύναμη...»²².

ἢ «**Ὁ Χριστός γεννήθηκε γιά νά πιστέψουμε βλέποντάς Τον στήν Θεία πλευρά τοῦ ἑαυτοῦ μας, στήν ὑπαρξη τοῦ ἀνώτερου Ἐγώ μας,** αὐτοῦ τοῦ Ἐγώ πού χρόνια τώρα τό ἔχουμε πνιγμένο, θλιμμένο, καθώς μᾶς παρακολουθεῖ νά ἀσχολούμαστε μέ χίλια μύρια ἀσήμαντα, ἀρνητικά, καταστροφικά πράγματα, χωρίς νά τοῦ ἀφήνουμε μιὰ τόση δά θεσοῦλα. Καί ὁμως ἂν πιστέψουμε στόν Χριστό πού φέρνουμε ὅλοι μέσα μας, Αὐτός θά φανερωθεῖ...»²³.

ἢ «Ἐξ ἄλλου, ἔχοντας τήν Ἀγάπη, ἀγαπώντας τόν ἑαυτό μας, τούς συνανθρώπους μας, τή Φύση, τό Σύμπαν, ἀνοίγουμε τό Νοῦ μας στή Σοφία, γιατί ποιός δέν ξέρει ὅτι γιά νά μάθουμε κάτι, πρέπει νά τό ἀγαπάμε!»²⁴.

ἢ «Ἐτοι ἀγαπώντας τούς ἀνθρώπους, μαθαίνουμε νά τούς ἀποκρυπτογραφοῦμε, ἀγαπώντας τή Φύση καί τό Σύμπαν ὀλόκληρο, μαθαίνουμε νά ἀποκρυπτογραφοῦμε τά μυστικά τους, καί οἱ Νόμοι τοῦ Σύμπαντος, ὁ Θεός ὀλόκληρος κρύβεται μέσα στά πιά ἀπλά φαινόμενα τῆς Φύσης!»²⁵.

ἢ «Ἐκτός ὁμως ἀπό τίς ἀτέλειες ἔχουμε ὅλοι ἕνα Ἐπέροχο, Πάνσοφο, γεμάτο Ἀγάπη, Δυναμικό, Θαυμάσιο Ἐαυτό! Καί Αὐτόν πρέπει νά ἀγαπήσουμε, σέ Αὐτόν πρέπει νά πιστέψουμε ... μόνο πιστεύοντάς τον θά τοῦ δώσουμε τή δυνατότητα νά ἐκδηλωθεῖ καί νά σαρώσει ὅλες τίς ἀτέλειες!»²⁶.

ἢ «Ἄν ἐμεῖς ζοῦμε σ' αὐτήν τήν ὁμορφιά, τήν Ἀρμονία, διδάσκουμε τήν Ἀρμονία στά κύτταρά μας, πρῶτα-πρῶτα ... καί αὐτά ἀκολουθώντας τό παράδειγμά μας, μᾶς ἐξασφαλίζουν ὑγεία. **Ποιός δέν ξέρει ὅτι οἱ ἀρρώστεις**

εἶναι τό ἀποτέλεσμα τῆς δυσαρμονίας τῆς σκέψης καί τῶν συναισθημάτων μας»²⁷.

ἢ «Νά κάνει περίπατο (ἡ ἔγκυος γυναίκα) νωρίς στόν πρωῖνό ἥλιο, σέ δενδροφυτευμένο μέρος καί νά ἀναπνέει βαθιά! ... **νά βλέπει μέ τά μάτια τῆς φαντασίας της, τό παιδί της, φωτεινό, λουσμένο στά χρώματα.** Τό καθένα τοῦ φέρνει τίς δικές του δυνάμεις καί ἰδιότητες»²⁸.

Νά σημειωθεῖ ὅτι ἡ κ. Ἰωάννα Μαρῆ ἀρθρογραφεῖ σέ διάφορα περιοδικά, καθώς καί στήν ἐφημερίδα «Διαπαιδαγώγηση» τοῦ κ. Κων. Τσιμπούκη, ἀπό τήν ὁποία καί παραθέτουμε χαρακτηριστικό ἀπόσπασμα:

ἢ Ἡ κ. Ἰωάννα Μαρῆ λέγει γιά τήν ἐγκυμονοῦσα γυναίκα: «Ἐκείνη πρέπει νά ξέρει ὅτι τό παιδί της, ἡ ὑγεία του, οἱ χάρες του, ὁ χαρακτήρας του, δέν εἶναι τό ἀποτέλεσμα γονιδίων, ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἐκείνη εἶναι ἀνίσχυρη, ἀλλ' ἀντιθέτως **τό παιδί της θά γίνει ὅπως ἐκείνη καθορίσει,** ἀνάλογα μέ τό τί ἐκείνη θά τοῦ προσφέρει, γιατί **ἡ δική της συμβολή,** πού παρεχεται ἐπί 9 μῆνες, **εἶναι παντοδύναμη** ἔναντι τῶν γονιδίων. Ἐκείνη ἐπηρεάζει τά γονίδια»²⁹.

Καί στό «Κέντρο Στηρίξεως Οἰκογενείας»

Μέ ἐκπληξη πληροφορηθήκαμε ἀκόμη ὅτι ἡ κ. Ἰωάννα Μαρῆ κατέχει ἐφέτος τή θέση τῆς ἀναπληρώτριας Γραμματέως τοῦ Κέντρου Στηρίξεως τῆς Οἰκογενείας (ΚΕ.Σ.Ο.) τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ἐπίσης ἡ κ. Ἰωάννα Μαρῆ ἐκτός ἀπό εισηγήτρια στίς Σχολές Γονέων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, εἶναι τώρα καί ὑπεύθυνη τῶν Σεμιναρίων τοῦ ΚΕ.Σ.Ο.!

(Ἐφημ. «Ἡ Ἀλήθεια» ἀρ. φ. 24, Μάρτιος 2002)

Συμμετοχή Τσιμπούκη-Μαρῆ σέ ἐκδήλωση «δορυφορικῆς ὀργανώσεως» τοῦ Κ.Ε.Φ.Ε. σύμφωνα μέ τό Πόρισμα τοῦ Εἰσαγγελέως κ. Ἀγγελῆ

Δέν εἶναι δική μας ἀρμοδιότητα νά διερευνήσουμε τήν ἀλήθεια ἢ μή τοῦ πράγματος, πάντως κάνει ἐντύπωση ἡ ἀναφορά τῶν ὀνομάτων Κων. Τσιμπούκη καί Ἰωάννας Μαρῆ στό γνωστό Πόρισμα τοῦ εἰσαγγελέως κ. Ἰωάννου Ἀγγελῆ γιά τό διαδόητο Κ.Ε.Φ.Ε. (Σαηεντολογία). Στό Πόρισμα αὐτό βασίστηκε ἡ δικαστική διάλυση τοῦ Κ.Ε.Φ.Ε.

Διαβάζουμε λοιπόν στή σελ. 36 του είσαγγελικού Πορίσματος ότι στο έγγραφο Νο 0337 τό όποιο κατεσχέθη στά γραφεία του Κ.Ε.Φ.Ε. «παρουσιάζεται ως σύμμαχος του Κ.Ε.Φ.Ε. ή Ίωάννα Μαρη, μέλος του ΄Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου (Δικαστής). ... Διαβάζει Νταϊανέτικς» (σημ. συντ.: πρόκειται για τό βασικό βιβλίό των Σαηεντολόγων).

Γιά τό ίδιο θέμα, στή σελίδα 28 του Πορίσματος, στό σημείο όπου στέλεχος του Κ.Ε.Φ.Ε. αναφέρεται σε διάφορα πρόσωπα μέ τά όποια είχε επικοινωνία, καταγράφονται τά εξής: **ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΡΗ**: Είναι μέλος του Διοικητικού ΄Ανωτάτου Δικαστηρίου (δικαστής), ... Είναι σημαντικός σύμμαχος. Είναι αυτή πού είχε τίς ιδέες για τό Συνέδριο θρησκευτικής ΄Ελευθερίας μέ τον κ. ΄Αλεξίου. Διάβασε τήν *Διανοητική* (σημ. συντ.: έννοει τό βασικό βιβλίό των Σαηεντολόγων). **Κ. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ**: Είναι ψυχολόγος. Είναι σύμμαχος. Είναι ό ιδιοκτήτης μίας εφημερίδας σχετικά μέ εκπαίδευση και παιδιά, πού όνομάζεται *Διαπαιδαγώγηση*. Δημοσίευσε τά κείμενά μας πολλές φορές. Είναι OL (σημ. συντ.: τό OL σημαίνει opinion leader, δηλαδή διαμορφωτής γνώμης) στό χώρο του».

΄Επίσης, αναφορά στην κ. Ίωάννα Μαρη κάνει ό είσαγγελεύς κ. ΄Αγγελής στό Πόριμά του για τό Κ.Ε.Φ.Ε., όταν αναφέρεται στα λεγόμενα συμπόσια της ΠΑΝ.Ι.Φ.Ε. του σείχη Τάκι ΄Αλεξίου. Τήν ΠΑΝ.Ι.Φ.Ε. ό είσαγγελεύς χαρακτηρίζει δορυφορική του Κ.Ε.Φ.Ε.

Διαβάζουμε εκεί: «Ένδεικτικώς αναφέρεται ότι στα συμπόσια της ΠΑΝ.Ι.Φ.Ε. έχουν συμμετάσχει (σύμφωνα μέ τά προγράμματα της ΠΑΝ.Ι.Φ.Ε.) είτε έν γνώσει, είτε έν άγνοία των πραγματικών σκοπών του σωματείου, σημαίνοντα πρόσωπα της δημόσιας ζωής της χώρας. Ένδεικτικώς αναφέρονται: ... Δικαστικοί: **Ίωάννα Μαρη**, Δημήτρης Μπριόλας, Μιχαήλ Δεκλερής, Δημήτρης Τσιροπινάς, Σ.Ε. ε.τ.)».

΄Επίλογος

Ό Σύλλογός μας δέν έχει τίποτε ούτε έναντίον του κυρίου Κ.Τσιμπούκη, ούτε έναντίον της κυρίας Ί. Μαρη, αλλά θεωρεί ότι κάποιες εκπεφρασμένες άπόψεις τους αποκλείουν από τή διδασκαλία της ΄Ορθόδοξης ΄Εκκλη-

σίας. ΄Ετσι, διαβλέποντας τον κίνδυνο αλλοιώσεως του όρθοδόξου προσανατολισμού, θεωρήσαμε σκόπιμη τήν εκπόνηση του παρόντος άρθρου.

Σημειώσεις

1. Τά περισσότερα από τά ΄Ενοριακά προγράμματα Σχολών Γονέων λήγουν στίς αρχές τής άνοιξης.

2. Για τό τμήμα αυτό χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία και αυτούσιες παράγραφοι από σχετικές εργασίες του π.΄Αντ. ΄Αλεδίζοπούλου

3. ΄Αλεδίζοπούλου, π.Α., (1991), *Αυτόγνωσία, Αυτόπραγμάτωση, Σωτηρία*

4. ένθ΄ άνωτ.

5. ένθ΄ άνωτ.

6. Ό Κων. Τσιμπούκης έχει θέσει ως βασικούς προσωπικούς του στόχους («έχω ξεκαθαρίσει τά όράματα τής ζωής μου» 14.01.96, ΚΦΖΥ) τούς κάτωθι:

• Τήν προσωπική του πορεία προς τήν **Αυτόγνωσία**

• Τήν εφημερίδα «**Διαπαιδαγώγηση**» (τήν όποία εκδίδει ό ίδιος) νά πάει σε κάθε σπίτι, ούτως ώστε «**νά έλθει κάθε άνθρωπος σε άρμονία μέ τον έαυτόν του και μέ τό περιβάλλον του...**» (ΚΦΖΥ, 14.01.96)

• Τήν λειτουργία σε κάθε Δήμο, Κοινότητα, Σχολείο ή ΄Ενορία, Σχολής Γονέων (Κ. Τσιμπούκη (1997), «Πώς θά βοηθήσετε τό παιδί σας στό σπίτι και στό σχολείο»)

• Τήν ίδρυση στους Δελφούς του **Πανεπιστημίου ΄Ανθρωπιστικών Σπουδών**, («**τό μεγαλύτερο όραμα τής ζωής μου!** Οί άπανταχοΰ Έλληνες...νά αποφασίσουμε νά χτίσουμε τον καινούργιο Παρθενώνα, δηλαδή...οί πνευματικές δυνάμεις κάθε τόπου νά άφθεοΰν οί ήγέτες τους νά ένστερνιστούν τά ιδεώδη του Παρθενώνα... Στην σελίδα 8 και 9 τής εφημερίδας «**Διαπαιδαγώγηση**» θά βρείτε τί λένε αυτοί οί όποιοι ένστερνίστηκαν αυτή τήν ιδέα. ΄Ελπίζω πολύ γρήγορα θά είμαστε σε θέση νά τυπώσουμε ένα βιβλίό μέ τίς άπαντήσεις σας πού θά όνομαστει **Βίβλος Ειρήνης...**) (ΚΦΖΥ, 14.01.96), όπου οί ήγέτες όλου του κόσμου θά έγκολπώνονται τά ιδεώδη του Παρθενώνα και τίς αιώνιες-άκατάλυτες αξίες (Κων. Τσιμπούκη, *΄Η ψυχική υγεία...* 1997)

7. Άρθρα του Κων.Ι.Τσιμπούκη στό περ.

«Ευτυχία», κατά τήν ἐξεταζόμενη διαίτηα (’83-’84) πού δημοσιεύονται σέ ὄλα σχεδόν τά τεύχη φέρουν τούς κάτωθι τίτλους:

Τ. 1, 1/83, «Πῶς θά πετύχετε στή Ζωή»
 Τ.2, 02/83, «Τό Μυστικό τῆς Ἄρμονίας στίς Σχέσεις μας» (Th. Gordon: Parent Effectiveness, Training) μεταφ. Κων.Ι. Τσιμπούκη

Τ.3, 02/83 «Προϋποθέσεις Ἐπιτυχίας στήν Ζωή»

Τ.3, 03/83, «Ὁ Δεκάλογος ὅπου ὀδηγεῖ στήν ἐπιτυχία»

Τ.4, 03/83, «Ἡ Τέχνη τῆς Ευτυχίας. Ἀνθρώπινες Σχέσεις καί Σωστή συμπεριφορά του»

Τ.4, 03/83, «Εἰρήνη· Μάταιος κόπος ἢ Ὑποκρισία ;»

Τ.8, 09/83, «Πῶς νά γίνετε αἰσιόδοξοι· Ὅμιλος Αἰσιόδοξων»

Τ.10, 01-02/84, «Τά πεθερικά: μιὰ παρεξηγημένη Σχέση»

Τ.10, 01-02/84, «Ἡ Εὐθύνη τοῦ Ἀνθρώπου πρὸς τούς συνανθρώπους του»

Τ.11, 05-06/ 84, «Οἱ θαυότερες Ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου»

8. Στό τεῦχος 6, 06/83 τοῦ περιοδικοῦ «Εὐτυχία» παρουσιάζεται ἡ ἐκδοτική ἐταιρεία «Εὐτυχία», τοῦ Κων. Τσιμπούκη νά χορηγεῖ («Ἡ ἐκδοση αὐτή εἶναι προσφορά τῶν ἐκδόσεων ἢ “Ἐρευνα”») τήν ἐν λόγῳ τρέχουσα ἐκδοση, σέ ἓνα τεῦχος στό ὁποῖο παρατίθεται ἐκτενές ἄρθρο τοῦ Κων. Παπανικόλα «Ψυχική καί Διανοητική Ὑγεία: Γνώρισε τόν ἑαυτό σου· Ὁ μόνος δρόμος πού ὀδηγεῖ στόν ἐξανθρωπισμό μας· Ἡ Καταπληκτική Δύναμη τοῦ Νοῦ, Συνειδητό καί Ὑποσυνείδητο».

9. Στό «Κέντρο Φυσικῆς Ζωῆς καί Ὑγείας» (Κ.Φ.Ζ.Υ.) τοῦ Κων.Παπανικόλα, ὁ Κων. Τσιμπούκης ἔχει κάνει διαλέξεις ἐκ τῶν ὁπίων καί οἱ κάτωθι:

«Καλοὶ Γονεῖς Καλοὶ Ἀνθρώποι», ΚΦΖΥ

«Ἀνθρώπινες Σχέσεις-Σωστή Συμπεριφορά» ΚΦΖΥ, 08.08.1992

«Πῶς νά ἀλλάξετε τήν κακή συμπεριφορά τῶν παιδιῶν σας», ΚΦΖΥ, 17.01.1993

«Οἱ Ἀνθρώπινες Σχέσεις Προϋπόθεση τῆς Ψυχικῆς Ὑγείας τοῦ Ἀνθρώπου», ΚΦΖΥ, 01.03.1998

«Ἡ Αὐτογνωσία τό Μυστικό Ἐπιτυχίας στήν Ζωή», ΚΦΖΥ, 30.08.1998

«Πῶς θά ἔλθει κάθε ἄνθρωπος σέ ἄρμονία

μέ τόν ἑαυτόν του καί μέ τό περιβάλλον του...» ΚΦΖΥ, 14.01.1996

10. Ἐνα ἀπό τά σημεῖα τοῦ ἔργου τοῦ Κων. Τσιμπούκη, ὅπου διαφαίνεται ὁ συγκρητιστικός χαρακτήρας

11. Ἐξαίρουνται οἱ μεταφράσεις καί ἐκδόσεις ἔργων τρίτων

12. «Ὁ σωστός γονιός, δάσκαλος, ἄνθρωπος. Τά 12 ἀπαραίτητα δῆματα», σ.65, 123

13. «Ἡ ψυχική ὑγεία τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου» Ἐκδοση Θ’, σ. 59-60, 90-91, 127-128, 182-183, «Ὁ σωστός γονιός...», σ.71, 136, 164, 242

14. Ἀλεδίζοπούλου, π.Ἀ., (1997), Διαλογισμός ἢ Προσευχή; Β’ Ἐκδοση, Διάλογος

15. Ἀλεδίζοπούλου, π.Ἀ., (1991), Αὐτογνωσία, Αὐτοπραγμάτωση, Σωτηρία

16. «Ἡ ψυχική ὑγεία...» σ.162, 168-169, 233, «Ὁ σωστός γονιός...» σ.31, 185,

17. «Ἐξω ἢ στενοχώρια», Carnegie, D., 1979, σ.130

18. «Ἡ ψυχική ὑγεία...» σ. 175, «Ὁ σωστός γονιός...», σ.57-58

19. Στό βιβλίο τοῦ Ν. Κάρνετζυ «Ἐξω ἢ στενοχώρια» διαβάζουμε μεταξύ πολλῶν ἄλλων: «τό πιό ζωτικό μάθημα πού ἔμαθα ποτέ μου εἶναι τί σπουδαιότητα ἔχει ὁ,τι σκεπτόμαστε. Ἄν ἐγνώριζα τί σκέπτεσαι, θά σοῦ ἔλεγα τί εἶσαι. Οἱ σκέψεις μας, μᾶς κάνουν ὁ,τι εἴμαστε. Ἡ πνευματική μας στάση εἶναι τό Χ πού ὀρίζει τήν μοίρα μας».

20. «Πῶς μπορεῖς νά ἐπωφεληθεῖς ὅσο περισσότερο γίνεται ἀπό τούς δεκαεφτά Κανόνες Ζωῆς; Εὐκόλα! Ἀπλά πρέπει νά θυμᾶσαι ὅτι ὅλοι μας ἔχουμε μιὰ ἀρκετά μεγάλη συλλογή ἀπό κακές συνήθειες πού μειώνουν τίς πιθανότητές μας νά πετύχουμε στή ζωή. Κάθε ἓνας ἀπό αὐτούς τούς κανόνες θά σέ βοηθήσει νά ἀπαλλαγεῖς ἀπό μιὰ κακή συνήθεια, ἀντικαθιστώντας τήν μέ μιὰ καλή». (Ο. Μαντίνο (1999), Ἐνας Καλύτερος Τρόπος νά Ζεῖς, Ἡ Προσωπική Ἱστορία τοῦ Og Mandino καί οἱ 17 Κανόνες Ζωῆς).

21. Χαρακτηριστικές εἶναι οἱ πληροφορίες γιά τόν συγγραφέα Ρ.Κόλλιεργ πού δίδονται ἀπό τό Insight Metaphysical Bookstore ἀναφερόμενο στό βιβλίο του «Secret of the Ages» (Insight Metaphysical Bookstore 1997-2000 web site).

Συγκεκριμένα τό Insight Metaphysical

Bookstore ἀναφέρει:

«... ἡ ἐπιδίωξή του εἶναι νά βοηθήσει τούς ἀνθρώπους νά ἀνοίξουν τή διάνοιά τους στό δυναμικό πού ἔχουν μέσα τους καί ἔτσι νά ἀποκτήσουν πλοῦτο, ἐπιτυχία, υἰγεία καί εὐτυχία ... Οὐσιαστικά ἡ ἀντίληψή του εἶναι ὅτι ὑπάρχει μέσα σέ κάθε ἀνθρώπο – πράγμα ἀγνωστο γιά τούς περισσότερους ἀπό ἐμᾶς – ἓνας κοιμώμενος γίγαντας, πού ἂν ἀφυπνισθεῖ καί ὑποκινηθεῖ, μπορεῖ νά μᾶς ὀδηγήσει στήν εὐτυχία, τή δόξα καί τήν τύχη».

22. Μαρῆ, Ἰ., Ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ μέσα μας, περ. «Παιδί καί Νέοι Γονεῖς» Δεκ. 1993,

σελ. 21.

23. ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 21

24. ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 21

25. ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 21-22.

26. ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 22.

27. ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 22

28. Μαρῆ, Ἰ., (1994), Τό Ἔτος 1994, Ἔτος τῆς Οἰκογένειας, ἄς προτιμήσουμε τήν πρόληψη, Διάλεξη γιά τήν Ἑλληνική Ἐταιρεία Προγεννητικῆς Ἀγωγῆς.

29. «Διαπαιδαγώγηση» ἀρ. φ. 167, Ἰαν. 2002, σελ. 8

Ἡ διγλωσσία καί διπλοπροσωπία εἶναι τό κύριο χαρακτηριστικό τῶν ὑποκριτῶν ἀλλά καί τῶν ἀνθρώπων πού δουλεύουν γιά τή «Νέα Ἐποχή».

**ΣΤΑ ΠΡΟΘΥΡΑ ΜΙΑΣ «ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ» ΤΗΣ ΕΥΘΑΝΑΣΙΑΣ;
25 ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΖΗΤΟΥΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ
τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Κωνσταντίνου Στρατηγοπούλου**

Τό θέμα τῶν μεταμοσχεύσεων ὀργάνων εἶναι σπουδαῖο καί πρέπει νά λειτουργήγει γύρω ἀπ' αὐτό οὐσιαστική θεολογική σκέψη καί διάλογος, προκειμένου ἡ ἐκκλησία σέ πανορθόδοξο ἐπίπεδο, καί ὄχι ἀπλῶς σέ τοπικό, νά καταθέσει λόγο οὐσιαστικό.

Ἐμέχρι σήμερα προβληματισμός εἶχε ὡς κεντρικό του ἄξονα τό ζήτημα τῶν κριτηρίων τοῦ ἐγκεφαλικοῦ θανάτου. Εἶναι ἰσχυρά τά δεδομένα αὐτοῦ τοῦ κριτηρίου, ὅπως ὀρίστηκε στό Harvard; Γιατί ὑπάρχουν κατά τά νέα δεδομένα δύο θάνατοι, ἐγκεφαλικός καί κλινικός; Γιατί λαμβάνονται τά ὄργανα τοῦ δωρητοῦ πρὶν τόν κλινικό θάνατο καί μετά τόν ἐγκεφαλικό; Εἶναι γνωστό πῶς τά ὄργανα, ἐκτός ἀπό ἐξαιρέσεις, δέν μποροῦν νά ληφθοῦν ἀπό

πρωματικό δότη, ἀφοῦ στίς περισσότερες περιπτώσεις μετά τήν παύση τῆς καρδιάς εἶναι ἄχρηστα. Εἶναι βέβαιο πῶς λαμβάνονται ἀπό ζωντανό ὄργανισμό, τοῦ ὁποῖου δέν λειτουργεῖ ὁ ἐγκέφαλος, κατά τά διαβλητά κριτήρια τοῦ Harvard. Ποιός μπορεῖ νά γνωρίζει τήν ὥρα τοῦ χωρισμοῦ τῆς ψυχῆς ἀπό τό σῶμα; Ποιός μπορεῖ νά ὀρίσει τό μυστήριο τοῦ θανάτου; Μπορεῖ ἡ Ἐκκλησία νά συνηγορήσει στή λήψη τῶν ὀργάνων πρὶν ἀπό τήν ὀριστική διάλυση τῆς συναφείας ψυχῆς καί σώματος; Ἡ Ἐκκλησία δέν πρέπει νά λάβει ὑπ' ὄψιν τῆς ἀντίδραση πολλῶν ἐπιστημόνων, στήν Ἑλλάδα καί τό ἐξωτερικό, κατά τῶν κριτηρίων τοῦ Harvard καί κατά τῆς καθιερώσεως διπλοῦ θανάτου, ἐγκεφαλικοῦ καί κλινικοῦ;

Ἐντάς τά προαναφερόμενα ἀφοροῦν τά δε-

δομένα της μέχρι τουδε προβληματικής. Ἐμεῖς, προσωπικά, δέν δυνάμεθα νά δεχτοῦμε παρέμβαση λήψεως ὀργάνων πρὶν τόν ὀριστικό θάνατο, ἐφ' ὅσον ἀντιστοιχεῖ σέ ἀφαίρεση ζωῆς ἔστω κι ἂν ὁ σκοπός εἶναι ἡ θεραπεία κάποιου ἀσθενοῦς. **Ἄσκοπός δέν ἀγιάζει τά μέσα.** Τό μυστήριο τοῦ θανάτου θά παραμείνει γιά πάντα μυστήριο. Κανείς δέν πρέπει νά τό ἀποσυνθέσει καί νά τό ὀρίσει κατά τίς προσωπικές του ἰατρικές ἢ θεολογικές ἀντιλήψεις.

Κι ἐνῶ ἡ ὄλη ἀναζήτηση θρῖσκεται στά πλαίσια τῶν προηγουμένων σκέψεων, ἦρθε στήν κυκλοφορία ἕνα βιβλίον πού ἄλλαξε ὅλο τό ἐπίπεδο τῆς εὐρέσεως λύσεως, πού στό τέλος θά προσκρούει στό μυστήριο τοῦ θανάτου.

Τό βιβλίον εἶναι γραμμένο ἀπό τόν **ἀρχιμ. Νικόλαο Χατζηνικολάου** καί ἐκδόθηκε ἀπό τό «Κέντρο Βιοϊατρικῆς καί Ἡθικῆς Δεοντολογίας» καί ἔχει τίτλο «**Ἐλεύθεροι ἀπό τό γονιδίωμα**». Στό κεφάλαιο «Πνευματική ἠθική καί παθολογία τῶν μεταμοσχεύσεων» (σελ. 315-345) ἐμφανίζονται θέσεις πού ξεπερνοῦν τήν μέχρι τουδε προβληματική. Τίς καταθέτουμε, ἀναμένοντας καί ἀπάντηση στά ἐρωτήματα πού ὑποβάλλονται μέσα ἀπό αὐτό τό κείμενο.

Στή σελίδα 318 ἀναφέρονται τά ἀκόλουθα: «Ἡ ζωή εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ, ἀλλά δέν εἶναι δῶρο πού ἀνήκει μόνο στόν δωρητή. Ἀνήκει καί στόν ἀποδέκτη της. Εἶναι καί δική μου. Ἀποτελεῖ τό κατ' ἐξοχήν πεδίο ἐξάσκησης τοῦ αὐτεξουσίου μας. Δέν μᾶς χαρίζεται γιά νά διώνουμε τή φιλαυτία καί τήν κτητικότητα μας, ἀλλά μᾶς προσφέρεται γιά νά εἶναι τόσο δική μας ὥστε νά μποροῦμε ἀκόμη καί νά τήν προσφέρουμε. Γι' αὐτό καί τήν ἀγαποῦμε καί τήν προστατεύουμε περισσότερο ἀπό ὅ,τιδήποτε ἄλλο. Μέ περίσκεψη μέν γιατί εἶναι τοῦ Θεοῦ, αὐθόρμητα δέ γιατί εἶναι δική μας. Ὁ καλύτερος τρόπος ἐπιστροφῆς της στόν Θεό εἶναι ἡ προσφορά της στόν πλησίον. «Οὐκ ἔστιν ἄλλως σωθῆναι εἰ μή διά τοῦ πλησίον» (Ἅγιος Μακάριος Αἰγύπτιος).

Ἐρώτημα 1. Ἡ ζωή μας καί φυσικά εἶναι πεδίο ἐξασκήσεως τοῦ αὐτεξουσίου μας. Ἄν ὅμως τό αὐτεξούσιον δέν μᾶς ὀδηγεῖ στόν Θεό, ἡ προσφορά αὐτή δέν εἶναι ὀριζόντια καί ἀπλῶς ἀνθρωπιστική;

Ἐρώτημα 2. Μήπως ἡ φράση γιά τή ζωή πού εἶναι «καί δική μας» δώσει θεολογικό δι-

καίωμα γιά νά κάνουμε τή ζωή μας ὅ,τι θέλουμε;

Ἐρώτημα 3. Τί νόημα ἔχει ἡ λειτουργική φράση «καί πᾶσαν τήν ζωήν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα»;

Ἐρώτημα 4. Μήπως ὁ συγγραφέας τοῦ κειμένου συγχέει τή λέξη διακονία «εἰς τοὺς ἁγίους» (Β' Κορ. 8,4) μέ τή λέξη παρατίθημι, ὅπως «εἰς χεῖρας σου παρατίθεμαι τό πνεῦμα» (Λουκ. 23,46) ἢ καί τό «παρέθεντο ἑαυτοὺς τῷ Κυρίῳ» (Πράξ. 14,23) ἢ καί τό «πιστῷ κτίστη παρατιθέσθωσαν τάς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιῶν» (Α' Πέτρ. 4,19);

Ἐρώτημα 5. Πῶς χρησιμοποιεῖται αὐθαίρετα τό χωρίον τοῦ Ἁγίου Μακαρίου γιά σκοπούς πού δέν ἦταν μέσα στίς προοπτικές του ὅταν ζοῦσε;

Ἐρώτημα 6. Ἡ αὐθαίρετη καί ἀποσπασματική χρήση τοῦ χωρίου τοῦ Ἁγίου Μακαρίου δέν κινδυνεύει νά ἀνοίξει τό δρόμον γιά νά θεωρηθεῖ ἡ ἀνθρωπιστική προσφορά σωτηριολογική ἀπό μόνη της καί νά θεωρηθεῖ περιττή ἢ ἐν τῷ μυστηρίῳ ζωῆς μέσα στήν Ἐκκλησία; Μήπως ἡ ἰσορροπία τοῦ χωρίου τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου πού προαναφέραμε στό ἐρώτημα 4 δίνει τήν ὀλοκληρωμένη ἀπάντηση, χωρίς ἐπικίνδυνες πολωτικές θέσεις;

Ἐρώτημα 7. Ἀφοῦ τό κείμενον ὀμιλεῖ γιά προσφορά καί ἀγάπη, μήπως ταυτόχρονα ὀμολογεῖ τό γεγονός τῆς λήψεως τῶν ὀργάνων ἀπό ζωντανό ἄνθρωπον, ἐφ' ὅσον οἱ νεκροί ἢ καί οἱ, κατ' αὐτούς, ἐγκεφαλικά νεκροί, δέν ἔχουν τή δυνατότητα τοῦ αὐτεξουσίου γιά προσφορά καί ἀγάπη;

Ἐρώτημα 8. Μήπως μέ ὀραῖες λέξεις προσπαθοῦμε νά πείσουμε τό λαόν τοῦ Θεοῦ γιά νά κάνει μία προσφορά πού δέν εἶναι προσφορά, ἢ ἂν εἶναι ζωντανός ὁ δότης δέν ἀφήνει τό γεγονός τοῦ θανάτου του στόν Κύριον τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου;

Στή σελίδα 319 ὀμολογεῖται εὐθαρσῶς πῶς ἡ λήψη τῶν ὀργάνων θά γίνει ἀπό ζωντανόν ὀργανισμό μέ τή φράση: «Ὁ σεβασμός καί ἡ ἀναγνώριση τῆς ἀξίας τῆς ζωῆς πού ἐκφράζονται περισσότερο· ἀπέναντι στό δότη πού ἀμετάκλητα ἀναχωρεῖ ἢ στόν λήπτη πού μπορεῖ νά ζήσει;»

Ἐρώτημα 9. Πῶς ὁ συγγραφέας εἶναι σίγουρος γιά τό ἀμετάκλητο; Ὁ Θεός δέν μπορεῖ

νά παρέμβει και στά δικά μας ἀμετάκλητα;

Ἐρώτημα 10. Γιατί ὁ συγγραφέας διερωτᾶται γιά τό «πού» ἐκφράζεται περισσό-τερος σεβασμός ἀνάμεσα στό δότη και στό λή-πτη; Ἡ Ἐκκλησία κάνει ἀξιολογήσεις στό μέ-τρο τοῦ σεβασμοῦ πρὸς ὅποιοδήποτε πρόσω-πο;

Ἐρώτημα 11. Ὁ συγγραφέας δέχεται και πάλι τό γεγονός τοῦ ζωντανοῦ δότη, ἐφ' ὅσον ὁμιλεῖ γιά ἀμετάκλητη ἀναχώρηση. Δέχεται ἄρα τήν ἀφαίρεση τῆς ζωῆς κάποιου; Μπορεῖ ἡ Ἐκκλησία νά συνεργήσει στήν ἀφαίρεση μιᾶς ζωῆς; Στήν ἴδια σελίδα 319 ὁ συγγραφέας κάνει λόγο περὶ «ένός ἀπιθάνου θαύματος – διότι περὶ αὐτοῦ πρόκειται».

Ἐρώτημα 12. Ὑπάρχει ἄρνηση και στή δυ-νατότητα τοῦ θαύματος; Μά ὅλα τά θαύματα εἶναι ἀπό τή φύση τούς «ἀπίθανα» γεγονότα. Πῶς ὁ συγγραφέας προκαθορίζει τήν ἐλεύθε-ρη παρέμβαση τοῦ Θεοῦ γιά νά κάνει θαῦμα; Πῶς ἀποκλείεται ὁ Θεός μιά γιά πάντα ἀπό τό θαῦμα;

Φοβᾶμαι πῶς ὁ Λάζαρος, ὁ νεκρός τῆς πό-λεως Ναῖν και ἡ κόρη τοῦ Ἰαείρου δέν θά προ-λάβαιναν νά ἀναστηθοῦν ἂν ζοῦσαν σήμερα, ἀφοῦ και μέ τίς εὐλογίες τῶν ποιμένων τῆς Ἐκ-κλησίας θά τούς εἶχαν ἀφαιρεθεῖ τά ὄργανα γιά λόγους «προσφορᾶς».

Στή σελίδα 320 ἀναφέρεται ἡ φράση: «Ἡ ἱατρική ἀντιμετωπίζει τό δίλημμα και καλεῖται νά τολμήσει τήν ἀγάπη μπροστά σέ δύο ἀνθρώπους πού πεθαίνουν. Σέ δύο ἀνθρώ-πους πού τελικά ὁ ἕνας μπορεῖ νά οἰκοδομήσει τή ζωή του ἀπό τά ἐρείπια, τά ἀπομεινάρια, τῆς ζωῆς τοῦ ἄλλου».

Ἐρώτημα 13. Τί εἶδους «ἀγάπη» εἶναι αὐτή, ἀφοῦ σκοτώνει κάποιον γιά νά ζήσει ὁ ἄλλος; Ἐπιτρέπεται νά σκοτώσω ἐν ὀνόματι τῆς ἀγάπης;

Ἐρώτημα 14. Μήπως ἀνοίγει μέ ὅλα αὐτά, ὁ δρόμος γιά μιά «θεολογία» τῆς εὐθανασίας, ἡ και μεταγενέστερα τῆς αὐτοκτονίας;

Στή σελίδα 323 διαβάζουμε: «Ἡ ‘συνειδητή συναίνεση’ γιά τή διάθεση τοῦ σώματος μετά θάνατον ἀποτελεῖ μιά κατ’ ἐξοχήν ἱερή πράξη αὐταπάραγησης και ἀγάπης, διότι ἡ παροχή τῆς σημαίνει ὅτι ὁ δότης ἔχει τήν εὐκαιρία:

A...

B...

...

Z. Τέλος, νά ἐκχωρήσει ἀπό τίς στιγμές τῆς εὐδαιμόνος νηφαλιότητός του τό δικαίωμα, και συνεπῶς τήν ἐμπιστοσύνη στούς γιατρούς και τούς δικούς του, ἀντί νά σταματήσει λίγο ἀργότερα ἀπό μόνη της, νά τοῦ σταματήσουν αὐτοί τήν καρδιά ἐκείνη τή στιγμή πού αὐτοί κρῖνουν, βέβαιος πῶς μόνο τό καλό του θέ-λουν».

Ἐρώτημα 15. Τό κείμενο δέν βρῖσκεται σέ καίρια νοηματική ἀντίφαση, ἀφοῦ ἐνῶ στήν ἀρχή τονίζει τό «μετά θάνατον», μετά ὁμιλεῖ γιά πράξη ἀγάπης; Ὑποβάλλεται και πάλι τό ἐρώτημα γιά τό πῶς μπορεῖ κάποιος νά ἀγαπᾶ μετά θάνατον;

Ἐρώτημα 16. Ὁ συγγραφέας δέν αὐτοανα-ρεῖται ὁμιλώντας μετά ἀπό λίγο γιά «εὐδαιμό-να νηφαλιότητα»; Ὁ νεκρός ἔχει νηφαλιότη-τα;

Ἐρώτημα 17. Ποιός ὀρθόδοξος ὀρισμός ἢ σκέψη ἢ παράδοση δίνει τό δικαίωμα σέ κά-ποιον γιά νά παρακαλέσει νά τοῦ σταματή-σουν τήν καρδιά «ἀντί νά σταματήσει λίγο ἀργότερα ἀπό μόνη της»; Τό κείμενο εἶναι πε-ντακάθαρο. Προτείνεται στήν Ἐκκλησία νά δώσει εὐλογία γιά παρέμβαση σέ ζωντανό ὀργανισμό. Ποιός θά πάρει τέτοια εὐθύνη; Ποιά «θεολογία» θά συντονιστεῖ μέ τά μέτρα τῶν ἀθεολογήτων αὐτῶν παραλογισμῶν;

Στή σελίδα 331 τά κείμενα εἶναι ξεκάθαρα:

«Ὑπάρχει πάλι περίπτωση πού σεβασμός στόν ἀνθρώπο σημαίνει ὅτι ὄχι ἀπλῶς τοῦ ἐπι-τρέπουμε, ἀλλά ἀκόμη και τόν διευκολύνουμε νά πεθάνει».

Ἐρώτημα 18. Ποῦ διδάχθηκε ὁ συγγραφέ-ας στό χῶρο τῆς ὀρθόδοξης ἐκκλησίας τά περὶ «διευκολύνσεως» γιά νά πεθάνει κάποιος;

Ὁ συγγραφέας, στή συνέχεια, προσπαθῶ-ντας νά δώσει χροιά ὀρθόδοξη στήν πρωτο-φανῆ και ἀπαράδεκτη «θεολογία», του ἐπικα-λεῖται τήν «εὐχή εἰς ψυχορραγοῦντα» τοῦ Μι-κροῦ Εὐχολογίου. Ἐπικαλεῖται, μάλιστα, τήν πρόταση: «Λῦσον τόν δοῦλον Σου τῆς ἀφορη-του ταύτης ὀδύνης και τῆς συνεχούσης αὐτόν πικρᾶς ἀσθενείας και ἀνάπαυσον αὐτόν ἐνθα τῶν δικαίων τά πνεύματα».

Ἐρώτημα 19. Ποιά σύγκριση ὑπάρχει μετα-ξύ τῆς εὐχῆς πού παρακαλεῖ γιά «λύση τῆς ὀδύνης» και τῆς διαδικασίας τῆς ἀφαιρέσεως ὀργάνων πού, ἐφ' ὅσον ὁ ὀργανισμός εἶναι ζω-

ντανός κατά τις προηγηθείσες σκέψεις του συγγραφέα, θά επιφέρουν άφόρητο πόνο στο σώμα και θά κάνουν πιό όδυνηρό τό γεγονός του θανάτου;

Ἐρώτημα 20. Μέ τή βίαιη παρέμβαση για τή λήψη τῶν ὀργάνων ἀπό τόν ζωντανό δότη, δέν ἀναιρεῖται ἡ προσευχή για «εἰρηνικά τά τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν»; Πῶς ἡ Ἐκκλησία προσεύχεται για εἰρηνικά τέλη και ταυτόχρονα προτείνει βίαια τέλη;

Ἡ ἀντιφατικότητα του κειμένου φαίνεται στίς «καλές» στιγμές του. Στή σελίδα 330 ἀναφέρεται: «Στό σώμα παρεμβαίνουμε μόνο θεραπευτικά. Κάθε κίνηση πού συνηγορεῖ στή φθορά του, προσβάλλει και τήν ψυχή και εἶναι ἐφάμαρτη. Γι' αὐτό και ἡ διαδικασία τῆς φθορᾶς πρέπει νά εἶναι ἐντελῶς φυσική και ποτέ ἐξηναγκασμένη». Και στή σελίδα 329 διαβάζουμε: «Ἐπ' οὐδενί λόγω πρέπει νά ἐπιταχύνεται ὁ θάνατος. Δέν δικαιούμεθα οὔτε ἀπό τό σώμα κάτι νά πάρουμε, οὔτε τή συζυγία τῆς ψυχῆς μέ τό σώμα της νά διασπάσουμε, οὔτε ἀπό τό χρόνο τῆς ψυχοσωματικῆς συμφυίας κάποια στιγμή νά ἀφαιρέσουμε».

Ἐρώτημα 21. Ὁ συγγραφέας πρέπει νά ξεκαθαρίσει τί θέση ἔχουν αὐτές οἱ γραμμές περί μή «ἐπιταχύνσεως του θανάτου» και περί «φυσικῆς και ποτέ ἐξηναγκασμένης διαδικασίας φθορᾶς», ἀφοῦ πρίν ἀπό λίγο ὁμιλοῦσε για «διευκόλυνση» στό θάνατο; Ὁ συγγραφέας ἔχει θέσεις συγκεκριμένες πού φαίνονται μέ τά τελευταῖα αὐτά κείμενα νά αὐτοαναίρουονται. **Μήπως γίνεται προσπάθεια ἀποπροσανατολισμοῦ και μέ κάποιες σωστές θεολογικές σκέψεις;**

Ἐρώτημα 22. Μέ τή φράση «δέν δικαιούμεθα οὔτε ἀπό τό σώμα κάτι νά πάρουμε» ὁ συγγραφέας ἀρνεῖται και τή μεταμόσχευση τῶν διπλῶν ὀργάνων ἀπό ζωντανό δότη σέ ζωντανό λήπτη; Ἀρνεῖται τή μεταμόσχευση μυελου ὀσπῶν; Ἀρνεῖται τέλος και τή μετάγγιση του αἵματος;

Στή σελίδα 325 ἀναφέρονται τά κάτωθι: «Ἡ μεταμόσχευση δέν ἔχει τόση ἀξία για τόν λήπτη – σ' αὐτόν δίνει βιολογική ζωή –, ὅσον για τόν δότη – αὐτός ἐνῶ δίνει ὄργανα, παίρνει χυμούς πνευματικῆς ζωῆς».

Ἐρώτημα 23. Ἀφοῦ ἡ μεταμόσχευση δέν ἔχει τόση ἀξία για τόν λήπτη, γιατί τόση ἐπι-

χειρηματολογία περί ἀγάπης και προσφορᾶς; Μήπως θέλουμε νά κερδίσει πνευματικά ὁ δότης;

Ἐρώτημα 24. Τί σημαίνει ἡ φράση: «παίρνει ὁ δότης χυμούς πνευματικῆς ζωῆς»; Ἐδῶ διδάσκεται μία νέα ἀσκητική τῆς Ἐκκλησίας; Πνευματική ζωή ἀποκοῦμε διά τῆς ἀσκήσεως μέσα στό χῶρο τῆς Χάριτος του Ἁγίου Πνεύματος. Δηλαδή, ἀπό τώρα και μετά ὁ ἄνθρωπος θά ἔχει πνευματική ζωή ὅταν δίνει ζωντανός τά ὄργανά του; Θά γίνεται πνευματικός ἄνθρωπος τήν ὥρα πού πεθαίνει;

Στή σελίδα 335 διαβάζουμε: «Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, στίς ὑποθήκες του στους ἁγίους ἀποστόλους κατά τή διάρκεια του Μυστικοῦ Δείπνου, πού μείζονα ἔκφραση τῆς ἀγάπης παρουσιάζει τήν προσφορά και αὐτῆς τῆς ζωῆς μας για τόν ἄλλο: Ἐμείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τήν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπέρ τῶν φίλων αὐτοῦ» (Ἰω. 5,13). Ἄλλά και ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης στήν πρώτη του ἐπιστολή λέγει κάτι ἀκόμη πιό ἰσχυρό: «Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τήν ἀγάπην ὅτι ἐκεῖνος ὑπέρ ἡμῶν τήν ψυχὴν ἔθηκε. Και ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπέρ τῶν ἀδελφῶν τάς ψυχὰς τιθέναι» (Α' Ἰω. 3,16)».

Ἐρώτημα 25. Ἐπιτρέπεται νά χρησιμοποιοῦμε τά χωρία για νά ἐξυπηρετοῦν τίς θεολογικές ἀπαιτήσεις μας;

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐρμηνεύοντας τό «και τήν ψυχὴν μου τίθημι ὑπέρ τῶν προδῶτων» (Ἰω. 10,15) γράφει: «Συνεχῶς αὐτό λέγει διά νά δηλώσῃ ὅτι δέν εἶναι πλάνος» (ΕΠΕ 14,121).

Στό κείμενο του κατά Ἰωάννην (10,17-18): «ὅτι ἐγὼ τίθημι τήν ψυχὴν μου ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν, οὐδεὶς αἶρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτήν ἀπ' ἑμαυτοῦ. Ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν και ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν», ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος γράφει: «Ἄς προσέχωμεν δέ μέ ὅλην τήν προσοχήν μας εἰς τό λεγόμενον· Ἐξουσίαν ἔχω νά θυσιάσω τήν ζωὴν μου», λέγει. Και ποῖος δέν ἔχει ἐξουσίαν νά θυσιάσῃ τήν ζωὴν του; Διότι ὁ καθένας πού θέλει ἠμπορεῖ νά θανατώσῃ τόν ἑαυτόν του. Ἄλλ' ὄχι ἔτσι, λέγει, ἀλλά πῶς; Ἐχω τέτοια ἐξουσίαν νά θυσιάσω τήν ζωὴν μου, ὥστε κανεὶς νά μήν ἠμπορέσῃ ἐάν δέν τό θέλω ἐγὼ, νά τό κάνῃ αὐτό, πράγμα πού δέν εἶναι δυνατόν νά γίνῃ εἰς τόν ἄνθρωπον· διότι ἡμεῖς

δέν ἔχομεν ἐξουσίαν νά θυσιάσωμεν τήν ζωήν μας κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλά θανατώνοντες μόνον τόν ἑαυτόν μας. Ἐάν δέ ἠθέλομεν πέσει εἰς ἀνθρώπους πού μᾶς ἐπιβουλεύονται καί πού ἠμποροῦν νά μᾶς φονεύσουν, δέν ἔχομεν τότε ἐξουσίαν νά θυσιάσωμεν ἢ ὄχι τήν ζωήν μας, ἀλλά χωρίς νά τό θέλωμεν ἐκεῖνοι μᾶς τήν ἀφαιροῦν. Εἰς τήν περίπτωσιν τοῦ Κυρίου ὁμως δέν ἔχει τό πρᾶγμα ἔτσι, ἀλλά, ἂν καί τόν ἐπεβουλεύοντο ἄλλοι, ὁ ἴδιος ἦτο κύριος νά μή θυσιάσῃ τήν ζωήν του. Ἀφοῦ εἶπε λοιπόν, ὅτι «κανεῖς δέν ἠμπορεῖ νά τήν ἀφαιρέσῃ ἀπό ἐμένα», τότε προσέθεσεν· «Ἔχω ἐξουσίαν νά θυσιάσω τήν ζωήν μου», δηλαδή «Μόνον ἐγώ εἶμαι κύριος νά θυσιάσω αὐτήν, πρᾶγμα πού σεῖς δέν ἠμπορεῖτε νά τό κάνετε· καθ' ὅσον καί πολλοί ἄλλοι εἶναι κύριοι νά ἀφαιρέσουν τήν ζωήν σας ἀπό ἐσᾶς.

Ἄλλ' αὐτό δέν τό εἶπεν ἀπό τήν ἀρχήν (οὔτε βέβαια ἐπρόκειτο νά πιστευθῇ ὁ λόγος), ἀλλά, ὅταν ἔλαβε τήν μαρτυρίαν ἀπό τά ἴδια τά πράγματα, καί τόν ἐπεβουλεύθησαν πολλές φορές καί δέν ἠμπόρεσαν νά τόν συλλάβουν (καθ' ὅσον ἔφυγεν ἀπό τά χέρια των μυρίας φοράς), τότε πλέον λέγει· «Κανεῖς δέν ἠμπορεῖ νά ἀφαιρέσῃ τήν ζωήν μου». Ἐάν δέ αὐτό εἶναι ἀληθές, συνάγεται ὅτι καί ἐκεῖνο εἶναι, τό, ὅταν θελήσῃ νά τήν λάβῃ, θά ἠμπορέσῃ καί πάλιν· διότι ἐάν ὁ θάνατός του ἦτο ἀνώτερος ἀπό τόν θάνατον τῶν ἀνθρώπων, μή ἀμφιδάλλης λοιπόν καί δι' ἐκεῖνο· καθ' ὅσον, τό ὅτι αὐτός μόνος εἶναι κύριος νά θυσιάσῃ τήν ζωήν

του, δείχνει ὅτι εἶναι κύριος ἀπό τήν ἴδιαν ἐξουσίαν τό νά λάβῃ αὐτήν. Βλέπεις πῶς ἀπό τό πρῶτον ἀπέδειξε καί τό δεύτερον, καί ἀπό τόν θάνατον ἔδειξεν καί τήν ἀνάστασιν ἀναμφισβήτητον;» (ΕΠΕ 14, 125-127).

Στό «τιθέναί τας ψυχάς ὑπέρ τῶν ἀδελφῶν», ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ἀπαντᾷ λέγοντας: «Αὐτά σᾶς τά εἶπα διὰ νά ἀγαπάτε ὁ ἕνας τόν ἄλλον», δηλαδή, δέν τά λέγω αὐτά διὰ νά σᾶς κατηγορήσω, ὅτι θυσιάξω δηλαδή τήν ζωήν μου, ὅτι πρῶτα ἐπεδίωξα τήν γνωριμίαν μου μέ ἐσᾶς, ἀλλά διὰ νά σᾶς ὀδηγήσω εἰς τήν φιλίαν. Ἐπειτα, ἐπειδή ὁ διωγμός ἐκ μέρους τῶν πολλῶν καί αἱ κατηγορίαι ἦσαν κάτι τό φοβερόν καί ἀνυπόφορον καί ἱκανόν νά ταπεινώσῃ καί τήν ὑψηλόφρονα ψυχήν, διὰ τοῦτο, ἀφοῦ τοῦς προεῖπε πάρα πολλά, τότε πλέον ἀνέφερον ὁ Χριστός αὐτό· ἀφοῦ δηλαδή προητοίμασε τήν ψυχήν των, τότε ἔρχεται εἰς αὐτά καί δείχνει μέ ἀφθονίαν ὅτι αὐτά λέγονται δι' αὐτούς...» (ΕΠΕ 14, 481)

Μέ θεολογικούς ἀκροβατισμούς ἢ ἀκροβολισμούς δέν μποροῦμε νά πείσουμε τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ εὐθύνη εἶναι μεγάλη καί κανεῖς δέν μπορεῖ νά προκαλεῖ μέ ἀντιφατικές θέσεις, τήν ἀποδοχή ἑνός γεγονότος πού, ἂν δέν ἀντιμετωπιστεῖ μέ θεολογική σύνεση, μπορεῖ νά ὀδηγήσῃ σέ δύσκολες στιγμές τῆς στάσεως τῆς Ὁρθοδοξίας ἀπέναντι στό σεβασμό τοῦ κάθε προσώπου καί στό μυστήριο τοῦ θανάτου.

Α' ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

«Τό μεγαλεῖο τῆς Θείας Λατρείας. Παράδοση ἢ ἀνανέωση;»

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Τό Α' Λειτουργικό Συνέδριο, πού ὀργανώθηκε στή Θεσσαλονίκη ἀπό τήν Ἐταιρεία Ὁρθοδόξων Σπουδῶν, μέ θέμα «Τό μεγαλεῖο τῆς Θείας Λατρείας. Παράδοση ἢ ἀνανέωση;», διεξήγαγε τίς ἐργασίες του ἀπό 27 Φεβρουαρίου ἕως 1 Μαρτίου 2002 στήν Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπι-

στημίου Θεσσαλονίκης. Ἀνακοινώθηκαν εἴκοσι μία εἰσηγήσεις ἀπό ἰσαριθμούς εἰσηγητάς, Ἐπισκόπους, Πρεσβυτέρους, Μοναχοῦς καί πανεπιστημιακοῦς Καθηγητάς καί ἐρευνητάς. Ὑπῆρξε ἐντυπωσιακή συμμετοχή Κληρικῶν, Μοναχῶν καί λαϊκῶν· ἡ μεγάλη αἴθουσα ἦταν κατάμεστη.

Μέ βάση τις εισηγήσεις και τις διεξαχθείσες ενδιαφέρουσες συζητήσεις, τα πορίσματα του συνεδρίου συνοψίζονται στα εξής:

1. Ἡ ὀνομασθεῖσα λειτουργική ἀναγέννηση δέν προέρχεται ἀπό σαφή ποιμαντική ἀναγκαιότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὁφείλεται σέ ξένη καί εἰσαχθεῖσα προβληματική. Ἀκόμη καί ἡ ὀνομασία τῆς δέν συμδιβάξεται πρὸς τὴν Ὁρθόδοξη Παράδοση. Εἶναι ὀρθότερο νά γίνεται λόγος γιά λειτουργική παράδοση ἢ λειτουργική εὐταξία. Προτείνεται γι' αὐτό ἡ ἀλλαγὴ τῆς ὀνομασίας τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως.

2. Τό δίλημμα «Παράδοση ἢ ἀνανέωση;» εἶναι πλαστό· ἡ ἴδια ἢ Παράδοση ἔχει μέσα τῆς τὴν ἀνανέωση, διότι δέν παραδίδονται ἀνθρώπινα πράγματα καί διδασκαλίες πού γηράσκουν καί παλαιώνουν, ἀλλὰ οἱ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἐμπειρίες τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Ἁγίων πού εἶναι ἀκτιστες καί ἀφθαρτες.

3. Ἡ Ὁρθόδοξη Θεία Λατρεία ἀποτελεῖ θαυμαστό ἀρχιτεκτόνημα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πού οἰκοδομήθηκε ἀπὸ πρόσωπα μέ φωτισμένο νοῦ καί κεκαθαρμένες καρδιές. Ὅλες οἱ ἀκολουθίες καί οἱ ὕμνοι ἔχουν θαυμάσια δομὴ μέ μεγάλη μέχρι σήμερα ἀνταπόκριση στοὺς πιστοὺς, οἱ ὁποῖοι ἀναπαύονται καί οἰκοδομοῦνται. Δέν χρειάζονται ἀλλαγές καί ἀνανεώσεις.

4. Τά λειτουργικά κείμενα πρέπει νά μείνουν ὡς ἔχουν ἀμετάβλητα καί ἀμετάφραστα, γιά χίλιους λόγους. Ἡ μετάφρασή τους ὄχι μόνο δέν θά ὠφελήσει, ἀλλὰ καί θά βλάψει πολυπλῶς, θά εὐτελίσει τὸν ὑψηλό καί θεοκίνητο λόγο τους καί θά μειώσει τὴν αἴσθησι τοῦ ἱεροῦ καί μυστηριώδους. Ἡ συμμετοχὴ στὴ Θεία Λατρεία δέν εἶναι μόνο διανοητικὴ καί ὀρθολογιστικὴ· περισσότερο εἶναι βιωματικὴ καί μυσταγωγικὴ. Αὐτό ἀποτελεῖ οὐσιώδη διαφορὰ μεταξύ Ρωμοσύνης καί Φραγκοσύνης.

5. Ὁ ἐπίσκοπος ἀλλὰ καί οἱ σύνοδοι τῶν ἐπισκόπων φυλάσσουν τὴν Παράδοση, δέν τὴν ἀλλάσσουν· εἶναι φύλακες καί ὄχι ἀνανεωτές.

6. Τὸν μυσταγωγικὸ χαρακτήρα τῆς Ὁρθοδόξου Λατρείας, τό ὑπὲρ νοῦν καί λόγον μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας διαφυλάσσει

τό ὑπερυψωμένο τέμπλο μεταξύ τοῦ Ἱεροῦ Βήματος καί τοῦ κυρίως ναοῦ.

7. Γι' αὐτό καί τά μέσα μαζικῆς ἐνημερώσεως πρέπει νά σέβονται τὸν ἄδατο καί ἱερό χωρὸ τοῦ ναοῦ καί ἰδιαίτερος τοῦ Ἱεροῦ Βήματος καί νά μὴ τὸν παραδιάξουν, ἰδιαίτερα κατὰ τὴν τέλεση τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Γιὰ τὰ πρόσωπα, πάντως, πού ἀδυνατοῦν νά μετασχουν στὴ Θεία Λατρεία, ἡ μετάδοση ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο ὅλων τῶν ἀκολουθιῶν, ἀπὸ δὲ τὴν τηλεόραση ὅλων, ἐκτὸς τῆς Θείας Λειτουργίας, οἰκοδομεῖ καί ἀναπαύει. Ἡ παιδαγωγικὴ δύναμη τῆς εἰκόνας καί τῆς ἐποπτείας εἶναι μεγάλη· τό γνωρίζει ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τίς ἅγιες καί ἱερές εἰκόνες.

8. Τά ἱερά ἄμφια τῶν κληρικῶν πρέπει νά εἶναι ἀντάξια τοῦ μεγαλείου τῆς Θείας Λατρείας καί τοῦ ὑπηρετομένου μυστηρίου· ὄχι ὅμως ἐξεζητημένα καί ὑπερβολικά πολυτελῆ, διότι σκανδαλίζουν.

10. Ἡ ἐξωτερικὴ ἀμφίεσι τοῦ κλήρου, τό τιμημένο ράσο, ἔχει ταυτισθεῖ μέ τό μυστήριον τῆς Ἱερωσύνης καί ἔχει καθαγιασθεῖ. Εἶναι ἀδιανόητη ἡ ἀποβολὴ του· σημαίνει ἐμφανῶς ἐκκοσμίκευση καί ἀμβλυνση τῆς ἱερατικῆς συνειδήσεως.

10. Θέματα πού συνδέονται μέ τὴν ἐξόδιον ἀκολουθία, ὅπως ἡ καύση τῶν νεκρῶν, οἱ αὐτοκτονοῦντες καί τὰ ἀβάπτιστα νήπια πρέπει νά ἀντιμετωπισθοῦν μέ πολλὴ περίσκεψη. Οἱ σχετικὲς ἀποφάσεις συνοδικῶν ἐπιτροπῶν καί ἐγκυκλίων γιά τὴν κήδευση ὅλων τῶν αὐτοκτονούντων καί τῶν ἀβαπτίστων νηπίων δέν συνάδουν πρὸς τό ὀρθόδοξο δόγμα καί ἀποτελοῦν κατάχρησι τῆς ἀρχῆς τῆς οἰκονομίας.

11. Κάποιες καινοφανεῖς ἀκολουθίες τοῦ Ἀρραβῶνος καί τοῦ Γάμου δροῦν ἀλλοτριωτικά στό μυστήριον τοῦ Γάμου μέ διαλυτικὲς συνέπειες στὴν ἑλληνορθόδοξη ἀγωγὴ τῆς οἰκογενείας.

12. Ἡ εἴσοδος τῶν ψυχολόγων-ψυχοθεραπευτῶν στὸν ἱερό χωρὸ τῆς Ἐκκλησίας τείνει νά ὑποκαταστήσει τό ἱερό μυστήριον τῆς Ἐξομολογήσεως καί προκαλεῖ δυσλειτουργίες στό ἔργο τῶν ἐξομολόγων. Τὴν παραπάνω τακτικὴ εὐνοοῦν ὀρισμένοι ἱερεῖς-ψυχίατροι, οἱ ὁποῖοι ψυχολογοποιοῦν τοὺς θεανθρώπινους θεσμούς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

13. Ἡ ἐκκοσμίκευση προσπαθεῖ νά ἀποδομήσει, στά πλαίσια τοῦ οἰκουμενισμοῦ καί τῆς παγκοσμιοποίησης, τίς παραδοσιακές δομές τῆς Ὁρθόδοξης Λατρείας καί Κοινωνίας. Ἡ

λειτουργική ἀναγέννηση λειτουργεῖ πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή, γι' αὐτὸ καί ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς κρίνεται ἀποβλητέα.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ὁρθόδοξοι κοινωνοῦν σέ ναοὺς παπικῶν στὴ Σύρο;

Ἀπὸ τὸν κ. Γεώργιο Παπάζογλου ἐλάβαμε καί δημοσιεύουμε τὴν παρακάτω ἐπιστολή:

Κύριε Διευθυντά,

Βάσιμες πληροφορίες ἀπὸ κατοίκους καί παραθεριστές τῆς νήσου Σύρου ἀναφέρουν ὅτι τὰ ἐκεῖ πολυπληθῆ ὄργανα τοῦ Βατικανοῦ (δυὸ ἐπίσκοποι κ.ἄ.) κάνουν θραύση.

Ἔτσι, ἀντιστάσεως μὴ οὔσης ἀπὸ ὀρθόδοξου πλευρᾶς, οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ παρασύρουν πολλοὺς Ὁρθοδόξους. Ἀκόμη καί τὰ ἴδια τὰ παιδιά τῶν Ὁρθοδόξων παρασύρουν μὲ δόλον.

Συγκεκριμένα, μικτὰ σχολεῖα τῆς Σύρου, πού ἔχουν μαθητὲς παιδιά Ὁρθοδόξων, καί Ρωμαιοκαθολικῶν, ἐκκλησιάζονται ἐκ περιτροπῆς, τότε σέ ρωμαιοκαθολικό ναό καί τότε

σέ ὀρθόδοξο. Ἐκεῖ τὰ ἀνύποπτα παιδιά ὁμαδικά ὀδηγοῦνται νά λάβουν τὴ μία φορά τὴν Θείαν Κοινωνίαν τῶν Ὁρθοδόξων καί τὴν ἄλλη φορά τὴν «ὄστια» τῶν Λατίνων!!!

Καί διερωτώμεθα: Μήπως ἡ Μητρόπολις Σύρου ἔδωσε, ἀμαχητί, γῆν καί ὕδωρ στά σκοτεινά ὄργανα τοῦ Βατικανοῦ; Μήπως ἡ ἔνωση τῶν Ἐκκλησιῶν ἔγινε «μέ τὸ κοινόν ποτήριον» καί γι' αὐτὸ διεκόπησαν οἱ διάλογοι περὶ ἐνώσεως, ὡς ἀχρηστοὶ πλέον;

Τί λέγει τὸ Γραφεῖον Τύπου τῆς Ἱ. Συνόδου;

Μέ τιμὴ
Γεώργιος Παπάζογλου

Σχόλιο «Π»

Τὰ καταγγελλόμενα εἶναι τόσο σοβαρά, ὥστε χρειάζεται τὸ ταχύτερο μία ἐπίσημη ἀνακοίνωση τῆς (Ὁρθοδόξου) Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σύρου.

Ὁ διάβολος μέ τὴν πολλή του κακία κάνει τὸ μεγαλύτερο καλὸ σήμερα στὸν κόσμο

Στίς μέρες μας καί νά μὴ θέλουν νά δεθοῦν οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι, θά τοὺς ἀναγκάσει ὁ διάβολος νά δεθοῦν. Ὁ διάβολος μέ τὴν πολλή του κακία κάνει τὸ μεγαλύτερο καλὸ σήμερα στὸν κόσμο. Γιατί, ἂς ποῦμε, ἕνας πατέρας πού εἶναι πιστός καί θέλει λ.χ. νά κἀν φροντιστήριον σὰ παιδιά του, θά εἶναι ἀναγκασμένος νά βρῆ ἕναν καλὸ καί πιστὸ δάσκαλο, γιὰ νά δάλλῃ σὸ σπίτι του. Ἐνας δάσκαλος πάλι πού εἶναι πιστός καί θέλει νά κἀν φροντιστήριον σὲ παιδιά, γιὰτὶ δὲν διορίστηκε ἀκόμη, θά ζητᾶ νά βρῆ μίαν οἰκογένεια καλή, γιὰ νά νιώθῃ ἀσφάλεια. Ἡ ἕνας τεχνίτης πού ζεῖ πνευματικά, εἴτε ἐλαιοχρωματιστής εἶναι εἴτε ἠλεκτρολόγος κ.λπ., θά ψάχνῃ νά βρῆ νά δουλέψῃ σὲ μίαν καλή οἰκογένεια, ὥστε νά νιώθῃ ἄνετα, γιὰτὶ σ' ἕνα κοσμικὸ σπίτι θά βροῖσκῃ τὸν μπελά του. Ἐνας χριστιανὸς νοικοκύρης πάλι θά ψάχνῃ νά δάλλῃ σὸ σπίτι του ἕναν καλὸ τεχνίτη, πού νά εἶναι καί πιστὸς ἄνθρωπος. Ἔτσι θά ψάχνῃ καί ὁ ἕνας καί ὁ ἄλλος νά βρῆ ἕναν πνευματικὸ ἄνθρωπο, γιὰ νά μπορῆ νά συνεργασθῆ. Σιγά-σιγά λοιπὸν θά γνωριστοῦν μεταξύ τοὺς οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι ἀπὸ ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα καί ἀπὸ ὅλες τίς ἐπιστῆμες.

Γέροντος Παΐσιου Ἁγιορείτου
Λόγοι, Τόμος Β' Πνευματικὴ ἀφύπνιση σελ. 121

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑ

Α' Λειτουργικό Συνέδριο τῆς Ἑταιρείας Ὁρθοδόξων Σπουδῶν

Μέ πλήρη ἐπιτυχία ἐστέφθησαν οἱ ἐργασίες τοῦ Α' Λειτουργικοῦ Συνεδρίου μέ θέμα «**Τό μεγαλεῖο τῆς Θείας Λατρείας. Παράδοση ἢ ἀνανέωση;**», τό ὁποῖο σέ κλίμα φιλάδελφο, δημιουργικό ἀλλά καί ἐναγώνιο γιά τήν πορεία τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων, διεξήχθη στήν Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἀπό 27 Φεβρουαρίου ἕως 1 Μαρτίου 2002.

Τήν ἐναρξη ἀλλά καί ὅλες τίς ἐργασίες τοῦ συνεδρίου παρηκολούθησε πλῆθος κληρικῶν, μοναχῶν καί λαϊκῶν πού κατέκλυσαν ἀσφυκτικά τό ἀμφιθέατρο, ἐνισχύοντας τόν ἀγῶνα τῶν διοργανωτῶν, ἐπιζητώντας τήν ἔγκυρη ἐνημέρωσή τους ἀλλά καί προσδοκῶντας θετικά ἀποτελέσματα ἀπό τήν διεξαγωγή του. Μέ τήν συμμετοχή τους ἐξέφρασαν τόν ἔντονο προβληματισμό τους γιά τίς δρομολογούμενες ἐξελίξεις τῆς λεγομένης λειτουργικῆς ἀνανεώσεως.

Τό συνέδριο τίμησαν μέ τήν συμμετοχή τους οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καί Πολυκάστρου κ. Δημήτριος καί Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καί Βιάνου κ. Ἀνδρέας. Τήν εἰσήγηση τοῦ ἀσθενοῦντος Σεβ. Μητρ. Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου ἀνέγνωσε ἐκπρόσωπός του. Χαιρετισμούς ἀπέστειλαν ἀρκετοί ἀρχιερεῖς καί τοπικοί βουλευτές. Μέ εἰσηγήσεις ἐμπνευσμένες καί ἀγιοπατερικῶς τεκμηριωμένες οἱ εἰσηγητές πολυπλεύρως προσήγγισαν τή Θεία Λατρεία καί τή λατρευτική ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας, παίρνοντας σαφῆ θέση στό ψευδοδίλημμα: «Παράδοση ἢ ἀνανέωση;» καί στοιχοῦμενοι στήν ὑπεράσπιση καί διαφύλαξη τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, τήν ὁποία οἱ Ἅγιοι Πατέρες θεοπνεύστως καί συνουδικῶς διεμόρφωσαν καί μᾶς παρέδωσαν.

Κατά τή διάρκεια τῶν συζητήσεων διεξήχθη ἐποικοδομητικός καί ἐνδελεχῆς διάλογος καί ἀνεπτύχθη βαθύς προβληματισμός μεταξύ τῶν συνέδρων, καθώς ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νά

διευκρινισθοῦν περισσότερες πτυχές τῆς θεματολογίας καί τῶν εἰσηγήσεων, ἐνῶ διεφάνη ἡ ἀνησυχία ὄλων γιά τά θέματα τῆς «λειτουργικῆς ἀνανεώσεως».

Ἡ Ὁργανωτική Ἐπιτροπή, οἱ σύεδροι, οἱ κληρικοί, οἱ μοναχοί καί οἱ εὐλαβεῖς χριστιανοί πού παρηκολούθησαν τίς ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου σέ κάθε εὐκαιρία ἐξέφραζαν τήν ἱκανοποίηση καί τή χαρά τους γιά τή συνολική ἐπιτυχία τοῦ Α' Λειτουργικοῦ Συνεδρίου, πού ἄς σημειωθεῖ ὅτι προετοιμάσθηκε ἀφ' ἑνός σέ σύντομο χρονικό διάστημα καί ἀφ' ἑτέρου μέ τήν ἐγκάρδια καί ἀνιδιοτελεῖ προσφορά πολλῶν. Διαφανεῖσες προσπάθειες ὀρισμένων νά δυσχεράνουν τήν ἐπιτυχία τοῦ Συνεδρίου ἀπέβησαν ἀκαρπες.

Καθ' ὅλη τή διάρκεια τοῦ Συνεδρίου οἱ ἐργασίες του μετεδίδοντο ζωντανά ἀπό τό Διαδίκτυο καί στή διεύθυνση:

www.orthodoxnet.gr/synedrio,

στήν ὁποία ἦταν καί εἶναι διαθέσιμα τό Πρόγραμμα τοῦ Συνεδρίου, οἱ ἀποσταλέντες χαιρετισμοί, ἄλλες σχετικές πληροφορίες καί εἰσηγήσεις.

Ἡ μεγάλη πτώση τῆς Ἀσίξης

Ἐτελικά μόνον ἐσεῖς μπορούσατε νά μᾶς συγκεντρώσετε ὄλους καί τά καταφέρατε'.

«Τά λόγια αὐτά ἀνήκουν σέ ἕναν ἀπό τοὺς ραββίνους πού συμμετεῖχαν στή διαθηρησκιακή συνάντηση πού διοργάνωσε τό Βατικανό καί ἀπευθυνόταν στόν Πάπα Ἰωάννη Παῦλο Β'. Γιά τόν γηραιό Ποντίφικα ἡ συνάντηση πού ξεκίνησε τήν Πέμπτη καί ὀλοκληρώθηκε τήν Παρασκευή μέ στόχο τήν καταδίκη τῆς τρομοκρατίας ἦταν ἕνα μεγάλο στοίχημα πού τελικά κέρδισε ἀναδεικνύοντας καί πάλι τό γόητρο τῆς θέσης του».

Μέ αὐτά τά λόγια ἀρχίζει ἡ περιγραφή τῆς Διαθηρησκιακῆς Συναντήσεως τῆς Ἀσίξης στήν ἐφημερίδα «*Τό Βῆμα*» τῆς 27.1.2002 σελ. Α30 καί συνεχίζει:

«Ἡ συνάντηση διεξήχθη στήν Ἀσίξη, στό μοναστήρι ὅπου εἶναι θαμμένος ὁ Ἅγιος

Φραγκίσκος, ὁ φτωχούλης τοῦ Θεοῦ, ἰδρυτῆς τὸ 1208 τοῦ ὁμώνυμου τάγματος πού ὡς σήμε-
ρα ἀναπτύσσει πλούσια φιλανθρωπική δρά-
ση.

Στό μέσο τοῦ ἡμικυκλίου ὅπου κάθησαν οἱ ἐκπρόσωποι τῶν θρησκειῶν ἦταν τοποθετη-
μένος ἓνας λευκός θρόνος ὕψους ἐνάμισυ μέ-
τρου, ἀπό ὅπου προήδρευε ὁ Ποντίφικας, ὁ
κατά λέξη γεφυροποιός. Ὁ Οἰκουμενικός
Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος κατέλαβε δύο
μέτρα πιο πέρα, στά δεξιά του, πορφυρῆ κα-
ρέκλα ὅμοια μέ ὄλων τῶν ἄλλων ἐκπροσω-
πων.

Ἕνας μονσινιόρ (ἐπίσκοπος) ὁδηγοῦσε
κάθε ὁμιλητῆ στό εἰδικό βῆμα. Τήν ὥρα πού
περνοῦσε μπροστά ἀπό τόν Πάπα ὑποκλινό-
ταν παρασύροντας μηχανικά καί τόν ἐκάστο-
τε ὁμιλητῆ, εἴτε ἦταν ἐβραῖος, μουσουλμάνος,
ταοῖστῆς εἴτε βουδιστῆς.

Οἱ ὀρθόδοξοι τήρησαν διαφορετική στά-
ση. Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθο-
λομαῖος δέν ἀκολούθησε τό τυπικό αὐτό. Ἦ-
ταν ἓνα ἀπό τά τιμώμενα πρόσωπα τά ὁποῖα
δέν ὑποκλίνονται».

Ἄναμφισβήτητη ἢ συμπροσευχή

Τό Γραφεῖο Τύπου τοῦ Βατικανοῦ σέ ἀνα-
κοινώσεις του ἀναφέρεται λεπτομερῶς στή
συμπροσευχή τῶν χριστιανῶν πού ἔλαβε χώ-
ρα. Οἱ τῶν ἄλλων θρησκειῶν προσευχήθηκαν
σέ ξεχωριστό τόπο ὁ καθένας. Ὑπῆρχε ὁμως
καί συμβολική συμπροσευχή ὄλων τῶν ἐκπρο-
σώπων τῶν θρησκειῶν, ἀφοῦ ὁ πάπας καί στή
συνέχεια ὄλοι οἱ μετέχοντες ἀναψαν τελε-
τουργικά ἀπό ἓνα λυχνάρι, τό ὁποῖο στό τέ-
λος ἀπέθεσαν σέ ἓνα τραπέζι.

Συγκεκριμένα διαδίδουμε στό ἔνθετο
«Ὁρθοδοξία καί Ἑλληνισμός» τοῦ «*Τύπου
τῆς Κυριακῆς*» (3.2.2002, σελ. 3) γιά τήν κοινή
προσευχή τῶν Χριστιανῶν στό Ναό τῆς Βασι-
λικῆς πού βρίσκεται κάτω ἀπό τόν κεντρικό
Ναό τῆς Ἀσίζης: «Μετά τήν ἔναρξη τῆς ἱερο-
τελεστίας ἀπό τόν Πάπα πού προεξῆρχε, τήν
ἐπίκληση στήν Ἁγία Τριάδα ἔκαναν ὁ ἐκπρό-
σωπος τῆς Σκωτικῆς Ἐκκλησίας στά ἀγγλι-
κά, τῶν Κουακέρων στά Γερμανικά καί τῆς
Παγκόσμιας Συμμαχίας τῶν Βαπτιστῶν στά
ἀγγλικά. Σέ κάθε λόγο ἀκολουθοῦσε ἡ ἀπά-
νηση τῆς χορωδίας στά λατινικά Benedictus

Deus in saecula (εὐλογημένος ὁ Θεός εἰς τόν
αἰῶνα). Ἀκολούθησε ἡ προσευχή τοῦ Πάπα.
Ἀκολούθησαν αἰτήσεις μετά τίς ὁποῖες ἐψάλ-
λετο τό «Κύριε ἐλέησον» ἑλληνικά. Μετά τήν
τελευταία αἴτηση, Πατριάρχης τῆς Ἀνατο-
λικῆς Ἐκκλησίας ἐξεφώνησε προσευχή γιά
τήν εἰρήνη καί ἀκολούθησε ἓνα λεπτό
σιωπῆς. Αὐτό ἐπαναλήφθηκε ἄλλες δύο φο-
ρές. Μετά τά Βιβλικά ἀναγνώσματα ἐξεφώνη-
σαν ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μό-
σχας στά ρωσικά, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβα-
νίας στά ἑλληνικά καί τῶν Σύριοι Μαλάνκαρα
Ὁρθοδόξων (Μονοφυσιτῶν) στά Συριακά.
Ἐξάλλου οἱ αἰτήσεις ἀναγνώσθηκαν ἀπό
ἐκπροσώπους τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρεί-
ας στά γαλλικά, τῆς Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας
στά ἀρμενικά, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγα-
ρίας στά βουλγαρικά, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πο-
λωνίας στά πολωνικά, τοῦ Ἑλληνορθοδόξου
Πατριαρχείου Ἀντιοχείας στά ἀραβικά, τῶν
Μεθοδιστῶν στά ἀγγλικά καί τῶν Μαθητῶν
τοῦ Χριστοῦ στά ἀγγλικά.

Τήν προσευχή ὑπέρ τῆς εἰρήνης τοῦ κό-
σμου ἐξεφώνησαν ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρ-
χος κ. Βαρθολομαῖος στά ἑλληνικά, ὁ Ἑλλη-
νορθόδοξος Πατριάρχης Ἀντιοχείας στά
ἀραβικά καί ὁ Καθολικός Ἀσσύριος Πα-
τριάρχης στά ἀσσυριακά. Μετά τήν τρίτη
προσευχή ὁ Πάπας ἄρχισε νά ἐκφωνεῖ τό
«**Πάτερ ἡμῶν...**» **στά λατινικά (Pater noster)**
τό ὁποῖο ἔψαλαν μαζί ὄλοι οἱ Χριστιανοί. Τῆς
ἀπόλυσης προηγήθηκε ἡ ἀαρωνική εὐλογία
καί οἱ τελικές αἰτήσεις ἀπό τούς ἐκπροσω-
πους τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας στά ρουμα-
νικά, τοῦ Συριακοῦ Ὁρθόδοξου Πατριαρχεί-
ου τῆς Ἀντιοχείας καί τῆς Μέσης Ἀνατολῆς
(μονοφυσίτες) στά συριακά καί τοῦ Ἀρμένιου
Πατριάρχη τῆς Κιλικίας στά ἀγγλικά».

Οἱ παρουσίες

«Στή συνάντηση τῆς Ἀσίζης «προσευχή
γιά τήν εἰρήνη» παρέστησαν:

- 24 Ὁρθόδοξοι μεταξύ τῶν ὁποίων ὁ
Οἰκουμενικός Πατριάρχης, ὁ Πατριάρχης Ἀ-
ντιοχείας, ὁ Μητροπολίτης Πιτιρίμ τοῦ Πα-
τριαρχείου τῆς Μόσχας καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀλβανίας Ἀναστάσιος. Δέν συμμετεῖχε τελι-
κά οὔτε ἐκπρόσωπος τοῦ πατριαρχείου Ἱερο-
σολύμων, ὅπως καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς

Ἑλλάδος.

- 9 Χριστιανοί προχαλκηδόνιοι.

- 18 Προτεστάντες καί Ἀγγλικανοί. Μεταξύ αὐτῶν ὁ Γ.Γ. τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν Κόνραντ Ρέιζερ, ὁ Ἰσαμήλ Νόκο, Γ.Γ. τῆς Παγκόσμιας Λουθηρανικῆς Ὁμοσπονδίας καί οἱ πρόεδροι ἢ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Βαπτιστῶν, τῶν Μεθοδιστῶν καί τῶν Μεννονιτῶν.

- 11 τῆς ἐβραϊκῆς θρησκείας, μεταξύ τῶν ὁποίων οἱ ραβδίνοι Ἰσραήλ Σίνγκερ, πρόεδρος τοῦ Παγκοσμίου Ἰουδαϊκοῦ Συμβουλίου καί ὁ Ἰωσήφ Ἐχρενκρατς, διευθυντής τοῦ κέντρου γιὰ τόν Ἰουδαίκο-Χριστιανικό διάλογο.

- 31 Μουσουλμάνοι, μεταξύ τῶν ὁποίων ὁ πρίγκηπας τῆς Ἰορδανίας Χασάν, ὁ Μουσταφά Σέριτς, μέγας μουφτής τῆς Βοσνίας καί ὁ Σελίμ Μεχμέτ, μέγας μουφτής τῆς Βουλγαρίας.

- 28 Βουδιστές, μεταξύ τῶν ὁποίων ὁ Γκέσε Τάσι Τσέρνγκ, ἐκπρόσωπος τοῦ Δαλάι Λάμα.

- Ἕνας κομφουκιανός ἀπό τήν Κορέα

- 30 ἐκπρόσωποι ἀπό τόν σιντοϊσμό, τό ζαϊνισμό, τό σιχισμό, τόν Ἰνδουισμό, τό ζωροαστρισμό καί τίς παραδοσιακές ἀφρικανικές θρησκείες.

Ὡς μεγάλες ἀπουσίες ἀπό τήν Ἀσίζη χαρακτηρίστηκαν τοῦ Δαλάι Λάμα, τοῦ σείχη Μαχάμαντ Σαγιέρ Ταντάουι, μέγαλου ἱμάμη τοῦ Ἄλ Ἀζάρ, τῶν δυό μέγαλων ραβίνων τοῦ Ἰσραήλ καί τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Κάντερμπουρι, Προκαθημένου τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας. Τά κείμενα τῆς ἐκδήλωσης θά κυκλοφορήσουν σύντομα ἀπό τό Βατικανό».

Σχόλιο «Π»

Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι ἦταν ἡ τρίτη παρόμοια συνάντηση στήν Ἀσίζη (ἡ πρώτη τό 1986 καί ἡ δεύτερη τό 1994). Ἐπίσης ἦταν ἡ πρώτη φορά πού ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης μετεῖχε ὁ ἴδιος καί ὄχι δι' ἀντιπροσώπου, πράγμα πού δείχνει τή σημασία πού τό Φανάρι προσέδωσε στή συνάντηση.

Γιὰ τό θέμα αὐτό βλέπε τήν δημοσιευμένη στή σελ. 3. Διακήρυξη μέ τίτλο «Ἀπροκάλυπτη προπαγάνδα τῆς Πανθησκείας».

Ἐτοιμασθεῖτε

γιὰ ταχύρρυθμα σεμινάρια διαφώτισης πρὸς ἄρσιν τῶν «προκαταλήψεων»

Ἀξίζει νά προσεχθεῖ τό παρακάτω σημεῖο τῆς ἀντιφωνήσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου κατὰ τή διάρκεια δείπνου πού παρέθεσε πρὸς τιμὴν του ὁ Ἑλληνας ὑφυπουργός Ἐξωτερικῶν κ. Ἰ. Μαγκριώτης στήν Κωνσταντινούπολη στίς 30 Ἰανουαρίου 2001. Διαβάζουμε στό σχετικό «Δελτίο Ἐνημερώσεως» τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μέ ἡμερομηνία 2 Φεβρουαρίου 2002: «Ἐρωτηθεῖς γιὰ τοὺς λόγους πού δέν ἐπιτρέπουν στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος νά κάνει ἀνοίγματα ἐπικοινωνίας πρὸς διάφορες κατευθύνσεις, ὁ Προκαθήμενος τῆς Ὁρθοδόξιας σημείωσε ὅτι δέν θά ἤθελε νά ἐμπλακεῖ στά ἐσωτερικά τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ὑπογραμμίζοντας ὅμως: «... Πιστεύω ὅτι ὁ σημερινός Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν θέλει νά κάνει ὁρισμένα ἀνοίγματα γιὰ νά διορθώσει αὐτὴν τὴν κατάσταση καί ἔχουμε τό παράδειγμα τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Πάπα, τὴν ὁποία προσωπικῶς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τὴν εὐνόησε καί τὴν ὑπεστήριξε, ἀλλὰ ὅπως ξέρομε ὅλοι κατεκρίθη, δηλαδή ὑπάρχει μία μερίδα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἡ ὁποία ἀπὸ ἔλλειψη διαφωτισμοῦ, διαπαιδαγωγήσεως, ἐμμένει σ' αὐτὰ τὰ παλαιὰ πρότυπα τῶν προκαταλήψεων, τῶν φοβιῶν καί οὕτω καθ' ἑξῆς καί δέν θέλει αὐτὰ τὰ ἀνοίγματα τὰ ὁποῖα ὁ Προκαθήμενος θά ἦταν ἔτοιμος νά κάνει. Λοιπόν, χωρὶς νά θέλω νά κάνω μάθημα στόν Ἀρχιεπίσκοπο νομίζω ὅτι τό χρέος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδας εἶναι νά ἐργασθεῖ νά ἀλλάξει αὐτὴ τὴ νοοτροπία πού ἐξακολουθεῖ νά ὑπάρχει, νά μὴ φοβοῦνται, νά μὴ εἶναι καχύποπτοι. Ξέρομε γιὰ τίς Σταυροφορίες καί ὅλα αὐτὰ πού πάθαμε ἀπὸ τοὺς Καθολικούς, ὅλοι ξέρομε λίγο-πολύ ἱστορία, ἀλλὰ δέν μποροῦμε νά μένουμε μόνο στό παρελθόν, πρέπει νά βλέπουμε καί πρὸς τό μέλλον. Λοιπόν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος πρέπει νά διαφωτίσει τὴ νέα γενεά, κυρίως γιὰ νά μπορέσει νά ἀλλάξει αὐτὴν τὴν κατάσταση, πρέπει νά ἀλλάξει ἡ νοοτροπία τῶν νέων ἀνθρώπων, σιγά σιγά ἀπὸ γενεά σέ γενεά. Εὐχομαι κατὰ τό δυνατόν γρηγορότερα νά γίνει αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ τῆς

νοοτροπίας. Χρειάζεται δουλειά, χρειάζεται διδασκαλία, χρειάζεται διαφώτιση, αυτό που κάνει τό Πατριαρχείο μας και ό Άλβανίας και ό Άντιοχείας, άνεσιν έπικοινωνίας μέ τούς άλλους οί όποιοι είναι διαφορετικοί από έμάς, αυτό νά μπορεϊ νά τό κάνει άνετα και ή Έκκλησία τής Έλλάδας χωρίς νά φοδάται ότι θά επικριθεϊ από τούς ζηλωτάς, θά επικριθεϊ από τούς συντηρητικούς...».

Σχόλιο «Π»

Άξίζει νά σημειωθεϊ πόσο οί άνωτέρω δηλώσεις του κ. Βαρθολομαίου συμπίπτουν μέ τίς δηλώσεις του επισκόπου Άχαΐας κ. Άθανασίου, επί κεφαλής του Γραφείου τής Έκκλησίας τής Έλλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Διαβάζουμε στην έφημερίδα «*Τό Βήμα*» τής 25.1.2002: «Απαντώντας στίς έρωτήσεις του ίδιου περιοδικού (σημ. συντ.: του περιοδικού των παπικών επισκόπων "Αβενίρ") για την άρνηση τής Έκκλησίας τής Έλλάδος νά συμμετάσχει στή συνάντηση, ό Επίσκοπος Άχαΐας κ. Άθανάσιος – διευθυντής του γραφείου της στην ΕΕ – διευκρίνισε ότι «στην Έλλάδα θρισκόμαστε μπροστά σέ μιά πολύ λεπτή κατάσταση, γιατί **ένω ό Αρχιεπίσκοπος και οί μητροπολίτες έπιθυμούν νά έχουν μιά σημαντική συνεργασία μέ τή Ρωμαιοκαθολική εκκλησία, αυτοί έχουν και ευθύνες πρós τόν κόσμο, τούς πιστούς, πολλοί από τούς όποιους δέν είναι προετοιμασμένοι στην προοπτική ενός διαλόγου, ένω άλλοι έχουν μιά άποψη πió φονταμενταλιστική για τήν Έκκλησία**».

Τό Φανάρι άναγνωρίζει κοινό Θεό μέ τούς μουσουλμάνους

Παραθέτουμε τό κείμενο τής κοινής συμφωνίας πού υπεγράφη μεταξύ του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου και του Υπουργού Ίσλαμικού Πολιτισμού και Καθοδηγήσεως τής Ιρανικής Κυβερνήσεως, κ. Άχμέντ Μαζέντ Τζαμί στίς 14 Ιανουαρίου 2002 στην Τεχεράνη:

ΚΟΙΝΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Μία ύψηλόβαθμη αντιπροσωπεία από τό Οικουμενικό Πατριαρχείο υπό τήν ήγεσία

τής Α.Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου επισκέφθηκε τή χώρα μας τό Ίράν τόν Ιανουάριο 2002 κατόπιν προσκλήσεως του έξοχωτάτου Υπουργού Ίσλαμικού Πολιτισμού και Καθοδηγήσεως κ. Ahmad Masjed Jamei και φιλοξενήθηκε από τόν Όργανισμό για τόν πολιτισμό και τίς Ίσλαμικές σχέσεις.

Οί δύο πλευρές συμφώνησαν τά κάτωθι:

1. Νά συνεχίσουν τόν διάλογο μεταξύ των δύο πλευρών στό μέλλον μέ πió συγκεκριμένους τρόπους, **οργανώνοντας διαθρησκειακούς διαλόγους** στό Ίράν και σέ άλλες χώρες.

2. Ένα από τά κοινά ενδιαφέροντα άμφοτέρων των πλευρών είναι νά υπάρξουν **συγκριτικές μελέτες πάνω στον Ίσλαμικό και Χριστιανικό μυστικισμό** και ει δυνατόν νά διοργανωθούν συναντήσεις διαλόγων πάνω σ' αυτό τό θέμα.

3. Τήν άνταλλαγή έπιστημόνων και φοιτητών μέ τή χορήγηση ύποτροφιών και από τίς δύο πλευρές.

4. Τή διοργάνωση κοινών κινηματογραφικών φεστιβάλ, ιδιαίτερα θρησκευτικών ταινιών, στό Ίράν, στην Έλλάδα και σέ άλλες χώρες.

5. Τήν οργάνωση πολιτιστικών έβδομάδων στό Ίράν, στην Έλλάδα και σέ άλλες χώρες.

6. Τή σύσταση συντονιστικής επιτροπής για τήν έξεύρεση συγκεκριμένων τρόπων έφαρμογής τής άνωτέρω συμφωνίας ή όποιωνδήποτε άλλων σχετικών προτάσεων.

(Άκολουθούν ύπογραφές)

Άχμέντ Μαζέντ Τζαμί	Οικουμενικός
Υπουργός Ίσλαμικού	Πατριάρχης
Πολιτισμού	Κωνσταντινουπόλεως
και Καθοδηγήσεως	Βαρθολομαίος

Σχόλιο «Π»

Άξίζει νά σημειωθεϊ πόσο τά συμφωνηθέντα αποτελούν ύλοποίηση των έξαγγελιών και επιδιώξεως τής Έγκυκλίου του Οικουμενικού Πατριαρχείου περί Οικουμενισμού του 1920.

Έπίσης πρέπει νά σημειωθεϊ τό έξής: τό σημείο 2. τής συμφωνίας άνατρέπει τόν ισχυρισμό των οικουμενιστών ότι στόχος των δια-

θηρησκειακῶν διαλόγων δέν εἶναι ἡ σύγκλιση τῶν θρησκειῶν ἀλλά ἡ συνεργασία σέ πρακτικά θέματα. Τότε τί χρειάζεται ἡ συγκριτική (καί συγκρητιστική) μελέτη χριστιανικοῦ καί ἰσλαμικοῦ μυστικισμοῦ; Ἐπί τοῦ πεδίου βέβαια αὐτοῦ, τῆς ἀναδείξεως δηλαδή τῆς ὑποτιθεμένης μεγάλης συγγενείας τοῦ Ὁρθοδόξου μυστικισμοῦ μέ ἄλλους μυστικισμούς (ἰσλαμικό, βουδιστικό κ.λπ.) ἔχει ἤδη ἐργασθεῖ ὁ γνωστός γιά τίς ἀπόψεις του ὁμότιμος καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν κ. Σάββας Ἀγουρίδης, ὁ ὁποῖος εἶναι καί στέλεχος τῆς «Ἐνωτικῆς Ἐκκλησίας» τοῦ Κορεάτη ψευδομεσσία Σάν Μιούνκ Μούν!

Νεοεποχίτικη σύγχυση σέ ἐκκλησιαστικό νεανικό περιοδικό

«Ἐνα ἀπό τά ἀριστουργήματα τῆς παγκόσμιας μουσικῆς σκηνῆς, μέ βαθύ θεολογικό περιεχόμενο. Γιά ἀληθινούς ἐπαναστάτες καί γιά ὄσους δέν συμβιδιάζονται!»

Μέ αὐτές τίς φράσεις τελειώνει ἡ διαφήμιση τοῦ δίσκου τοῦ ροκ συγκροτήματος τῶν Pink Floyd «The Wall» στό νεανικό περιοδικό τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος «Ψηφίδες» (Νοέμβριος 2001, ἀρ. φ. 53, σελ. 2).

Στή σελίδα 6 ὁ συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ «Ψηφίδες» πού ὑπογράφει ὡς «Ναζαρηνός» παρουσιάζει τό τραγούδι The Wall (Ἅ Τοῖχος) ὡς μία προφητική ἀναφορά στά σημερινά ἀδιέξοδα τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ καί συγχρόνως ὡς τήν προσφορά ἐξόδου ἀπό τά ἀδιέξοδα.

Φοβούμεθα ὅτι ὁ καλός συνεργάτης τοῦ νεανικοῦ περιοδικοῦ δέν ἔκανε τόν κόπο νά διαβάσει τά λόγια του ἀνατρεπτικοῦ τραγουδιοῦ τῶν Pink Floyd καί ὅλα ὅσα γράφει διθυραμβικά γιά τό τραγούδι καί τό δίσκο δέν ἔχουν καμμιά σχέση μέ τήν πραγματικότητα. Ἀντίθετα βρίσκονται στόν ἀντίποδά της. **Τό τραγούδι διαφημίζει τήν αὐτοκτονία, τά νακρωτικά, τήν πορνεία καί τήν «ἐπανάσταση ἐνάντια στό κατεστημένο».** Καί ἰδού ἡ ἀπόδειξη:

(Παραθέτουμε σέ μετάφραση τούς στίχους τοῦ τραγουδιοῦ)

Ἐνα τοῦβλο στόν τοῖχο

Ὅταν μεγαλώσαμε καί πήγαμε στό σχολεῖο
 ὑπῆρχαν μερικοί δάσκαλοι πού πλήγωναν τά
 παιδιά
 μέ ὁποιοδήποτε τρόπο μποροῦσαν
 χλευάζοντας ὅ,τιδήποτε κάναμε
 καί ἐκθέτοντας κάθε ἀδυναμία πού προσεκτικά
 κρύβονταν
 ἀπό τ' ἄλλα παιδιά
 ἀλλά στήν πόλη ἤξεραν ὅταν γύριζαν σπίτι
 τή νύχτα
 οἱ χοντρές καί ψυχοπαθεῖς γυναῖκες τους

Δέ χρειαζόμαστε καθόλου μόρφωση
 δέ χρειαζόμαστε ἔλεγχο τῆς σκέψης
 ὄχι μαῦρο σαρκασμό στήν τάξη
δάσκαλοι ἀφήστε τά παιδιά ἤσυχα
 ὄλο κι ὄλο εἶναι ἀκόμη ἕνα τοῦβλο στόν τοῖχο

Ἅ Τοῖχος

Βρίσκομαι σέ μιά ξένη πόλη
 πού εἶναι οἱ καλές ἐποχές;
 ποιός θά μέ ξεναγήσει;
 χρειάζομαι μιά βρώμικη γυναῖκα
 χρειάζομαι ἕνα βρώμικο κορίτσι
 θά μέ κάνει μιά ψυχρή γυναῖκα
 μέσα σ αὐτήν τήν ἀξιοπρεπή πόλη
 νά αἰσθανθῶ ἄνδρας

Πήγαινε στό ὑπνοδωμάτιό μου
 στή βαλίτσα στ' ἀριστερά
 θά βρεῖς τό ἀγαπημένο μου τσεκούρι
 μή δείχνεις τόσο τρομαγμένος
 εἶναι μιά περαστική φάση

Δέ χρειάζομαι χέρια γύρω μου
 δέ χρειάζομαι ναρκωτικά νά μέ ἠρεμήσουν
 εἶδα τό γράψιμο στόν τοῖχο
 μή νομίζεις ὅτι χρειάζομαι τίποτε
 ὄλο κι ὄλο ἕνα τοῦβλο στόν τοῖχο

Γειά σου σκληρῆ κόσμε
 σέ ἀφήνω σήμερα, γειά σου
 γειά σας ἄνθρωποι
 δέν ὑπάρχει τίποτε νά μοῦ πεῖτε
 νά μέ κάνετε ν' ἀλλάξω γνώμη
 Ἐντίο.

Σχόλιο «Π»

Νομίζουμε ότι οί στίχοι μιλούν από μόνοι τους.

Ἐπιπλέον: Ὁ τίτλος τοῦ συγκροτήματος (Pink Floyd) σημαίνει τήν ἔμπνευση μέσω τῆς λήψεως ναρκωτικῶν οὐσιῶν (βλ. «Μουσική Ρόκ», ἔκδ. «Οἱ Σκύμνοι», 1990, σελ. 65 καί 69)

Στόν ἴδιο δίσκο, στό τραγούδι Empty Space (Κενό διάστημα), λένε σέ ὑποσυνείδητο μήνυμα: «You have now discovered the secret message of rock n'roll, please write» (δηλαδή: «τώρα ἔχετε ἀνακαλύψει τό μυστικό μήνυμα τοῦ ρόκ εν ρόουλ, παρακαλοῦμε γράψτε μας»). (Βλ. Jean-Paul Regimbal, «Παραβίαση τῆς συνείδησης μέ μηνύματα ὑποσυνείδητα», ἔκδ. «Ἡλιοσκόπιο», σελ. 29 καί 87).

Ἔρχονται τά βιοτσιπς...

Στήν ἐφημερίδα «Ἐλευθεροτυπία» (1.3.2002) διαβάσαμε τά ἑξῆς:

«VERICHIP... Ψηφιακός ἄγγελος λεγόταν στό παρελθόν... Πρόκειται γιά ἓνα μικροτσιπ πού (θά) ἐμφυτεύεται «κάτω ἀπό τό δέρμα, ἐπιτρέποντας ἀνά πάσα στιγμή στους δορυφόρους νά παρακολουθοῦν τίς κινήσεις τῶν ἀτόμων»... Ὅπως γράφει στήν «Καθημερινή» ἡ Εὐρυδίκη Μπερσῆ, τό ἐμφυτεύσιμο μικροτσιπ (πού μέχρι τώρα ἐμφυτευόταν σέ ζῶα) «θεωρεῖται ἡ ἰδανική ἀπάντηση στίς ἀπαγωγές, ἀφοῦ θά ἀποκαλύπτει τή θέση τοῦ ἀπαχθέντος, «καρφώνοντας» ταυτόχρονα καί τήν ἐγκληματική συμμορία».

«Τό ὑποδόριο τσιπάκι θά εἶναι ὁ «μηχανικός ἑαυτός μας», ἡ ἠλεκτρονική ἔνδειξη πού θά πείθει τούς ἠλεκτρονικούς ὑπολογιστές γιά τήν ταυτότητα αὐτοῦ πού συναλλάσσεται μαζί τους. Μέ λίγα λόγια, προκειμένου νά διευκολύνουμε τούς ὑπολογιστές, ἄς γίνουμε κι ἐμεῖς σάν αὐτούς...».

«Τέλος, τό τσιπάκι ἔχει τή δυνατότητα νά μετράει τούς σφυγμούς καί τήν πίεση τοῦ «φορέα» καί νά εἰδοποιεῖ ἀπευθείας τό νοσοκομεῖο σέ περίπτωση πού κάτι πάει στραβά. Ἐπίσης, μπορεῖ νά περιέχει κωδικοποιημένες τίς πληροφορίες πού ἴσως χρειαστοῦν οἱ ὑγειονομικές ὑπηρεσίες, ὅπως ἡ ὁμάδα αἵματος, τό ἱατρικό ἱστορικό κ.λπ. Γιά νά διαβαστοῦν βέβαια αὐτές οἱ πληροφορίες (πού θά μπο-

ροῦσε κανεῖς νά τίς ἔχει γράψει καί σ' ἓνα χαρτί στήν τσέπη του) πρέπει τό νοσοκομεῖο νά διαθέτει τόν ἀντίστοιχο σαρωτή (σκάνερ)».

«Μετά τίς ἐπιθέσεις τῆς 11ης Σεπτεμβρίου, καθώς τό ἐνδιαφέρον γιά τίς τεχνολογίες παρακολούθησης καί ἀναγνώρισης ἀυξήθηκε κατακόρυφα, τά σχέδια τῆς ἐμφύτευσης ἐπανῆλθαν στό προσκήνιο (σ.σ. ἡ ἀμερικανική ἐταιρεία πού προωθεῖ τό μικροτσιπ, σχεδίαζε τήν παραγωγή ρολογιῶν πού θά περιέχουν τό τσιπάκι). Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι ἓνας ἀπό τούς ἐνδιαφερόμενους ἀγοραστές τῆς τεχνολογίας αὐτῆς εἶναι τό Πεντάγωνο, πού ἐξετάζει τό ἐνδεχόμενο νά φυτέψει τό VeriChip στους στρατιῶτες, ὥστε νά εἶναι ἀνά πάσα στιγμή γνωστές οἱ κινήσεις τους καί ἡ κατάσταση τῆς ὑγείας τους».

Τύφλα νά 'χει ὁ Γκαϊμπελς!

«Στό ὄνομα τῆς καταπολέμησης τοῦ «κακοῦ», ἡ ὑπερδύναμη τοῦ «καλοῦ» ἀποφάσισε νά δαφτίσει τό ψέμα «τακτική παραπλάνηση» καί τήν ὑπηρεσία προπαγάνδας τοῦ Πενταγώνου «Γραφεῖο Στρατηγικῆς Ἐπιρροῆς»!

Ὅπως ἀποκαλύφθηκε ὁμως, τό ἀμερικανικό Πεντάγωνο δέν θά παραπλανᾷ μόνο τόν ἐχθρό γιά νά προκαλεῖ σύγχυση στίς τάξεις του, ἀλλά θά διοχετεύει παραπληροφόρηση ἀκόμη καί σέ φίλους καί συμμάχους. Στόχος εἶναι τά ξένα μέσα ἐνημέρωσης, πού ἐπικρίνουν τήν ἀμερικανική τακτική καί τά σχέδια ἐπέκτασης τοῦ πολέμου, ἀποκαλύπτοντας τό παιχνίδι γιά τήν κυριαρχία τοῦ σερίφη στόν πλανήτη.

Ὁ σκοπός, πού εἶναι ἡ ἐπιβολή τῆς «νέας παγκόσμιας τάξης», ἀγιάζει τά μέσα, στά ὁποῖα συγκαταλέγεται τώρα καί τό συστηματικό ψεῦδος. Ἡ ὑπερδύναμη, ἀπό τήν ἀλαζονεία καί τόν αὐταρχισμό, πέρασε στήν παράκρουση καί μπῆκε σέ δρόμο ἐπικίνδυνο καί γιά τούς πολίτες τῆς».

Ἐφημ. «Ἐλευθεροτυπία» 23.2.2002

Ἐβραϊοτουρκική συνεργασία

Ἀναδημοσιεύουμε ἀπό τό περιοδικό «Ἄρδην» (τ. 33-34 Φεβρ. 2002) τήν ἑξῆς ἀποκαλυ-

πτική επιστολή:

Πρός τόν ἑξοχότατο Τζώρτζ Μπούς
Πρόεδρο τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν τῆς
Ἀμερικῆς
Λευκός Οἶκος
Ουάσιγκτον, DC 20500

Ἀγαπητέ κ. Πρόεδρε,

Ὡς ἑβραϊκές ὀργανώσεις πού ἐκπροσω-
ποῦμε τήν πιό ἰσχυρή ἔνωση τῶν τοπικῶν
ἑβραϊκῶν κοινοτήτων καί τήν ἐθνική ἡγεσία
τους σέ ὅλες τίς ΗΠΑ, σᾶς γράφουμε γιά νά
ἐπαναβεβαιώσουμε τήν ὑποστήριξή μας στήν
Τουρκική Δημοκρατία καί τό λαό της.

Γιά μιά ἀκόμη φορά ἡ Τουρκία – ἓνα κο-
σμικό ἔθνος μέ συντριπτική μουσουλμανική
πλειοψηφία – στέκεται ἀποφασιστικά ἀλλη-
λέγγυα στίς ΗΠΑ στόν κοινό ἀγῶνα γιά ἐλευ-
θερία. Ὅπως σέ κάθε μεγάλη διεθνῆ κρίση τά
τελευταῖα πενήντα χρόνια, ἡ Τουρκία ἔχει
πάρει, ἀπό θέση ἀρχῶν, τήν ἀπόφαση στή
στήριξη τῶν ἀμερικανικῶν συμφερόντων –
ἀναγνωρίζοντας ὅτι τά δυό ἔθνη μας συγκρο-
τοῦν μιά στρατηγική συμμαχία.

Μετά τήν ἐπίθεση τῆς 11ης Σεπτεμβρίου
ἐναντία στίς ΗΠΑ, ἡ Τουρκία ὑπῆρξε ἓνας
ἀπό τούς ἰσχυρότερους καί ἄμεσους ὑπερα-
σπιστές τῆς ἐπίκλησης τοῦ ἄρθρου V τῆς συν-
θήκης τοῦ ΝΑΤΟ. Ἐπιπλέον, ἡ ἐκτεταμένη
συνεργασία τῆς Τουρκίας μέ τό Ἰσραήλ στόν
κοινωνικό, οἰκονομικό καί στρατιωτικό τομέα
δέν ἔχει ἐλαττωθεῖ στό ἐλάχιστο.

Ἐπιπλέον, ὁ σημαντικός σύμμαχος ἔχει
ἀνάγκη ἀπό ἐπιπρόσθετη οἰκονομική βοή-
θεια. Ὅπως σημείωσε πρόσφατα καί ὁ ἀνα-
λυτής Μπουλέντ Ἀλιρίζα τοῦ Κέντρου Στρα-
τηγικῶν καί Διεθνῶν Σπουδῶν, «οἱ Τοῦρκοι
πολιτικοί καί οἱ πολίτες συνεχίζουν νά ἀνη-
συχοῦν γιά τίς καθημερινές συνέπειες τῆς συ-
νεχιζόμενης οἰκονομικῆς κρίσης τῆς χώρας, ἡ
ὁποία ἔχει καταστρέψει τό βιομηχανικό το-
μέα, ἐπιδείνωσε τό ἐπίπεδο διαδίσωσης, ἀνέ-
βασε τήν ἀνεργία καί ἔβαλε σέ κίνδυνο τή
διεθνῆ οἰκονομική της φερεγγυότητα». Δέν
ἔχει τονιστεῖ ἀρκετά ὅτι ἡ οἰκονομική κρίση
τῆς Τουρκίας ἔχει ὀξυνθεῖ ἀπό τίς 11 Σεπτεμ-
βρίου, μέ τήν τουριστική βιομηχανία νά ἔχει
γίνει τό τελευταῖο θύμα.

Ἐπομένως, ἐπικαλούμαστε τήν παρέμβασή

σας σέ ἐπιπλέον ἀμερικανική στήριξη πρὸς
τήν Τουρκία. Εἴτε αὐτή ἡ βοήθεια θά ἀφορᾷ
τήν ἀπαλειφή χρεῶν καί τίς ἐμπορικές διευ-
κολύνσεις εἴτε / καί μεγαλύτερη βοήθεια ἀπό
τό Διεθνές Νομισματικό Ταμεῖο, ἐμεῖς πιστεύ-
ουμε ὅτι τέτοια ἀντιμετώπιση εἶναι ἐπίκαιρη
καί κατάλληλη.

Εὐχαριστοῦμε γιά τήν εὐγενική προσοχή
σας καί τήν ἐξέχουσα ἡγεσία σας στόν πόλεμο
κατά τή τρομοκρατίας.

Εἰλικρινῶς

Ἀμερικανική Ἑβραϊκή Ἐπιτροπή
(American Jewish Committee)

Ἀμερικανικό Ἑβραϊκό Κογκρέσο
(American Jewish Congress)

Ἀντί-δυσφημιστική Ἐνωση
(Anti-Defamation League)

Διεθνῆς Μπ'νάϊ Μπ'ρίθ
(Bnai Brith International)

Σύνοδος τῶν Προέδρων τῶν Μεγάλων

Ἀμερικανικῶν Ἑβραϊκῶν Ὄργανώσεων
(Conference of Presidents of Major
American Jewish Organizations)

Χαντασσάχ – Γυναικεία Σιωνιστική

Ὄργάνωση Ἀμερικῆς

(Hadassah – The Womens Zionist
Organization of America)

Ἑβραϊκό Συμβούλιο Δημοσίων Ὑποθέσεων
(Jewish Council for Public Affairs)

Ἑβραϊκό Ἰνστιτούτο γιά Ὑποθέσεις

Ἑθνικῆς Ἀσφαλείας

(Jewish Institute for National Security
Affairs)

Ὁρθόδοξη Ἐνωση (Orthodox Union)

(σημ. συντ.: «Ὁρθόδοξοι» ὀνομάζονται

στό Ἰσραήλ οἱ σκληροπυρηνικοί Ἑβραῖοι)

Σημείωση «Π»

Ὁλόκληρο σχεδόν τό συγκεκριμένο τεῦχος
τοῦ περ. «Ἄρδην» (Φεβρ. 2002) εἶναι ἓνα πο-
λύ ἐνδιαφέρον ἀφιέρωμα στόν σιωνισμό, τούς
Ἑβραίους καί τό μεσανατολικό πρόβλημα, μέ
κείμενα τῶν ἰδίων τῶν Ἑβραίων.

Ἄρχισε ὁ Γ' Παγκόσμιος Πόλεμος...

Τό ἀποκαλυπτικό ἄρθρο τοῦ ἑβραϊκῆς
μᾶλλον καταγωγῆς ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου

φου Thomas Friedman πού παραθέτουμε, δημοσιεύθηκε στους *Times* της Νέας Ύορκης και κατόπιν στήν έφημ. «*Τά Νέα*» (28.11.2001) μέ τόν τίτλο «Μάχη σέ σχολεία, τζαμιά και έκκλησίες». Ο κ. Friedman είναι εκ των ισχυρών διαμορφωτών γνώμης στίς Η.Π.Α., τού έχει δοθει δύο φορές τό βραβείο Πούλιτζερ και συνεπώς αυτά πού γράφει πρέπει νά προσεχθοῦν.

Ο Friedman και οί νεοεποχίτες γενικώς, μάς λένε ξεκάθαρα τί έτοιμάζουν. Δέν φταίνε αυτοί αν έμεις δέν λαμβάνουμε στά σοβαρά υπ'όψιν τήν απειλή αλλά έφησυχάζουμε.

Γράφει λοιπόν ο κ. Friedman:

«Αν ή 11η Σεπτεμβρίου πράγματι σήμανε τό ξεκίνημα τού Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου, πρέπει νά κατανοήσουμε ακριδώς τί άφορᾷ αυτός ο πόλεμος. Δέν πολεμάμε για νά απαλείψουμε τήν «τρομοκρατία» γενικώς και άοριστως. Η τρομοκρατία είναι απλώς ένα εργαλείο. Πολεμάμε για νά ήττηθει μία όλoκληρη ιδεολογία: ο θρησκευτικός όλoκληρωτισμός. Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος και ο Ψυχρός Πόλεμος πραγματοποιήθηκαν για νά ήττηθει ο πολιτικός και ο κοινωνικός όλoκληρωτισμός – ο ναζισμός και ο κομμουνισμός αντίστοιχα. Κατά τόν ίδιο τρόπο ακριδώς, και ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος άποτελεϊ μία μάχη εναντίον τού θρησκευτικού όλoκληρωτισμού, πού είναι ή αντίληψη ότι μία συγκεκριμένη πίστη πρέπει νά κυριαρχεί, μοναδική και πανίσχυρη, σέ όλον τόν κόσμο. Και ότι για νά μπορεί νά επιβδαιώνεται και νά κυριαρχεί αυτή ή πίστη, πρέπει όλες οί άλλες νά άφανιστοῦν. Αυτός είναι ο «Μπίν Λαντεν-ισμός». Αλλά αντίθετα από ό,τι συνέδη μέ τό ναζισμό, ο θρησκευτικός όλoκληρωτισμός δέν μπορεί νά πολεμηθει μονάχα από στρατούς. Η μάχη πρέπει νά δοθει επίσης μέσα στα σχολεία, τά τζαμιά, τίς εκκλησίες και τίς συναγωγές. Και ο θρησκευτικός όλoκληρωτισμός μπορεί νά ήττηθει μονάχα μέ τή βοήθεια ιμάμηδων, ραβίνων και παπάδων.

Ενδέχεται τό μέλλον τού κόσμου νά άποφασιστει από τό πώς θα διεξάγουμε αυτόν τόν πόλεμο. Μπορεί ο Ίσλαμισμός, ο Χριστιανισμός και ο Ίουδαϊσμός νά καταλάβουν ότι ο Θεός μιλάει άραβικά κάθε Παρασκευή,

έδραϊκά κάθε Σάββατο και λατινικά κάθε Κυριακή, καθώς και ότι ο Θεός χαιρεται όταν διαφορετικοί άνθρωποι Τόν πλησιάζουν μέσω τής δικής τους ιστορίας, τής δικής τους γλώσσας και πολιτισμικής κληρονομιάς;

Ο Χριστιανισμός και ο Ίουδαϊσμός έχουν παλέψει αυτό τό ζήτημα τού πλουραλισμού και τού εκσυγχρονισμού των θρησκειών τους, επί πολλούς αιώνες, σέ αντίθεση μέ τόν Ίσλαμισμό, στό πλαίσιο τού όποιου δέν έχει γίνει καμιά παρόμοια έσωτερική προσπάθεια για επανεξέταση των ίερών κειμένων του και για χάραξη μιās πορείας εκσυγχρονισμού τής πίστης αυτής. Τό μόνο πού μπορούμε νά έλπίζουμε τώρα είναι ότι, επειδή ακριδώς ο προβολέας τού κόσμου έχει φωτίσει αυτό τό ζήτημα, ή πλειονότητα των μουσουλμάνων θα αντιληφθοῦν ότι τό μέλλον τους στον σημερινό παγκοσμιοποιημένο κόσμο έξαρτάται από τήν ικανότητά τους νά ξαναερμηνεύσουν τό παρελθόν τους».

Ευχαριστίες στον κ. Σημίτη από τούς Έθραϊούς

Στόν τύπο τής 14.1.2002 διαβάζουμε ότι ο πρωθυπουργός κ. Σημίτης στό πλαίσιο τού επίσημου ταξιδιού του στίς Η.Π.Α. προγευματίσε στίς 10.1.2002 στή Ν. Ύορκη μέ τό έδραϊκό λόμπυ, τό όποιο τόν ευχαρίστησε για τή ρύθμιση πού έγινε στό θέμα των άστυνομικών ταυτοτήτων (διαγραφή τού θρησκευματος).

Στούς Τούρκους οί έλαιώνες τής Χαλκιδικής

Ο κ. Σημίτης τό 1987 ως ύπουργός Έθνικης Οικονομίας υπέγραψε και χαρίστηκαν στους Τούρκους οί τεράστιες εκεί περιουσίες των προσφύγων από τή Μ. Άσία. Οί φίλοι μας οί Τούρκοι εις ανταπόδοσιν έκέρδισαν προσφυγή στό Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Άνθρωπίνων Δικαιωμάτων στό Στρασβούργο, τό όποιο όρισε νά εισπράξουν από τό Έλληνικό Δημόσιο 67 δις. δραχμές Τούρκοι άπόγονοι γαιοκτημόνων στους όποιους ανήκε ή περιοχή των σημερινών Ν. Μουδανιών στή Χαλκιδική!

Ἐξιοσημείωτο εἶναι ὅτι ὁ Ἕλληνας δικαστής στό Εὐρωπαϊκό Δικαστήριο Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Ροζάκης ἤ Ροζενστάιν ἐψήφισε ὑπέρ τῶν Τούρκων καί κατά τῆς Ἑλλάδος!

Κινηματογραφική ταινία καταγγέλλει τή συνεργασία τοῦ Βατικανοῦ μέ τούς ναζί

Ὁ γνωστός σκηνοθέτης Κώστας Γαβρᾶς πού ἐργάζεται στή Γαλλία, μέ τήν τελευταία του κινηματογραφική ταινία «Ἀμήν» καταγγέλλει τή συνεργασία ναζισμοῦ καί φασισμού μέ τό Βατικανό στά χρόνια τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Τό Βατικανό ἀντέδρασε κυρίως γιά τή διαφημιστική ἀφίσα τῆς ταινίας πού εἶναι μία τροποποίηση τοῦ χριστιανικοῦ σταυροῦ σέ ναζιστική σβάστικα, γιά τήν οὐσία ὅμως τῶν καταγγελλομένων τί θά εἶχε νά πεῖ; Τά στοιχεῖα εἶναι συντριπτικά, ὅπως καταγράφονται καί στό βιβλίο τοῦ Ἄδρου Μανχάτταν, «Τό Βατικανό καί ὁ 20ός αἰώνας», ἐκδ. Ἡριδανός.

Τό Βατικανό προκαλεῖ τή Μόσχα

«Ἡ ἀπόφαση τοῦ Βατικανοῦ νά ἀναβαθμίσει σέ ἐπισκοπές τίς τέσσερις «ἀποστολικές

διοικήσεις» πού διατηρεῖ στή ρωσική ἐπικράτεια, προκάλεσε θύελλα διαμαρτυριῶν τόσο ἀπό τό Πατριαρχεῖο Μόσχας ὅσο καί ἀπό τή Ρωσική Κυβέρνηση. Ὁ Πατριάρχης Μόσχας Ἀλέξιος Β' ἐξέδωσε δριμύτατη ἀνακοίνωση κατηγορώντας τή ρωμαιοκαθολική ἐκκλησία ὅτι θεωρεῖ τή ρωσική ἐπικράτεια ὡς περιοχὴ ἀνάπτυξης ἱεραποστολικῆς δράσης. Τήν κατήγγειλε ἀκόμη ὅτι ἐφαρμόζει προσηλυτιστική πολιτική σέ βάρος τοῦ ὀρθοδόξου ποιμνίου ...

Εἶναι ἡ δεύτερη πρόκληση τῆς ρωμαιοκαθολικῆς ἐκκλησίας μέσα σέ λίγους μήνες μετά τήν ἐπίσκεψη τοῦ πάπα Ἰωάννη – Παύλου τοῦ Β' στήν Οὐκρανία. Ἐπίσκεψη γιά τήν ὁποία διαμαρτυρήθηκε ἐντόνως ἡ Ὁρθόδοξη Ρωσική Ἐκκλησία ... Ὁ Ρῶσος Πατριάρχης Ἀλέξιος ὁ Β' σχολιάζοντας τήν ἀπόφαση τοῦ Βατικανοῦ νά ἰδρύσει τίς τέσσερις ἐπισκοπές τή χαρακτήρισε «πρόκληση πρὸς τήν Ὁρθόδοξία» ... Στό θέμα παρενέβη καί ἡ Ρωσική Κυβέρνηση, ἡ ὁποία ἐξέφρασε τή λύπη της γιά τήν ἀπόφαση αὐτή τοῦ Βατικανοῦ, πού ἐλήφθη χωρίς τή σύμφωνη γνώμη τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας». (Ἐφημ. «Μακεδονία», 28.2.2002)

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Διμηνιαία ἔκδοση τοῦ συλλόγου «ΡΩΜΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ»

Ἐκδότης - ὑπεύθυνος κατά τόν νόμο: Ἡρακλῆς Λαμπρόπουλος

Σύμβουλος Ἐκδόσεως: Μοναχός Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης

Ἐπεύθυνος τυπογραφείου: Ἀθανάσιος Καγιᾶς (Ἐκδόσεις «Μυγδονία»)

Δαδάκη 18, Καλοχώρι Θεσσαλονίκης. Τηλ.: (0310) 754.254

Συνδρομές προαιρετικές.

Ἐπιστολές - Συνδρομές: Περιοδικόν ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Τ.Θ. 18407 – 540 03 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τά ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συντακτῶν τους

© ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευση, ὑπό τόν ὄρον ὅτι θά ἀναφέρεται ρητῶς ἡ πηγή προελεύσεως.